

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

MAGISTRA DARBS

RĪGA 2010

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
EKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
FINANŠU KATEDRA

**LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS PASĀKUMU
ĪSTENOŠANAS ADMINISTRATĪVĀ SLOGA UN TĀ
IZMAKSU NOVĒRTĒJUMS**

MAĢISTRA DARBS

Autors: Ekonomikas maģistra programmas
Finanšu un kredīta virziena 2.kursa
studente Solvita Ķikāne
Stud. apl. Nr. sk06008

Darba vadītāja: Dr.ekon., docente Valda Baleviča

RĪGA 2010

SATURS

	lpp.
Anotācijas	4
Saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts	6
Ievads	7
1. Politiskās iniciatīvas administratīvā sloga samazināšanā un novērtēšanas metodoloģijas	11
1.1. Administratīvā sloga samazināšanas iniciatīvas Eiropas Savienībā un Latvijā	11
1.2. Zinātnisko pētījumu atziņas par administratīvā sloga novērtējumu lauksaimniecībā	17
1.3. Administratīvā sloga novērtēšanas metodoloģijas	21
2. Lauku attīstības programma 2007.-2013.gadam un nozīmīgāko pasākumu noteikšana administratīvās sloga novērtēšanai	31
2.1. Lauku attīstības politika	31
2.2. Lauku attīstības programmas pasākumi un nozīmīgāko pasākumu noteikšana	34
3. Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam svarīgāko pasākumu administratīvā sloga novērtējums	48
3.1. Lauku attīstības programmas informācijas prasības	49
3.2. Mērķa grupu, uzņēmumu skaita un prasību izpildes aktivitāšu biežuma identificēšana	65
3.3. Administratīvā sloga novērtēšanai izmantojamo izmaksu elementu, laika un finanšu resursu identifikācija un datu avoti	67
3.4. Lauku attīstības programmas pasākumu administratīvā sloga novērtējuma rezultātu analīze	70
Secinājumi un priekšlikumi	84
Izmantotās literatūras un avotu saraksts	89
Pielikumi	93

ANOTĀCIJA

Maģistra darba tēma ir „Lauku attīstības programmas pasākumu īstenošanas administratīvā sloga un tā izmaksu novērtējums”. Darba aktualitāte saistās ar nepieciešamību veicināt lauku uzņēmējdarbības attīstību, kas panākams samazinot arī administratīvo slogu. Kā arī šis darbs dotu savu ieguldījumu ES un Latvijas izvirzītā mērķa - samazināt administratīvo slogu par 25% līdz 2012.gadam, sasniegšanā.

Tādēļ maģistra darba mērķis ir izpētīt Lauku attīstības programmas atbalsta administrēšanas pastāvošās procedūras, informācijas sniegšanas pienākumus, novērtēt to administratīvo slogu un sagatavot priekšlikumus nevajadzīgu, laikietilpīgu, sarežģītu informācijas pienākumu atcelšanai vai aizstāšanai ar mazāk resursu ietilpīgiem pienākumiem.

Pētījuma mērķa sasniegšanai veikta pētījumu apzināšana administratīvā sloga novērtēšanas jomā, identificējot atziņas svarīgas darba veikšanā, izpētītas administratīvā sloga novērtēšanas metodes un izvērtēta Lauku attīstības programmas pasākumu nozīmība, lai identificētu pasākumus, kuriem novērtējams administratīvais slogs un rezultātā veikts atsevišķu pasākumu administratīvā sloga novērtējums un sagatavoti priekšlikumus administratīvā sloga mazināšanai.

Darbu var izmantot valdības institūcijas, tai skaitā administrējošās institūcijas, lai pamatojoties uz secinājumiem un priekšlikumiem sagatavotu plānu Lauku attīstības programmas atbalsta pasākumu administratīvā sloga samazināšanai.

Darbs izstrādāts uz 128 lapām un ietver 23 attēlus, 10 tabulas un 6 pielikumus.

ANNOTATION

The theme of Master work is „Evaluation of administrative burden and its costs of the measures of Rural Development Programme. The relevance of this Master work relates to necessity to facilitate development of rural areas and entrepreneurship and what could be achieved as well by reduction of administrative burden created to rural entrepreneurs and society in the application process for Rural Development support. As well this Master work will contribute to achievement of goals to reduce administrative burden by 25% by 2012 which is set by EU and Latvia.

Therefore the task of the Master work is to evaluate current procedures of administration of Rural Development programme support, including information obligations, evaluate administrative burden of the and to elaborate proposals for abolishment of unnecessary, complicated and time consuming information obligations or substitution with less burdensome information obligations.

In order to achieve the task of this work research projects on evaluation of administrative burden were studied to identify conclusions important and useful to elaborate this work, methods of evaluation of administrative burden were studied and importance of several support measures under Rural Development Programme were evaluated to identify measures to be included in evaluation of administrative burden. As a result proposals were developed for reduction of administrative burden.

This work could be used by governmental institutions, including administrative institutions, in order to prepare plan for reduction of administrative burden of support measures under Rural Development Programme.

Master work is elaborated on 128 pages, and it includes 23 pictures, 10 tables and 6 annexes.

SAĪSINĀJUMU UN NOSACĪTO APZĪMĒJUMU SARAKSTS

AI – Attiecināmās izmaksas
CSP – Centrālā statistikas pārvalde
EK- Eiropas komisija
ELFLA – Eiropas lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
EP- Eiropas Padome
ES – Eiropas Savienība
IAKS – Integrētā administrēšanas un kontroles sistēma
IT – Informācijas tehnoloģijas
KLP- Kopējā lauksaimniecības politika
LA- Lauku attīstība
LAD – Lauku atbalsta dienests
LAP – Lauku attīstības programma
LLU – Latvijas Lauksaimniecības Universitāte
LPC – Lauksaimniecības palīdzības centrs
MK – Ministru Kabinets
PVD – Pārtikas veterinārais dienests
PVTM – Papildus valsts tiešie maksājumi
RLP – reģionālā lauksaimniecības pārvalde
RSEBBA – Rīgas starptautiskā ekonomikas un biznesa augstskola
VID – Valsts ieņēmuma dienests
VPM – Vienotais platību maksājums
VRG – Vietējās rīcību grupas
VZD – Valsts zemes dienests
ZM – Zemkopības ministrija

IEVADS

Lauksaimniecības nozarei ir būtiska nozīme Latvijas tautsaimniecībā un attīstībā, sniedzot ieguldījumu iekšzemes kopproduktā, sniedzot ienākumus lauku iedzīvotājiem, nodrošinot pārtikas vajadzības, sniedzot publiskās preces un pakalpojumus.

Tādēļ svarīgi ir veicināt lauksaimniecības un lauku uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspējas sekmēšanu, kas panākams lietojot stimulējošus atbalsta pasākumus un samazinot ierobežojumus. Taču, piemēram, atbalsta iespējamība pati par sevi nenodrošinās izaugsmi, svarīgi ir arī piekļuves nosacījumi atbalsta resursiem.

Īpaši svarīgi pievērsties administratīvā sloga noteikšanai un mazināšanai ir pašreizējā laika posmā, kad uzņēmēji izjūt ekonomikas krīzes sekas, kad īpaši izjūt finanšu līdzekļu trūkumu un darbības uzlabošana lielā mērā atkarīga no iespējām restrukturizēt uzņēmuma darbību, samazinot darbības izmaksas. Administratīvā sloga samazināšana var dot būtisku ieguldījumu uzņēmumu darbības izmaksu samazināšanā un lauku attīstības programmas atbalsta pieejamībā.

Nevajadzīgajam un nesamērīgajam administratīvajam slogam var būt reāla ekonomiska ietekme. To uzskata arī par uzņēmējdarbības traucēkli un šķēršli un bieži valsts līmenī tas noteikts par prioritāru vienkāršošanas mērķi.

Informācijas sniegšanas pienākumi ir svarīgi raksturlielumi, kas saistīti ar Lauku attīstības programmas atbalsta apguves procesu, jo uzņēmumiem, lai pieteiktos atbalstam ir jāpatērē laiks un resursi, aizpildot veidlapas, sniedzot pārskatus un atskaites, sagādājot izziņas. Samazinot vai vienkāršojot informācijas sniegšanas pienākumus, tiktu nodrošināta uzņēmējiem iespēja veltīt vairāk laika uzņēmējdarbībai, kas samazinātu ražošanas izmaksas un sniegtu iespējas radīt papildu ieguldījumus un jauninājumus, kas savukārt uzlabotu darba ražīgumu un vispārējo konkurētspēju.

Daži informācijas sniegšanas pienākumi jeb administratīvā sloga veidi ir nepieciešami, ja ir efektīvi jāasniedz atbalsta piešķiršanas pamatmērķi, bet var būt arī tādi gadījumi, kad slogu var racionalizēt un samazināt, neietekmējot atbalsta piešķiršanas pamatmērķus, un šāds slogs noteikti ir nevajadzīgs.

Līdz šim ES līmenī un Latvijā ir veikti pētījumi, lai administratīvās izmaksas un slogu novērtētu attiecībā uz tiešajiem maksājumiem, taču nav pievērsta uzmanība izmaksām, kas rodas no piekļuves Lauku attīstības programmas finansējumam, nav vērtēti izdevumi un slogs, kas saistīts ar lauku attīstības programmas pasākumu īstenošanu, lai gan lauku attīstības politika un tās atbalsta pasākumiem ir būtiska nozīme kopējā lauksaimniecības politikā un finansējums Eiropas Savienībā lauku attīstības politikai ik gadu pārsniedz 10 miljardus savukārt Latvijā vairāk kā 140 miljonus eiro. Eiropas Komisija šī gada sākumā ir izsludinājusi

pētījumu atsevišķu lauku attīstības programmas pasākumu administratīvā sloga novērtēšanai, taču Latvijā joprojām šāds pētījums nav izsludināts.

Nemot vērā, ka ES finanšu plānošanas periodā no 2007.gada līdz 2013.gadam Lauku attīstībai paredzēts finansējums EUR 1,043 miljardi, būtu lietderīgi novērtēt informācijas sniegšanas pienākumus, administratīvās izmaksas un slogu, kas tiek radīts lauksaimniekiem pretendējot uz atbalstu Lauku attīstības programmas ietvaros. Īpaši jāņem vērā apstākļi, ka Lauku attīstības programma ietver ne tikai platībatkarīgos atbalsta pasākumus, bet arī uz projektiem balstītus pasākumus, kuru piešķiršanas kārtība varētu būt sarežģītāka, jo ietver plašāku informācijas sniegšanas prasību skaitu kā platībatkarīgiem pasākumiem. Taču tai pašā laikā lauku attīstības programma ietver pasākumus, kas veicina konkurētspējas uzlabošanu un ekonomikas dažādošanu lauku teritorijās, kas ir īpaši svarīgi šī brīža ekonomiskajā situācijā un šie pasākumi kalpo arī ekonomiku sildoši pasākumi.

Tādēļ maģistra darba mērķis ir izpētīt Lauku attīstības programmas atbalsta administrēšanas pastāvošās procedūras, informācijas sniegšanas pienākumus, novērtēt to administratīvās izmaksas un sagatavot priekšlikumus nevajadzīgu, laikietilpīgu, sarežģītu informācijas pienākumu atcelšanai vai aizstāšanai ar mazāk resursu ietilpīgiem pienākumiem.

Maģistra darba mērķa sasniegšanai izvirzīti sekojoši uzdevumi:

- izpētīt ES un Latvijas normatīvo bāzi, politikas iniciatīvu administratīvā sloga samazināšanas jomā;
- apzināt administratīvā sloga novērtēšanas pētījumus, lai identificētu metodes, pieejas, viedokļus un atziņas par administratīvā sloga novērtēšanu;
- analizēt Lauku attīstības programmas īstenošanu, lai noteiktu Latvijā nozīmīgākos atbalsta pasākumus, kuru administratīvais slogs būtu novērtējams;
- veikt atlasīto Lauku attīstības programmas atbalsta pasākumu informācijas sniegšanas pienākumu apzināšanu, veikt uzņēmēju aptauju par ieguldījumiem informācijas sniegšanas pienākumu izpildē un aprēķināt radītā administratīvā sloga administratīvās izmaksas;
- novērtējot administratīvo slogu ar lielāko resursu ietilpību, sagatavot secinājumus un priekšlikumus par administratīvā sloga samazināšanas pasākumiem, informācijas sniegšanas pienākumu atcelšanu vai aizstāšanu, priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem.

Izvirzītais maģistra darba mērķis un uzdevumi nosaka darba struktūru, tādēļ nospraustā mērķa sasniegšanai darba pirmajā nodaļā tiks apzināti normatīvie dokumenti vai politiskās iniciatīvas, lai noteiktu jautājuma nozīmību un veikto ieguldījumu jautājuma izpētē. Kā arī izvērtēti pētījumos par administratīvā sloga samazināšanu lauksaimniecības un

lauksaimniecības atbalsta jomā izteiktie viedokļi un atziņas par administratīvā sloga ietekmes faktoriem un izmantotām administratīvo izmaksu novērtēšanas metodēm.

Otrajā nodaļā analizēta Lauku attīstības programmas īstenošana pasākumu griezumā, apzinātas un novērtētas izmaiņas pasākumu struktūrā, izvērtēta atbalsta izmaksas statistika, lai identificētu svarīgākos atbalsta pasākumus, kurus administratīvā sloga novērtēšana veicama darbā.

Trešajā nodaļā veikta atlasīto LAP atbalsta pasākumu administratīva sloga novērtēšana, un lai tas būtu iespējams, ir veikta informācijas sniegšanas pienākumu, datu prasību un tām pakārtoto prasību un izpildes darbību identifikācija, kā arī grupētas informācijas sniegšanas prasības pēc to izcelsmes, veikta izmaksu parametru identificēšana, darbību biežumu noteikšana un to izpildes izmaksu novērtēšana. Kā arī izmantojot aprēķinu rezultātā iegūtos administratīvā sloga kvantitatīvos novērtējumus, veikta analīze par administratīvo slogu gan pa pasākumiem, gan analizējot informācijas sniegšanas prasības, datu prasības un izpildes darbības, kas rada lielāko administratīvo slogu uzņēmējiem pretendējot uz atbalstu atsevišķu uz projektiem balstītu Lauku attīstības programmas pasākumu ietvaros.

Darba noslēgumā sagatavoti secinājumi par resursu ietilpīgākiem informācijas sniegšanas pienākumiem un priekšlikumi pienākumu atcelšanai vai aizstāšanai.

Maģistra darba izstrādē iegūtā informācija par laika patēriņu informācijas sniegšanas prasību izpildei, tika izmantota izmaksu novērtēšanai, tika veikta konsultantu intervija, lai apzinātu laika ieguldījumu, izmaksas informācijas sniegšanas pienākumu izpildē, kā arī darbību izpildes biežumu noteicu balstoties uz savu kā eksperta pieredzi Lauku attīstības programmas atbalsta pasākumu administrēšanā un projektu izvērtēšanā. Kā arī darba sagatavošanā, lai novērtētu administratīvo slogu, atsevišķi izmaksu parametri tika izmantoti no Latvijas Lauksaimniecības Universitātes pētījuma atskaites „Administratīvās sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem”. Informācija par izmaksāto Lauku attīstības programmas pasākumu atbalstu un pretendentu skaitu, kā arī specifiska informācija darbību izpildes biežumu noteikšanai tika iegūta no Lauku atbalsta dienesta.

Maģistra darba izstrādes gaitā izpētītas administratīvā sloga novērtēšanas metodes, kuras plaši tiek izmantotas Eiropā, bet darbā izmantoju Eiropas Savienības standarta izmaksu modelis administratīvā sloga jeb visapgrūtinošāko informācijas sniegšanas pienākumu identificēšanai un izmaksu aprēķināšanai, jo tā tika atzīta par atbilstošāko. Pētījuma izstrādes gaitā izmantotas arī vispārpieņemtās ekonomiskās zinātnes pētījumu kvalitatīvās un kvantitatīvās metodes rādītāju analīzei, gan datu salīdzināšanas metodes.

Maģistra darba izstrādes gaitā izmantoti Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas darba dokumenti par iniciatīvām administratīvā sloga samazināšanai, kā arī ar Latvijas politiskajās

iniciatīvas un dokumenti par administratīvā sloga samazināšanu. Kā arī tika apzināti vairāki pētījumi, kurus veikusi Latvijas lauksaimniecības Universitāte un Eiropas Komisija par administratīvā sloga novērtēšanu lauksaimniecībā.

1. POLITISKĀS INICIATĪVAS ADMINISTRATĪVĀ SLOGA SAMAZINĀŠANĀ UN NOVĒRTĒŠANAS METEDOĻĪJAS

1.1. Administratīvā sloga samazināšanas iniciatīvas Eiropas Savienībā un Latvijā

Kā atbilde uz globalizācijas un novecošanās izaicinājumu 2000.gada 23.un 24.martā Eiropas Padomē tika apstiprināta Lisabonas stratēģija. Padome noteica stratēģijas mērķus Eiropas Savienībai – kļūt par dinamiskāko un konkurētspējīgāko, uz zināšanām balstīto ekonomiku pasaulē līdz 2010.gadam, kas ir spējīga uz pastāvīgu ekonomisko kāpumu, labākām darba vietām un ciešāku sociālo saliedētību.

Eiropas Komisija 2005. gada 2. februārī ierosināja jaunu posmu Lisabonas stratēģijā, koncentrējot Eiropas Savienības centienus uz diviem galvenajiem uzdevumiem - nodrošināt izteiktāku un noturīgāku izaugsmi, kā arī radīt vairāk un labākas darbavietas. Lisabonas programmas izaugsmei un nodarbinātībai mērķis ir modernizēt ekonomiku, lai saglabātu Eiropas Savienības unikālo sociālo modeli, saskaroties ar tādām situācijām kā pieaugošie globālie tirgi, tehnoloģiju pārmaiņas, ietekme uz vidi un sabiedrības novecošanās.

Stratēģijas atjaunošana palīdzēja precizēt jomas un mērķus, īpaši tika definētas četras prioritārās jomas – zinātne un inovācijas, investīcijas cilvēkos, darba tirgus modernizācija, biznesa potenciāla stiprināšana, īpaši mazo un vidējo, un enerģijas un klimata pārmaiņas. Lisabonas programma jeb atjaunotā stratēģija tiek īstenota ar konkrētām darbībām, un viena no galvenajām darbībām, kas rada augstu pievienoto vērtību, ir uzņēmējdarbību reglamentējošo noteikumu pilnveide un vienkāršošana.

Lisabonas programma paredz, ka lai piesaistītu vairāk ieguldījumu, sekmētu nodarbinātību un paātrinātu izaugsmi, ir svarīgi atvieglot ienākšanu tirgū dažādās nozarēs un starp dalībvalstīm. Tādēļ par augstāko prioritāti izvirzīja iekšējā tirgus pilnveidi un tiesiskās vides uzlabošanu, kas ir divas visnozīmīgākās politikas sviras, lai radītu darbavietas un kāpinātu Eiropas izaugsmi¹. Lisabonas programma paredz, ka labāks regulējums nozīmīgi un pozitīvi ietekmē pamatnosacījumus ekonomikas izaugsmei, nodarbinātībai un ražīgumam un uzlabota likumdošanas kvalitāte rada vislabāko stimulu uzņēmumiem, samazina nevajadzīgas izmaksas un novērš šķēršļus, kas kavē pielāgošanos un jauninājumus. Tādēļ pasākumi, kas paredzēti Komisijas un Padomes prezidentūru „labāka regulējuma” iniciatīvās, jāīsteno strauji un Komisija turpinās darbu galvenokārt – veicot nopietnu ietekmes izvērtējumu par jaunajām politikas iniciatīvām, vienkāršos galvenos tiesību aktus.

Neefektīvs regulējums, sarežģīta piekļuve tirgum un nepietiekama konkurence var kavēt jauninājumu izstrādi nozarēs ar augstu izaugsmes potenciālu un samazināt ieguvumu

¹ Eiropas Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Kopīgi pasākumi izaugsmei un nodarbinātībai: Kopienas Lisabonas programma. Nr. COM (2005)330.- 20.07.2005.

patērētājiem, tādēļ programma paredz, ka Komisija jāveic nozaru pārskatīšanu, lai konstatētu šķēršļus, kas kavē izaugsmi un jauninājumu attīstību svarīgākajās nozarēs.

Lisabonas programma ir pamata stratēģiskais dokuments, no kura izriet ES stratēģiskās attīstības mērķi, un pamatojoties uz šo dokumentu tiek tālāk attīstītas nospraustās politikas iniciatīvas, tai skaitā par labāku regulējumu, kas savukārt ietver likumdošanas vienkāršošanu un administratīvā sloga samazināšanu.

Labāks regulējums izaugsmei un darbavietām Eiropas Savienībā ir viens no izaicinājumiem un pasākumiem, kas noteikts pārskatītajā Lisabonas stratēģijā. Normatīvie akti ir būtiski svarīgi, lai nodrošinātu godīgu un konkurētspējīgu tirgu, pilsoņu labklājību un sabiedrības veselības un vides efektīvu aizsardzību. Labāks regulējums nozīmē izstrādāt un ieviest regulējumu tā, lai gūtu maksimālu labumu ar minimālām izmaksām. Labāks regulējums var ievērojami palielināt ražīgumu un nodarbinātību, tādējādi veicinot izaugsmi un darba vietu radīšanu.

Eiropas Komisijas iniciatīvas Labāks regulējums mērķis ir nodrošināt tiesību aktu vienkāršību, skaidrību, savstarpēju saskaņotību un caurskatāmību, lai normatīvie akti sasniegtu savus mērķus visefektīvākajā veidā, tādējādi uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un paaugstinot konkurētspēju.

Labāka regulējuma politikas stratēģija nosaka trīs galvenos darbības virzienus:

1) izstrādāt un pielietot instrumentus labāka regulējuma politikas īstenošanai, it īpaši attiecībā uz likumdošanas vienkāršošanu, administratīvā sloga samazināšanu un ietekmes novērtēšanu;

2) sadarboties ar Eiropas Savienības dalībvalstīm kopējo principu piemērošanā;

3) veicināt dialogu starp iesaistītajām pusēm un visiem regulatoriem Eiropas Savienības un nacionālajā līmenī.

Eiropas Komisija labāka regulējuma politikas īstenošanā izmanto šādus instrumentus²:

1) ietekmes novērtēšana Eiropas Savienības tiesību aktiem un to projektiem;

2) administratīvā sloga novērtēšana un mazināšana;

3) Eiropas Savienības likumdošanas vienkāršošana;

4) nepieņemto Eiropas Savienības tiesību aktu caurskatīšana selektīvā veidā;

5) regulāras un vispusīgas konsultācijas ar nevalstisko sektoru.

Īstenojot Lisabonas stratēģiju, Eiropas Komisija 2006. gada novembrī ierosināja sākt vērīnīgu rīcības programmu, lai samazinātu ES spēkā esošā regulējuma administratīvo slogu. Šajā sakarā Eiropadomei, pamatojoties uz Eiropas Komisijas priekšlikumu, 2007. gada

² Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai Labāka regulējuma Eiropas Savienībā stratēģisks pārskats. Nr. COM(2006)689.-14.11.2006.

pavasārī noteica mērķi samazināt administratīvo slogu par 25%, kas ES un dalībvalstīm kopīgi jāsasniedz līdz 2012. gadam.

Lai īstenotu administratīvā sloga samazināšanas mērķi, tika noteikti īstenošanas pasākumi. Rīcības programma neparedz atcelt ierobežojumus, tās mērķis nav arī mainīt spēkā esošajos Kopienas tiesību aktos noteiktos politikas mērķus vai paredzētā regulējuma apmēru, bet gan drīzāk liecina par ievērojamiem centieniem padarīt politikas īstenošanu racionālāku un mazāk apgrūtināšu.

Rīcības programmas mērķis ir novērtēt izmaksas, kas saistītas ar uzņēmumiem noteiktā informācijas sniegšanas pienākuma izpildi, un atcelt nevajadzīgas prasības. Tādējādi uzlabojot tiesību aktu efektivitāti, neietekmējot to mērķus.

Nevajadzīgajam un nesamērīgajam administratīvajam slogam var būt reāla ekonomiska ietekme. To uzskata arī par uzņēmējdarbības traucēkli un šķērslī un bieži nosaka par prioritāru vienkāršošanas mērķi. Eiropas Komisija ir apņēmusies ierobežot šo nevajadzīgo slogu visos līmeņos un uzsver, ka tas ir dalībvalstu un Eiropas iestāžu kopīgs pienākums.

Eiropas Komisijas izstrādātajā rīcības programmā ir izklāstīts, kā Komisija ierosina noteikt, novērtēt un samazināt informācijas sniegšanas pienākumus, tai skaitā noteikt kuri informācijas sniegšanas pienākumi ir novecojuši, lieki vai atkārtojas. Šī programma paredz novērtēt administratīvās izmaksas, izteikt secinājumu par to, kuras no šīm izmaksām ir nevajadzīgs slogs, un samazināt nevajadzīgo administratīvo slogu. Faktiski Komisija, saņemot novērtēšanas darba rezultātus, tos izvērtēs un veiks nepieciešamos pasākumus, lai samazinātu slogu gadījumos, kad tas ir nepieciešams.

Eiropas Komisija rosināja ar dalībvalstu palīdzību novērtēt administratīvo slogu, kas saistīts ar Kopienas tiesību aktiem un to transponēšanu dalībvalstīs, un sagatavot atbilstošus samazināšanas priekšlikumus, bet dalībvalstīm — novērtēt un samazināt vienīgi dalībvalstu un reģionālo tiesību aktu administratīvo slogu. Programma darbība sākās 2007. gada maijā, un tās mērķis bija līdz 2008. gada novembrim sniegt pilnīgu to administratīvo izmaksu novērtējumu, kuras atlasītie Kopienas tiesību akti, un kas palīdzēs līdz 2012. gadam par 25% samazināt uzņēmumu administratīvo slogu.

Rīcības programma paredz, ka līdz 2009. gadam dalībvalstīm jāpabeidz informācijas sniegšanas pienākumu novērtējumi svarīgākajās dalībvalstu un reģionālajās 13 prioritārajās jomās, tai skaitā „lauksaimniecības un lauksaimniecības subsīdijas”, taču starp apakš jomām nebija iekļauts atbalsts lauku attīstībai.

Īstenojot rīcības programmu, līdz 2009. gadam tika izskatīti 72 ES tiesību akti, tika uzskaitīti 486 informācijas sniegšanas pienākumu veidi, konstatēts, ka, īstenojot vai transponējot šos ES pienākumus, ir pieņemti vairāk nekā 10000 valstu pienākumi 27

dalībvalstīs. Turklāt vairāk nekā 700 no šiem pienākumiem ir plašāki, nekā ES tiesību aktos noteiktie³.

Īstenojot rīcības programmu, EK aprēķināja, ka kopumā 72 ES tiesību akti rada administratīvās izmaksas aptuveni 123,8 miljardu euro apmērā. Šķiet, ka 13 prioritārajās jomās, ko aptver programma, lielākais samazināšanas potenciāls ir nodokļu un muitas tiesībās, kā arī uzņēmējdarbības tiesībās, jo šīs jomas attiecīgi veido aptuveni 60 % un 20 % no visām administratīvajām izmaksām. Šīm jomām seko pārtikas nekaitīgums, darba apstākļi, lauksaimniecība un lauksaimniecības subsīdijas, kā arī transports; katra no šīm jomām rada administratīvās izmaksas no 5,7 līdz 3 miljardiem euro.

Ja sākotnēji Administratīvā sloga samazināšanas rīcības programma lauksaimniecības jomā paredzēja tikai importa licencēšanu un tiešos maksājumus, tad 2009.gada janvārī rīcības programma tika papildināta ar 4 normatīvajiem aktiem lauksaimniecībā, tai skaitā attiecībā uz lauku attīstību, ko finansē no Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai.

Kopš KLP ieviešanas ir izveidota visaptveroša Eiropas lauksaimniecības politiskā un tiesiskā regulējuma sistēma un kā pilnībā integrēta kopējā politika tā aizstāj ievērojamu daļu no valstu tiesību aktiem. KLP lielā mērā izpildīja Eiropas Kopieniu Līgumā noteiktos mērķus, taču lauksaimniekiem un pārvaldes institūcijām jātiek galā ar neskaitāmu noteikumu un pasākumu kompleksu, kas var palielināt risku, ka netiek sasniegti politikas mērķi, apgrūtināt ES fondu izmantošanas nodrošināšanu un pasliktināt attieksmi pret KLP pasākumiem.

Ņemot vērā Padomes iniciatīvas attiecībā uz labāku regulējumu un administratīvā sloga samazināšanu, tās tika attīstītas un īstenotas arī Kopējās lauksaimniecības politikas jomā, īpaši aktīvi pēc 2005.gada. Arī uz lauksaimniecības jomu tiek attiecināts administratīvā sloga samazināšanas mērķis par 25%.

ES lauksaimniecības un lauku attīstības komisāre 2004. gada decembra Lauksaimniecības padomes sēdē nodeva apspriešanai paziņojumu, kas veidoja daļu no KLP ieguldījuma ES Lisabonas stratēģijas īstenošanā un Labāka regulējuma iniciatīvas īstenošanā.

Komisija ierosināja, ka vienkāršošanas mērķis ir noteikt un likvidēt nevajadzīgos šķēršļus. KLP vienkāršošanā tika izšķirti divi vienkāršošanas veidi:

1) tehniskā vienkāršošana - kas nozīmēja tiesiskā regulējuma, administratīvo procedūru un vadības mehānismu pārskatīšanu, lai panāktu labāku racionalizēšanu un rentabilitāti un efektīvāk sasniegtu esošos politikas mērķus, nemainot pašu politiku;

³ Eiropas Komisijas darba dokuments. Administratīvā sloga mazināšana Eiropas Savienībā. Pielikums trešajam labāka regulējuma stratēģiskajam pārskatam. Nr. COM(2009)16. – 01.02.2009. Un Eiropas Komisijas Paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Rīcības programma administratīvā sloga samazināšanai Eiropas Savienībā un samazinājuma plāni pa nozarēm un pasākumi 2009. gadā. Nr. COM(2009) 544. – 26.10.2009.

2) politiskā vienkāršošana – tā samazināja sarežģītību, uzlabojot lauksaimniecības atbalsta un lauku attīstības politikas instrumentus.

KLP vienkāršošanas mērķis bija atbrīvot lauksaimnieki un citi lauksaimniecības nozares uzņēmējus no birokrātijas un prasībām, kas nav obligāti vajadzīgas, lai sasniegtu politiskos mērķus un nodrošinātu nodokļu maksātāju naudas pienācīgu pārvaldību. KLP vienkāršošana ir būtiska, lai lauksaimniecības nozare kļūtu konkurētspējīgāka, saglabātu un radītu jaunas darbavietas un veicinātu lauku apvidu noturīgu attīstību.

2005. gadā Eiropas Komisija izstrādāja un sniedza paziņojumu par KLP vienkāršošanu un labāku regulējumu, kurā tika izklāstīta vienkāršošanas programma. Minētā programma, tai skaitā attiecībā uz administratīvā sloga samazināšanu, un tās īstenošana ir pilnībā iekļauta Komisijas vispārējā stratēģijā par labāku regulējumu.

Programmas īstenošanas laikā 2007. gadā veikts pētījums par lauku saimniecību administratīvo slogu.

Kopš 2005. gadā Komisija apņēmas veikt vairākus pasākumus. Attiecībā uz tehnisko vienkāršošanu, tika apzināti un atcelti gandrīz 300 novecojuši Padomes un Komisijas tiesību akti, 2007. gada 22. oktobrī Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 1234/2007 par tirgus kopīgo organizāciju, sagrupējot visas nozaru kopīgās tirgus organizācijas un aizstājot 45 Padomes tiesību aktus, 2006. un 2007. gadā Komisija grozīja un racionalizēja valsts atbalsta politiku lauksaimniecības nozarē, pārskatot pamatnostādņem attiecībā uz valsts atbalstu, 2006. gadā Komisija uzsāka pētījumu, lai novērtētu administratīvo slogu, ko lauku saimniecībām radījusi KLP 2003. gada reforma.

Rīcības programmas administratīvā sloga samazināšanai kontekstā 2007. gada beigās tika publicēts pētījums “Par KLP radītā lauku saimniecību administratīvā sloga novērtēšanu”. Šajā pētījumā, ko veica Dānijā, Vācijā, Francijā, Īrijā un Itālijā, novērtētas administratīvās izmaksas, kas saistītas ar vienotā maksājuma shēmu 2006. gadā, un aplūkotas turpmākās attīstības perspektīvas. Pētījumā norādīti vairāki faktori, kas ietekmē lauku saimniecību administratīvo slogu, un tie bija – dalībvalstu īstenotā transponēšana attiecībā uz KLP regulu par tiešajiem maksājumiem, īpaši attiecībā uz maksājumu tiesību nodošanu, kā arī administratīvā sloga lielumu ietekmē uzņēmējdarbības kultūra valstī, piemēram, neatkarīgu konsultantu izmantojums, un strukturālās atšķirības.

KLP vienkāršošana rada uzņēmējdarbības apstākļus, kuros lauksaimnieki un citi uzņēmēji tiek mazāk apgrūtināti ar administratīvajām un atbilstības izmaksām un nodrošina Eiropas lauksaimnieku lielāku konkurētspēju. Tādējādi lauksaimnieki ir labāk sagatavoti problēmu risināšanai un patērētāju vajadzību apmierināšanai.

KLP vienkāršošanas procesā līdz šim maz pievērsta uzmanība lauku attīstības politikai un tās regulējošiem normatīvajiem aktiem, kas varētu būt izskaidrojams ar apstākli, ka normatīvie akti lauku attīstības atbalsta jomā attiecībā uz plānošanas periodu no 2007.gada līdz 2013.gadam ir pieņemti pēc 2005.gada un vienkāršošanas un administratīvā sloga mazināšanas aspekts jau ir ņemts vērā normatīvo aktu izstrādes procesā.

Taču 2009.gada decembrī, saskaņā ar Zemkopības ministrijas rīcībā esošo npublicēto informāciju, Eiropas Komisijas Lauksaimniecības Ģenerāldirektorāts paziņojis, ka 2010.gadā tiks īstenots pētījuma projekts par administratīvā sloga novērtējumu Lauku attīstības programmas pasākumiem. Projekta ietvaros paredzēts, ka tiks izvērtēts administratīvais slogs sekojošiem LAP pasākumiem – lauksaimniecības modernizācija, apmežošana, lauksaimniecības aktivitāšu diversifikācija, agrovīdes pasākumi, ieskaitot bioloģiskā lauksaimniecība, mēslojuma samazināšana un citi. Pasākumi, kuru administratīvais slogs novērtējams, izvēlēti, ņemot vērā to nozīmīgumu ES mērogā. Savukārt pētījums tiks veikts par minēto pasākumu īstenošanu 6 valstīs – Francijā, Itālijā, Ungārijā, Somijā, Vācijā, Bulgārijā, kuras atlasītas, lai pārstāvētas būtu ziemeļu un dienvidu valstis, vecās un jaunās, lielās un mazās valstis.

2007.gada Eiropadomes Pavasara sanāksmes ietvaros arī visas dalībvalstis tika aicinātas līdz 2008. gada rudenim noteikt arī savu nacionālo mērķi administratīvā sloga samazināšanai. Saskaņā ar Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādņem 2008.-2013.gadam. Labāka pārvaldība: pārvaldes kvalitāte un efektivitāte (Ministru kabineta 2008.gada 27.maija protokollēmums Nr.34 §24.)⁴ tika noteikts Latvijas mērķis – nodrošināt administratīvā sloga samazinājumu vidēji par 25% līdz 2013.gadam.

Latvijas nospraustā mērķa sasniegšanai, arī lauksaimniecības jomā ir veikts ieguldījums, lai novērtētu administratīvo slogu un noteiktu iespējas sloga samazinājumam. Tā Zemkopības ministrija lauksaimniecības jomā ir pasūtījusi 2 pētījumus, kas novērtēja administratīvo slogu platību maksājumu un pārtikas drošības jomās un sniedza priekšlikumus sloga samazināšanai, un pētījumi bija sekojošie:

1) Latvijas Lauksaimniecības Universitātes pētījums „Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem”, kas veikts 2007.gadā un tajā tika veikts administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem saistībā ar platību maksājumiem, lai noteiktu, kuras normatīvo aktu prasības rada vislielāko slogu lauksaimniekiem, izvērtētu šos normatīvos aktus un sniegtu to tehniskās vienkāršošanas priekšlikumus. Pētījuma gaitā tika aprēķināts administratīvais slogs, ko rada informācijas sniegšanas prasības pretendējot uz platību

⁴ Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādnes 2008.-2013.gadam. [Elektroniskais resurss] <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=2675>. 2008.gads

maksājumiem, un tas bija 958 tūkst. LVL (~1,36 milj. EUR) un ekspertu sniegtās rekomendācijas ļautu samazināt slogu par 9,1 %. Zemkopības ministrija izvērtējot rekomendācijas un to ieviešanas iespējas, īstenoja pasākumus, kas samazināja identificēto slogu par 6 %.

2) Latvijas Lauksaimniecības Universitātes, Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta, RSEBBA Ekonomikas un biznesa institūta pētījuma „Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums pārtikas drošības normatīvajā regulējumā” 1.posms, kurā veikts administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums pārtikas drošības normatīvajā regulējumā attiecībā uz ražotājiem. 2008.gadā tika īstenots projekta pirmais posms un analizējot 45 nacionālos normatīvos aktus, tika identificēts administratīvais slogs LVL 4,3 milj. (~6,1 milj. EUR) apmērā. No šī sloga 77 % prasību ir tieši noteiktas vai izriet no ES un starptautiskiem dokumentiem. Eksperti sniedza rekomendācijas, kuru ieviešana mazinātu slogu par 39,1 %. Zemkopības ministrija izvērtējot rekomendācijas un to ieviešanas iespējas, īstenoja pasākumus, kas samazināja identificēto slogu par 5,5 %.

1.2. Zinātnisko pētījumu atziņas par administratīvā sloga novērtējumu lauksaimniecībā

Lai kvalitatīvāk izstrādātu šo darbu, darba autore izpētīja administratīvā sloga pētījumus, kas veikti lauksaimniecības jomā. Līdz šim Eiropas Savienības mērogā veikts viens pētījums administratīvā sloga novērtēšanai lauksaimniecības jomā un to 2007.gadā Eiropas Komisijas uzdevumā veica *Ramboll Management*, pētījuma nosaukums ir „Study to assess the administrative burden on farms arising from the CAP⁵” (Saimniecību administratīvā sloga novērtējums, kas izriet no KLP). Šobrīd izstrādes stadijā ir Eiropas Komisijas pasūtīts pētījums par administratīvā sloga novērtēšanu, kas izriet no lauku attīstības programmām.

Latvijā, kā jau norādīts iepriekšējā nodaļā, ir veikti divi pētījumi par administratīvā sloga novērtējumu lauksaimniecībā. Līdz šim Latvijā nav veikti pētījumi, lai novērtētu Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam pasākumu radīto administratīvo slogu.

Eiropas Komisijas uzdevumā veiktā pētījuma par saimniecību administratīvā sloga novērtējumu, kas izriet no KLP galvenais mērķis bija noteikt administratīvo slogu, kādu lauksaimniekiem rada KLP 2003.gada reforma. Pētījumā sniegts noteiktu ar KLP saistītu pasākumu administratīvo izmaksu izvērtējums piecās izvēlētās valstīs 2006.gadā, un galvenokārt izvērtēts slogs, kas rodas no vienotā maksājuma shēmas īstenošanas. Projekta

⁵ Ramboll Management. Study to assess the administrative burden on farms arising from the CAP. [Elektroniskais resurss]. http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/external/burden/index_en.htm. 2007.gada oktobris. 136 lapas

ietvaros nav noteikts slogs, ko rada LAP pasākumi, bet tā kā gan tiešie maksājumi, gan LAP pasākumi ir atbalsta pasākumi, tad var pastāvēt zināmas līdzības pasākumu īstenošanā un konstatētie slogi var būt arī LAP pasākumos.

Komisijas pētījumā salīdzināts administratīvais slogs tiešo maksājumu jomā dažādās ES dalībvalstīs un izdarīti secinājumi, kādēļ šis slogs atšķiras.

Pētījumā secināts, ka starp dalībvalstīm pastāv liela daudzveidība attiecībā uz vienotā maksājuma pieteikumiem, jo īpaši atšķiroties veidlapu izmantošana un pieteikšanās sarežģītība, un tas ietekmē kopējās administratīvā izmaksas.

Administratīvās izmaksas lauksaimniekiem atkarīgas arī no pakāpes, kādā valsts sektors iesaistās atbalsta pieteikšanās procesā. Itālijā būtiska loma ir lauksaimniecības palīdzības centru (LPC) pastāvēšanai un darbībai. LPC ir valsts pārvaldes sistēmu decentralizēta daļa, ko finansē Itālijas valsts, un visas savas darbības tie veic bez maksas. Citās valstīs šīs darbības vai nu veic, vai apmaksā paši zemnieki.

Pētījumā secināts arī, ka valsts sektora iesaistīšanās ietekmē lauksaimniekiem piemērojamās administratīvās izmaksas, arī nodrošinot viņiem piekļuvi dažāda veida informācijas tehnoloģiju risinājumiem un iepriekš aizpildītām veidlapām. Tas tieši samazina izmaksas Francijā, kur varas iestādes ir izveidojušas un izplatījušas kontrolsarakstu, kā arī Vācijā, kur zemnieku laiku ietaupa elektroniska tiesību nodošanas sistēma. Savukārt Dānijā līdzīga sistēma, kuras sniegums nav apmierinošs, lauksaimniekiem piemērojamās administratīvās izmaksas ir palielinājuši.

Tātad, kā secināts pētījumā, tad administratīvais slogs dažādās valstīs ir bijis atkarīgs no apstākļa kādus tehnoloģiskos risinājumus piemēro, kur elektroniskās pieteikšanās sistēmas samazina izdevumus, kā arī iepriekš aizpildītas veidlapas no institūciju puses un ārējās palīdzības, konsultantu piesaistīšana ietekmē administratīvo slogu. Šie aspekti būtu izvērtējami arī novērtējot LAP pasākumu radīto administratīvo slogu Latvijā.

Zemkopības ministrijas uzdevumā Latvijas Lauksaimniecības Universitāte 2007.gadā veica pētījumu „Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem”.

Veicot administratīvā sloga novērtējumu lauksaimniecībā, pētījuma ietvaros tika veikta lauksaimnieku aptauja, lai uzzinātu viņu viedokli par administratīvo slogu lauksaimniecības nozarē. Pēc aptaujas rezultātiem tika secināts, ka atbalsta saņemšana investīcijas pasākumiem (novērtējums – 3,3 punkti pēc 5 punktu sistēmas, kur 5 nozīmēja „ļoti grūti”) ir administratīvi sarežģītāka procedūra salīdzinājumā ar Agrovīdes atbalsta saņemšanu (novērtējums – 2,3 punkti). Savukārt vismazāk raizes sagādā tiešie maksājumi, valsts atbalsta pasākumi. Aptaujā lauksaimnieki atzinuši, ka salīdzinoši vienkāršas un maz apgrūtināšas uz kopējā fona lauksaimniekiem šķiet Vienotā platību maksājuma un Valsts subsīdiju saņemšanas

procedūras. Nedaudz sarežģītāka ir Papildus valsts tiešo maksājumu saņemšanas procedūra un Agrovides maksājumi.

Pētījuma rezultātā noskaidrots, ka lauksaimnieki atzīti atbalsta saņemšanu par mazāk administratīvo slogu radošu, jo aizpildot pieteikumu atbalsta maksājumiem, lauksaimnieks saņem finansiālu atbalstu un līdz ar to redz ieguvumu no resursu izlietošanas šim mērķim. Pēc aptaujas rezultātiem secināts, ka lielāko daļu no administratīvajām darbībām atbalsta maksājumu saņemšanai veic pats saimniecības vadītājs, tomēr viņa iesaistīšanās nav vienāda visos gadījumos. Visbiežāk saimnieks pats uzņemas kārtot lietas VPM, PVTM un Valsts subsīdiju saņemšanai – vairāk nekā 80% gadījumu, bet pārējā darba daļa atbalsta maksājumu saņemšanai sadalīta starp algotiem darbiniekiem un konsultantiem – VPM un PVTM maksājumos aptuveni uz pusi, bet Valsts subsīdiju saņemšanā vairāk tiek izmantota konsultantu palīdzība (5% algotajiem darbiniekiem un 11% konsultantiem).

Nedaudz retāk – aptuveni $\frac{3}{4}$ gadījumu – lauksaimnieks pats kārtot dokumentus Agrovides maksājumu saņemšanai, pārējo daļu aptuveni vienādā proporcijā uzticot algotajiem darbiniekiem un konsultantiem.

Vismazāk lauksaimnieki paši iesaistās pieteikumu sagatavošanā Investīciju pasākumiem, veicot aptuveni 50% no visām darbībām, bet konsultantiem uzticot 30 procentus. Tas saistīts ar salīdzinoši sarežģītu finansējuma pieteikšanas un saņemšanas procedūru, uz ko aptaujātie norādījuši, vērtējot dažādu aktivitāšu „birokrātiskuma” līmeni.

Minētie aptaujas rezultāti ņemami vērā arī šajā pētījumā, lai noteiktu piemērotākās metodes informācijas ieguvē par patērēto laiku un resursiem apgūstot LAP atbalstu, tādējādi apzinot informāciju par LAP platību maksājumiem, informācija būtu iegūstama no lauksaimnieku intervijām, savukārt par investīciju pasākumiem, informācija būtu iegūstama no Lauksaimniecības izglītības un konsultāciju centra, kas ir viens no nozīmīgākajiem pakalpojumu sniedzējiem lauksaimniekiem sagatavojot pieteikumus LAP investīciju atbalsta saņemšanai.

LLU pētīja administratīvo slogu kādu rada pieteikšanās atbalstam platību maksājumu shēmās, tai skaitā par sekojošiem LAP platību maksājumiem:

- Agrovides maksājumi;
- Maksājumi par mazāk labvēlīgiem apvidiem;
- Natura 2000 maksājumi.
- Attiecībā uz LAP agrovides maksājumiem, tika atzīts, ka galvenās informācijas sniegšanas prasības bija un saistītās darbības bija:
 - pieteikuma un tā pielikuma iesniegšana un darbības - iepazīšanās ar pieteikuma veidlapu, veidlapas aizpildīšana, iesniegšana,

- pieteikuma vai pielikuma informācijas precizēšana, savukārt darbības bija labošana un labojumu iesniegšana;
- pieteikuma Agrovīdes pasākumu atsaukšanai, darbības bija pieteikuma sagatavošana un iesniegšana;
- Agrovīdes saistību nodošanas vai pārņemšanas formas iesniegšana, darbības bija pieteikuma sagatavošana un iesniegšana.

Attiecībā uz pārējiem LAP platību maksājumu pasākumiem – „Atbalsts mazāk labvēlīgiem apvidiem” un „Natura 2000” informācijas sniegšanas prasības bija:

- Pieteikumu sagatavošana un iesniegšana;
- Labojumu veikšana;
- Ziņošana par izmaiņām;
- Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām.

LLU aprēķini liecina, ka administratīvais slogs lauksaimniekiem saistībā ar tiešo un platību maksājumu saņemšanu Latvijā 2007. gadā bija 1,07 milj. latu.

Vislielākais administratīvais slogs no tiešajiem maksājumiem un LAP platību maksājumiem, kuriem piesakoties lauksaimnieki izmanto vienoto pieteikumu, saistīts ar platību maksājumiem - vienoto platību maksājumu, papildu valsts tiešajiem maksājumiem par laukaugu un lopbarības platībām, LAP pasākumiem „Mazāk labvēlīgie apvidi” un „Natura 2000” un tas saistīts gan ar lielo atbalstu saņēmēju skaitu, gan arī pieteikuma sarežģītības pakāpi. Ņemot vērā, ka piesakoties atbalstam uz tiešo maksājumu un LAP pasākumu platību maksājumiem izmantojams viens pieteikums un lauku bloku karte, tādēļ pētījumā LLU novērtējot administratīvo slogu platību maksājumiem nav atsevišķi aprēķinājuši LAP platību maksājumiem, bet gan visiem platību maksājumiem kopā.

LLU pētījumā novērtējuši sloga lielumu no atbalstā izmaksātajām summām un salīdzinoši liels administratīvais slogs lauksaimniekiem ir no vienotā Platību maksājumu pieteikuma (ieskaitot LAP pasākumus „Mazāk labvēlīgie apvidi” un „Natura 2000”) – ap 0,75% no atbalstā izsniegtās summas. Savukārt agrovīdes pasākumu administratīvais slogs sastādīja 0,37% no izmaksātā atbalsta apjoma.

Izvērtējot administratīvo slogu secināts, ļoti lielu daļu – Ls 419 tūkst. jeb 39% no analizējamā administratīvā sloga rada kļūdu labošana, tai skaitā lielākā daļa rodas Platību maksājumu pieteikumos. Vērtējot administratīvo slogu pēc datu prasību izcelsmes, absolūti lielāka daļa – 89,6% – ir ES prasības, kuras var mainīt tikai mainot ES likumdošanu. Prasības, kuras noteiktas nacionālā līmenī pamatojoties uz ES normatīvā akta pamatprasību, radīto administratīvo slogu veido 6,7%, bet nacionālajā līmenī noteiktās prasības – tikai 3,7% no kopējā administratīvā sloga.

Ņemot vērā, ka LLU veica nozīmīgāko LAP platību maksājumu – agrovides pasākumi, MLA un Natura 2000, administratīvā sloga novērtējumu un ņemot vērā apstākli, ka maksājumu saņemšanas nosacījumi un pieteikšanās kārtība nav būtiski mainījusies, nebūtu lietderīgi atkārtoti veikt šo pasākumu administratīvā sloga novērtējumu.

1.3. Administratīvā sloga novērtēšanas metodoloģijas

Pirms darba izstrādes ir svarīgi noskaidrot administratīvo sloga definīcijas un administratīvā sloga novērtēšanas iespējas.

Atbilstības izmaksas ir visas izmaksas, ar kurām panāk atbilstību regulējumam, izņemot tiešās finanšu izmaksas un ilgtermiņa strukturālas sekas. Saistībā ar standarta izmaksu modeli tās var iedalīt atbilstības pamatzmaksās un administratīvajās izmaksās.

Administratīvās izmaksas ir izmaksas, kas rodas uzņēmumiem, brīvprātīgām organizācijām, valsts iestādēm un pilsoņiem, izpildot juridisko pienākumu sniegt valsts iestādēm vai privātpersonām informāciju par savu darbību vai produkciju.

Informācija ir jāsaprot plašākā nozīmē, t.i., ieskaitot izdevumus par marķējumu, ziņojumu sniegšanu, uzraudzību un novērtējumu, kas ir vajadzīgi, lai sniegtu informāciju un nodrošinātu reģistrāciju. Dažos gadījumos informācija ir jāiesniedz valsts iestādēm vai privātpersonām. Citkārt ir pietiekami, ja tā ir pieejama oficiālas pārbaudes gadījumos vai tiek sniegta pēc pieprasījuma.

Būtiski ir nošķirt informāciju, kas uzņēmumiem jāapkopo pat tad, ja nav īpašu tiesību aktu, no informācijas, kura netiktu apkopota, ja nepastāvētu tiesību normas. Otra veida informāciju sauc par administratīvo slogu.

Tātad izrietoši administratīvais slogs ir informācijas apkopošana un sniegšana, kuras sniegšanas prasība izriet no normatīviem aktiem, un kura netiktu apkopota, ja nepastāvētu tiesību normas.

Daži administratīvā sloga veidi ir nepieciešami, ja ir efektīvi jāsasniedz tiesību aktu pamatmērķi un Līgumos paredzētais aizsardzības apmērs, piemēram, Lauku attīstības programmas īstenošanas gadījumā, ja informācija ir nepieciešama, lai nodrošinātu Kopienas finanšu interešu ievērošanu mērķtiecīgu izmantojot finanšu resursus. Bet ir arī tādi gadījumi, kad slogu var racionalizēt un samazināt, neietekmējot tiesību aktu pamatmērķus, un šāds slogs noteikti ir nevajadzīgs.

Administratīvā sloga novērtēšanas metodes - administratīvā sloga novērtēšanai ES dalībvalstīs izmanto pamatā starptautisko standarta izmaksu modeli⁶ vai ES standarta izmaksu modeli⁷.

Starptautiskā standarta izmaksu metode ir metode administratīvā sloga noteikšanai, ko rada normatīvie akti uzņēmējdarbībai. Tā ir kvantitatīva novērtēšanas metode, kuru var piemērot dažādās valstīs un dažādos līmeņos. Metodi var izmantot, lai novērtētu vienu normatīvo aktu, noteiktas likumdošanas jomas vai lai veiktu visu valsts normatīvo aktu administratīvā sloga novērtējumu.

Sākotnēji standarta izmaksu modeli izstrādāja Nīderlandē. Bet 2003.gadā tika izveidots Standarta izmaksu modeļa tīkls, kurā iesaistījusies arī Latvijā, un kurš izstrādājis standarta izmaksu modeļa rokasgrāmatu.

Standarta izmaksu modeļa rokasgrāmata ietver sīku modeļa izmantošanas aprakstu. Standarta izmaksu metode balstās uz administratīvo aktivitāšu novērtēšanu, kas jāveic, lai izpildītu noteiktu normatīvo aktu un nevis, lai izvērtētu vai normatīvais akts ir saprātīgs pēc būtības.

Standarta izmaksu metode ir sadalīta pa soļiem, sākot ar informācijas sniegšanas prasību, datu prasību un prasību izpildei veicamo aktivitāšu identifikāciju. Standarta izmaksu metode nosaka pamatprincipus, kas jāievēro, ja tiek veikts sākotnējais vai beigu novērtējums, kā novērtējami digitālie risinājumi, nosakāma prasību izcelsme, mērķa grupas. Metodika nosaka, kādas metodes izmantojamas informācijas ieguvei par patērēto laiku, izmaksām un to komponentēm, kas nepieciešamas administratīvā sloga kvantitatīvam novērtējumam.

ES standarta izmaksu modeli savukārt izstrādājusi Eiropas Komisija 2005.gadā un lielā mērā šī modeļa izstrāde balstīta uz starptautiskā standarta izmaksu modeli. Salīdzinot Starptautisko izmaksu modeli un ES standarta izmaksu modeli, nav vērojamas būtiskas atšķirības.

Šajā darbā administratīvā sloga novērtēšanai darba autore izmantos ES standarta izmaksu metodi, ņemot vērā apstākļus, ka:

- Eiropas Komisija ir veikusi būtisku ieguldījumu administratīvā sloga novērtēšanas metožu izstrādē,
- ES standarta izmaksu modelis izstrādāts par pamatu ņemot Standarta izmaksu modeli;

⁶ OECD: International Standard Cost Model Manual. Measuring and reducing administrative burdens for businesses. [Elektroniskais resurss]. <http://www.oecd.org/dataoecd/32/54/34227698.pdf>

⁷ European Commission: Part III: Annexes To Impact Assessment Guidelines [Elektroniskais resurss]. http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf - 2009.gada 15.janvāris. – 45.-59.lpp.

- ES standarta izmaksu modeli izmantos Eiropas Komisija un iespējams arī citas dalībvalstis Lauku attīstības programmu pasākumu administratīvā sloga novērtēšanai, līdz ar to iegūtie rezultāti būtu salīdzināmi ar citu dalībvalstu iegūtiem rezultātiem.

ES standarta izmaksu modelis ir Eiropas Komisijas 2005. gada 16. marta paziņojumā par labāku regulējumu izaugsmei un nodarbinātībai Eiropas Savienībā kā dienesta darba pavaddokuments bija iekļauts izklāsts par iespējamo „ES neto administratīvo izmaksu modeli”.

ES neto administratīvo izmaksu modeļa izklāsts tika grozīts un uzlabots izmēģinājuma posmā no 2005. gada aprīļa līdz septembrim, pēc kura Komisija iesniedza pārskatītu metodiku, ko sauc arī par „ES standarta izmaksu modeli”. ES standarta izmaksu modeļa izmantošanas rokasgrāmata iekļauta ietekmes novērtēšanas 2006. gada 15. marta vadlīnijās, kuras vēlāk precizētas un šobrīd pieejama ir 2009. gada 15. janvāra rokasgrāmatas redakcija.

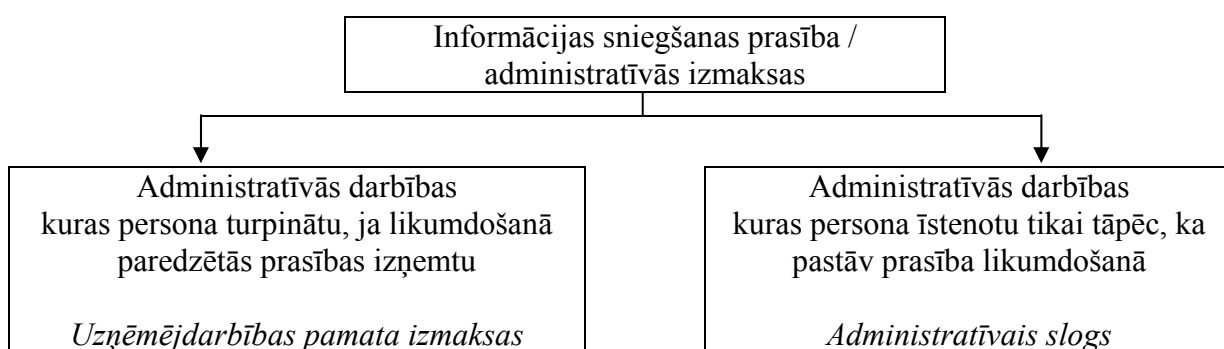
Šī darba ietvaros ne vienmēr būs iespējams strikti ievērot ES standarta izmaksu metodes noteikto pieeju, metodika ir vispārējā bāze administratīvā sloga novērtējumiem, un tajā nav atrunātas dažādas nianšes, kuras varētu izrietēt no dažādu analizējamo jautājumu specifikas. Līdz ar to vairākās vietās šī metodika ir papildināma un dažviet arī nedaudz maināma.

ES standarta izmaksu modelis ir piemērojams izmaksu novērtēšanai, kad pasākumi rada būtisku administratīvo slogu uzņēmējdarbībai, sabiedriskajām iestādēm. Tādējādi šis modelis ir izmantojams arī, lai novērtētu Lauku attīstības programmas pasākumu īstenošanas radīto administratīvo slogu lauksaimniekiem un lauku uzņēmējiem. Modeļa galvenais mērķis ir novērtēt informācijas sniegšanas prasību, ko rada ES likumdošana, tīrās izmaksas (tīrās izmaksas – izmaksas, ko rada pieņemtais likumdošanas priekšlikums, no kuriem atņemtas izmaksas, kuras varētu samazināt ES vai nacionālā līmenī). Pamatā ir pietiekoši novērtēt administratīvo slogu tikai kādai noteiktai izvēlētai aktivitātei. Tomēr, ja informācijas sniegšanas prasība ir priekšlikuma galvenais elements, tad administratīvais slogs novērtējams visām aplūkotajām politikas aktivitātēm.

Administratīvā sloga novērtēšanas detalizācijas pakāpe ir atkarīga no izmaksu lieluma, to ietekmes, no ticamu un reprezentatīvu datu pieejamības. Informācijas sniegšanas prasības izriet no likumdošanas dokumentiem – nepieciešamība nodrošināt publisko sektoru un trešās puses ar informāciju. Vienā likumdošanas dokumentā varētu būt vairākas informācijas sniegšanas prasības, bet var arī nebūt nevienas. Saskaņā ar ES standarta izmaksu metodi, informācijas sniegšanas prasības nozīmē ne tikai informācijas sniegšanu, bet arī tās apkopošanu un glabāšanu. Modelī pieņemts, ka katras atsevišķas informācijas sniegšanas prasībai nodrošināšanai nepieciešams veikt vienu vai vairākas administratīvās aktivitātes. Saskaņā ar ES standarta izmaksu metodi administratīvā sloga novērtēšanai nepieciešams veikt

izmaksu novērtējumu katrai atsevišķai aktivitātei. Tomēr ir svarīgi nodrošināt, lai visas administratīvās darbības tiktu korekti uzskaitītas un lai kāda no darbībām netiktu uzskaitīta vairākas reizes. Līdz ar to rezultātā jāizveidojas modelim, kas atspoguļo reālo situāciju, nevis balstīts tikai uz teorētiskiem pieņēmumiem.

Administratīvās izmaksas - sastāv no divām atšķirīgām izmaksu komponentēm: no uzņēmējdarbības pamata izmaksām un izmaksām, kas dēvējamas par administratīvo slogu (skatīt 1.1. attēlu). Uzņēmējdarbības pamata izmaksas atbilst izmaksām, kas rodas no informācijas savākšanas un apstrādes, kuras veidotos personai pat likumdošanas neesamības gadījumā. Administratīvais slogs rodas no procesa daļas, kas īstenojams vienīgi, jo pastāv likumdošanas prasība.

1.1.att. Administratīvā sloga novērtējuma shēma

Pamata izmaksu un administratīvā sloga nošķiršana ir svarīga likumdošanas izstrādē. Jaunas likumdošanas prasības, kas ietver labāko praksi, pēc definīcijas ir mazāk apgrūtināšas, nekā prasības, kas nekad iepriekš nav īstenotas. Tas nozīmē, ka „tīras prasības” likvidēšana sniegtu lielāku izmaksu atvieglojumu nekā likvidējot prasību, kura lielā mērā ir daļa no uzņēmējdarbības ierastajām aktivitātēm.

Administratīvās izmaksas novērtējamas pamatojoties uz prasītās administratīvās aktivitātes vidējām izmaksām (cena) reizinātām ar īstenoto aktivitāšu kopējo skaitu gadā (daudzums). Aktivitātes vidējās izmaksas pamatā aprēķināmas reizinot tarifu (balstīts uz vidējām darbaspēka izmaksām stundā ieskaitot daļu pieskaitāmās izmaksas) ar aktivitātes (darbības) īstenošanai nepieciešamo laiku. Ja nepieciešams un ir atbilstīgi aktivitātei, vērā ņemamas arī citas izmaksas, tādas kā līgumdarbu izmaksas, iekārtu vai piegādes izmaksas, jo, piemēram, daudzi nelielā biznesa pārstāvji izmanto grāmatvežu ārpakalpojumus, lai izpildītu informācijas sniegšanas prasības, ko nosaka likums. Daudzums aprēķināms kā nepieciešamo aktivitāšu biežums reizināts ar personu (uzņēmumu) skaitu. Gadījumā, kad informācijas sniegšanas prasības izpildei veicamas vairākas būtiskas aktivitātes, tad šīs aktivitātes

summējamas kopā, lai aprēķinātu administratīvās izmaksas par informācijas sniegšanas prasību. Standarta izmaksu novērtēšanas vienādojums ir sekojošs:

$$\sum \mathbf{P} \times \mathbf{Q} \quad [1.1.],$$

kur \mathbf{P} (cena) = Tarifs x Laiks, un
 \mathbf{Q} (daudzums) = Personu uzņēmēju skaits x biežums

Ar formulu [1.1.] var novērtēt standarta izmaksas⁸.

Novērtēšanas ieguldījumam jābūt proporcionālam administratīvo izmaksu mērogam, ko rada likumdošana, un nosakāms saskaņā ar proporcionālas analīzes principu. Tādēļ nav nepieciešams prasību izmaksas, kas pieprasa nelielu aprikojumu, tas ir ja aktivitātes veikšanas laiks ir neliels un biežums zems, tad šādas aktivitātes nosakāmas par nenozīmīgām. Šādi lēmumi (ar zemām izmaksām) nosakāmi izvērtējot aktivitāti soli pa solim un tās dokumentējam. Lai saglabātu izmaksu novērtējumu saprātīgā līmenī un nodrošinātu atbilstību nacionālām metodoloģijām, aprēķini veicami balstoties uz pieņēmumiem vienkāršojot sarežģīto realitāti.

Biznesam radītā administratīvā sloga pozitīvo un negatīvo efektu novērtēšana uzsākama pilnīgi apzinot informācijas sniegšanas prasības katram pasākumam. Tabulas veidā salīdzinošs apkopojums parasti norādīs informācijas sniegšanas veidus, datu prasības, mērķa grupas (uzņēmēji, institūcijas u.c.) un prasības izpildes biežums.

Tabulā jānorāda arī kura informācijas sniegšanas prasība rada nozīmīgu administratīvo slogu. Nozīmīgums (augsts-vidējs-zems) parasti nosakāms pēc personu skaita, uz kurām attiecas prasība, datu prasību biežuma un sarežģītības kvalitatīvās analīzes.

Nozīmīgie slogi, tad kvalificējami (monetārā izteiksmē) izmantojot ES standarta izmaksu modeli.

Lielāka detalizācijas pakāpe sagaidāma administratīvā sloga novērtējumam monetārā izteiksmē. Detalizēta piemērošanas kārtība sadalām vairākos soļos un tie atspoguļoti 1.1.tabulā.

1.1. tabula

ES standarta izmaksu modeļa piemērošana soli pa solim⁸

1 Posms: Sagatavošanās fāze, analīze	
Solis 1:	Informācijas sniegšanas prasību identifikācija un klasifikācija (sertifikācija, datu prasības u.c.)

⁸ European Commission: Part III: Annexes To Impact Assessment Guidelines [Elektroniskais resurss]. http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf - 2009.gada 15.janvāris. – 46.lpp.

Solis 2:	Nepieciešamo aktivitāšu (darbību) identificēšana (darbinieku apmācība par informācijas prasību izpildi, veidlapu aizpildīšana)
Solis 3:	Likumdošanas prasības izcelsmes klasifikācija (prasība izriet no ES regulas, Nacionāliem normatīviem aktiem, piem. Latvijas MK noteikumiem)
Solis 4:	Mērķa grupu identificēšana, saukta arī kā segmentācija (lielie uzņēmumi, kam jāizpilda informācijas sniegšanas prasības, apzīmējami kā „A”, mazie uzņēmumi kā „B”, uzņēmumu lielums nosakāms pēc apgrozījuma)
Solis 5:	Prasīto aktivitāšu biežumu identificēšana (maziem uzņēmumiem jāaizpilda veidlapa piem., vienu reizi gadā)
Solis 6:	Būtisko izmaksu elementu identifikācija (jānosaka ārējo izmaksu nozīmība – grāmatvedības firmu izmantošana, iekārtu) Nozīmīgo slogu kvalitatīvā novērtēšana (piemērojamas de minimis sliekšnis, lai noteiktu kura informācijas sniegšanas prasības kvantificējama)
Solis 7:	Datu avotu izvēle (piemēram, nolemj, ka uzņēmumu skaits tiks noteikts pamatojoties uz pieejamiem EUROSTAT datiem. Nepieciešamais stundu skaits prasības izpildes aktivitāšu veikšanai tiks balstīts uz uzņēmumu interviju rezultātiem, vai ekspertu novērtējuma pamata utt.)
Posms 2: Datu savākšana, apkopošana un standartizācija	
Solis 8:	Uzņēmuma skaita novērtējums, uz kuriem attiecas prasība (piem. 100 000)
Solis 9:	„Normāli efektīvu uzņēmumu” darbības novērtējums katrā mērķa grupā, ņemot vērā izmaksu parametrus, kas identificēti solī 6 (piemēram., uzņēmumiem vienu reizi gadā jātērē vidēji 25 stundas inženiera darba, lai apkopotu informāciju un 5 stundas darba, lai aizpildītu ikgadējo atskaites veidlapu)
Posms 3: Aprēķināšana un ziņošana	
Solis 10:	Validēto datu ekstrapolācija uz ES līmeni (noteiktas izlases datu attiecināšana uz ES līmeni)
Solis 11:	Beigu ziņošana un datu nodošana datu bāzē

Saskaņā ar 1.soli par informācijas sniegšanas prasību identifikācija un klasifikācija, lai sekmētu administratīvo izmaksu novērtēšanu un uzlabotu analīzi (apgrūtinošāko informācijas prasību dažādos sektoros identifikāciju un salīdzināšanu), izmantojama sekojošu administratīvās informācijas sniegšanas prasību tipoloģija, kad tiek aizpildīts prasību pārskats un prasību veidi ir sekojoši:

- Īpašu darbību vai gadījumu paziņošana (piemēram, kad negadījums ietekmē vidi, bīstamu kravu pārvadāšana);
- Ziņojumu (periodisku) iesniegšana;
- Informatīvs marķējums trešajām personām (piemēram, enerģijas marķējums uz iekārtām, cenu marķējums);
- Informācijas sniegšana trešajām personām (piemēram, finanšu prospekti, prasība darba devējam veikt nodarbināto instruktāžu);
- Pieteikums par individuālu pilnvarojumu, atļauju vai atvieglojumu (piemēram, būvniecības atļauja);
- Reģistrācija (piemēram, iekļaušana komercdarbības reģistrā);
- Produktu vai uzņēmumu sertifikācija, tas ir pienākums uzrādīt sertifikātu;
- Inspekcija sabiedrisko iestāžu vietā (piemēram, jāuzrauga nodarbināto darba apstākļi);
- Sadarbība ar sabiedriskajām iestādēm veicot auditus vai pārbaudes, ieskaitot noteiktu reģistru uzturēšanu;
- Pieteikumi subsīdijām;
- Citi.

No minētajām informācijas sniegšanas prasībām uz LAP pasākumiem attiecas prasības saistītas ar ziņojumu (atskaišu) sniegšanu, sadarbību ar institūcijām, pieteikumu iesniegšanu un saraksts būtu papildināms ar prasību iesniegt pavaddokumentus.

Saskaņā ar 2.soli par nepieciešamo aktivitāšu (darbību) identificēšanu, identificējot nepieciešamās aktivitātes (darbības) veicamas saistībā ar informācijas sniegšanas prasības nodrošināšanu, izmantojami sekojoši aktivitāšu veidi:

- Iepazīšanās ar informācijas sniegšanas prasību;
- Darbinieku apmācība par informācijas sniegšanas prasību;
- Informācijas, datu ieguve no esošiem datu avotiem uzņēmumā;
- Datu pielāgošana, sakārtošana vajadzīgā veidā;
- Jaunu datu, informācijas sagatavošana, radīšana;
- Informācijas materiāla apstrāde;

- Veidlapu un tabulu aizpildīšana;
- Sanāksmju noturēšana (iekšējās, ārējās ar auditoriem, juristiem un tml.);
- Kontroles un pārbaudes (ieskaitot palīdzības sniegšanu sabiedriskajām iestādēm veicot pārbaudes);

- Kopēšana;
- Informācijas nosūtīšana attiecīgajai iestādei;
- Informācijas aizpildīšana;
- Nepieciešamā aprīkojuma (IT, datoru u.c.) iegāde informācijas sniegšanas prasības izpildei.

Attiecībā uz LAP pasākumiem, lai izpildītu informācijas sniegšanas prasības, veicamas darbības, lai iepazītos ar informācijas sniegšanas prasībām, esošie un jauni dati sagatavojami un aizpildāmas veidlapas, veicama kopēšana, kā arī papildus jāatzīmē aktivitāte, kas saistīta ar ierašanos LAD pārvaldē pieteikumu, pavaddokumentu un atskaišu iesniegšanai.

3.solis paredz likumdošanas prasības izcelsmes klasifikāciju un, lai veicinātu caurspīdību par ko kurš ir atbildīgs, informācijas sniegšanas prasības izcelsme ir nosakāma un izmantojami trīs vienkārši nosacījumi:

- Ja prasība izriet pilnībā no iestādes, kas nosaka veidu kā prasība sasniedzama, tad radušās izmaksas 100 % apmērā attiecināmas uz attiecīgo iestādi;

- Ja attiecībā uz iestādes noteikto pamata prasību nepieciešamas piemērošanas prasību noteikšana (pārņemšana) no citas institūcijas puses un ja šī cita institūcija ir ierobežota noteikt, kas nepieciešams, lai izpildītu prasību, tad radušās izmaksas 100 % apmērā attiecināmas uz iestādi, kas noteica pamata prasību;

- Ja attiecībā uz iestādes noteikto pamata prasību nepieciešamas piemērošanas prasību noteikšana (pārņemšana) no citas institūcijas puses un ja šī cita institūcija nosaka plašākas prasības, kā nepieciešams pamata prasības izpildei (piemēram, palielinot ziņošanas biežumu, paplašinot mērķa grupu), tad no plašākām prasībām radušās izmaksas attiecināmas uz iestādi, kas noteica piemērošanas prasību.

Attiecībā uz LAP pasākumiem informācijas sniegšanas prasības pēc izcelsmes arī klasificējas 3 grupās – no ES normatīviem aktiem tieši izrietošas prasības, ES normatīvos aktos paredzētas, bet ieviešanas kārtība paredzēta Latvijas normatīvajos aktos un no Latvijas normatīvajiem aktiem tieši izrietošas prasības.

Saskaņā ar 4.soli veicama mērķu grupu identificēšana. Attiecībā uz mērķa grupām, varētu būt lietderīgi nošķirt dažādas grupas balstoties uz to lielumu, veidu vai izvietojumu. Lielums varētu būt īpaši piemērots uzņēmumiem. Bieži ir gadījumi, ka prasība ir apgrūtinošāka mazajiem uzņēmumiem nekā lielajiem uzņēmumiem, kuriem ir izmaksu

priekšrocības. Normatīvie akti bieži koriģē informācijas sniegšanas prasību atbilstoši objektīvu kritēriju skaitam (darbinieku skaits, apgrozījums, pilsoņu finanšu kapacitāte u.c.). Attiecībā uz LAP pasākumiem mērķa grupu identificēšana pēc uzņēmuma lieluma nav būtiska, jo atbalsta saņemšanas nosacījumi nav atkarīgi no uzņēmuma lieluma. Uz projektiem balstītos pasākumos atbalsta saņemšanas nosacījumi ir atšķirīgi atkarībā no attiecināmo izmaksu summas.

Prasīto aktivitāšu biežumu identificēšana veicama saskaņā ar 5.soli. Biežums norāda cik reizes gadā aktivitāte (darbība) ir jāveic. Ja, piemēram, informācija jāsniedz reize gadā, tad biežums ir 1, ja ik pēc 6 mēnešiem, tad 2, ja ik pēc trim gadiem, tad 0,33 utt.

Dažos gadījumos, biežums var būt mainīgs, piemēram, statistikas regulas nosaka, ka jāsniedz statistika par nosūtītajām precēm uz citām dalībvalstīm, ja tiek pārsniegts noteikts līmenis. Arī šajā sakarā ir ieteikums saglabāt procesu vienkāršu un ja svārstības skar tikai ierobežotu nelielu skaitu uzņēmumu, tad tie nav jāņem vērā. Savukārt LAP pasākumiem ievērojot to specifiku, biežums būtu jānosaka projekta īstenošanas laikam nevis kalendārajam gadam.

Būtisko izmaksu elementu identifikācija paredzēta saskaņā ar 6.soli. Nozīmīgie izmaksu parametri, protams, ir izriet no pamata vienādojuma. Tiek pieņemts, ka galvenās izmaksas, ko rada informācijas sniegšanas prasība, ir darbaspēka izmaksas. Ja nepieciešams, aprīkojuma vai piegāžu izmaksas var tikt ņemtas vērā vai izmantotas kā pamats analīzei (nekā izmantojot laiku kā pamata vienību).

Izmaksu parametri aktivitātes (darbības) cenai ir:

- Darbības veikšanai patērēto minūšu skaits;
- Stundas izcenojums darbības veikšanai. Stundas izcenojums atbilst bruto algai pieskaitot pieskaitāmās izmaksas (informācijas trūkuma gadījumā pieskaitāmās izmaksas rēķina 25%).

Izmaksu parametri aprīkojumam un piegādēm ir iegādes cena un amortizācijas periods.

Izmaksu parametri ārējo pakalpojumu izmaksām ir pakalpojumu sniedzēju vidējā pieprasītā maksa par informācijas sniegšanas prasību, par uzņēmumu un par gadu.

Datu avotu izvēle veicama saskaņā ar 7.soli. Datu, informācijas savākšanas metodes ietver – mērķa grupas, konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, ekspertu novērtējums.

Sagatavojot aprēķinus, var izmantot arī ES datu bāzi par administratīvajiem slogiem un ES administratīvo slogu kalkulatoru, kā arī EUROSTAT statistiku, vidējās darba algas tautsaimniecībā, standarta likmes (piemēram, pieskaitāmās izmaksas var noteikt kā noteiktu % daļu no darbaspēka izmaksām), ekspertu viedokļus, citus pētījumus.

Saskaņā ar 8.soli, lai nodrošinātu aprēķinu salīdzināmību ar citu veiktiem aprēķiniem, administratīvo izmaksu novērtējums tiek balstīts uz pieņēmumu, ka visi subjekti ir atbilstīgi.

Saskaņā ar 9.soli, „Normāli efektīvs subjekts” darbības novērtējums katrā mērķa grupā, ņemot vērā izmaksu parametrus, kas identificēti solī 6.

Lai saglabātu izmaksu novērtējumu saprātīgā līmenī, novērtējums tiks balstīts uz ideāliem veidiem (tipiskas firmas, sabiedriskie pakalpojumi u.c.). Nacionālās datu bāzes neestrādā ar aprēķinu robežām, bet ar konkrētiem cipariem, kas atbilst standartizētām izmaksām.

Uzsākot darbu, kritiski jānovērtē pieejamie dati, jāidentificē un jālikvidē acīmredzami būtiski atšķirīgi dati. Daudzos gadījumos aprēķinot mediānu vai vidējo no atlikušiem datiem, var būt pietiekami, tādējādi nosakot „normāli efektīvāko subjektu”.

Šī soļa īstenošana būtu laiktietilpīga un sarežģīta, tādēļ, lai izpildītu 7., 8. un 9.soļa uzstādījumus par datu iegūvi un nodrošinātu, ka dati ir saprātīgi un objektīvi, dati tiks iegūti intervējot Latvijas lauksaimniecības izglītības un konsultāciju centra (LLKC) ekspertu, jo LLKC ir plaši iesaistīti projektu izstrādē, un balstoties uz šī iestādes pieredzi var objektīvi novērtēt nepieciešamo ieguldījumu, lai pretendētu uz atbalstu LAP pasākumos.

Saskaņā ar 10.soli, iegūtie dati attiecināmi uz ES vai valsts līmeni. Šis solis svarīgs, lai novērtētu administratīvo slogu ES līmenī, nevis dalībvalsts līmenī. Šajā darbā nav nepieciešams veikt īpašu aprēķinus, lai attiecinātu datus uz valsts līmeni, jo aprēķinu procesā ir pieejami precīzi dati par iesniegto un apstiprināto projektu skaitu, līdz ar to ir iespējams precīzi aprēķināt administratīvo slogu, kas rodas, lai saņemtu atbalstu LAP pasākumu ietvaros.

11.solis paredz beigu ziņošana un datu nodošana datu bāzē. Aprēķini jāapkopo standartizētā veidā, lai nodrošinātu salīdzināmību un iespēju papildināt pārskatu. Šī darba ietvaros aprēķini tiks veikti un uzkrāti izmantojot MS Excel tabulas, savukārt aprēķinu rezultāti to lielā apjoma dēļ atspoguļoti šī darba pielikumā.

2. LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007. – 2013. GADAM UN NOZĪMĪGĀKO PASĀKUMU NOTEIKŠANA ADMINISTRATĪVĀS SLOGA NOVĒRTĒŠANAI

2.1. Lauku attīstības politika

Lauku attīstība ir svarīga politikas joma Eiropas Savienībā, jo vairāk nekā 56% 27 Eiropas Savienības dalībvalstu iedzīvotāju dzīvo lauku rajonos, kas aizņem 91% no ES teritorijas. Lauksaimniecība un mežsaimniecība saglabā primāru nozīmi zemes izmantošanā un dabas resursu apsaimniekošanā ES lauku rajonos un ir svarīga platforma tautsaimniecības dažādošanai lauku kopienās. ES lauku attīstības politikas stiprināšana tāpēc ir kļuvusi par vispārēju ES prioritāti. Tas ir skaidri pateikts 2001.gada jūnija Gēteborgas Eiropadomes secinājumos, kuros norādīts: „Pēdējo gadu laikā Eiropas lauksaimniecības politikā mazāks uzsvars tika likts uz tirgus mehānismiem, un rūpīgi plānoti pasākumi arvien biežāk tiek vērsti uz plašas sabiedrības augošo vajadzību apmierināšanu tādās jomās kā pārtikas nekaitīgums, pārtikas kvalitāte, produktu dažādošana, dzīvnieku labturība, vides kvalitāte un dabas un lauku ainavas aizsardzība”⁹.

Sākotnēji lauku attīstības politika bija sektorālas dabas un tikai apstiprinot lauksaimniecības programmu Agenda 2000, dalībvalstīm tika piedāvātas 22.programmas.

Ar 1992.gadu tika uzsākts KLP maksājumu atdalīšanas no ražošanas process, kas paredzēja maksājumu piešķiršanu neprasot noteiktu ražošanas apjomu un samazinot cenu atbalstu. Tādējādi tika ieviesti tiešie maksājumi un tika samazināts tirgus atbalsts (skatīt 2.1.attēlu). Sekojošās KLP reformās maksājumu atdalīšanas no ražošanas ideja tika paplašināta paredzot ne tikai maksājumu atdalīšanu no ražošanas, bet arī paredzot maksājumu atdalīšanu no produktiem, tādējādi ieviešot vienoto maksājumu. Ņemot vērā izmaiņas KLP, tika izveidots KLP 2.pīlārs lauku attīstības atbalstam, uz kuru progresīvi pārskaitīts finansējums no 1.pīlāra, kas paredzēts tirgus un tiešajam atbalstam. Lauku attīstības pieaugoša nozīme ES KLP ir jau kopš 1992.gada un īpaši kopš 2000.gada, kas arī atspoguļojas pieaugošā finansējumā lauku attīstības politikai un pēdējo gados finansējums lauku attīstības politikai sastāda aptuveni 10-11 miljardu eiro ik gadu veido sastāda 20-21% no KLP izdevumiem.

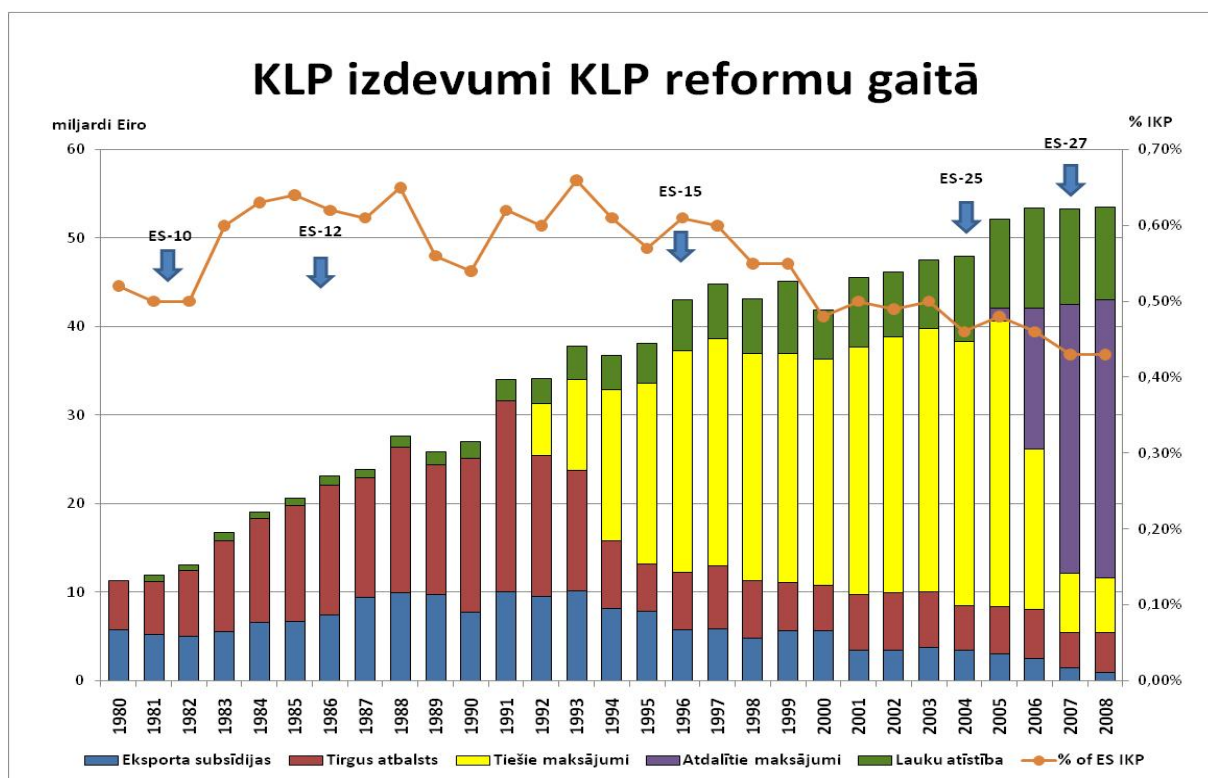
Berlīnes Samitā 1999.gada 25. un 26.martā, ES līderi noslēdza sarunas par Programmu 2000 (Agenda 2000). Tā izveidoja politikas ietvaru 2000. līdz 2006.gadam lauksaimniecības politikā, reģionālajā politikā un attiecībā uz ES budžetu, programma noteica finanšu nosacījumus un pasākumus, kas nodrošinātu Savienības spējas sasniegt nākotnes

⁹ Eiropas Komisija. ES lauku attīstības politika no 2007. līdz 2013.gadam. [Elektroniskais resurss] http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev2007/lv_2007.pdf 2006.gads. 18.lpp.

izaicinājumus un iespējas. Īpaši lauksaimniecībā Programma 2000 radīja priekšnosacījumus lauksaimniecības sektoru un Kopienas lauku ekonomiku attīstībai turpmākos gados. Reformu rezultātā tika izstrādāta jauna politika lauku attīstībai, kas izveidoja saskaņotu un ilgtspējīgu ietvaru Eiropas lauku teritorijām. Lauku attīstības politika papildināja tirgus reformas ar darbībām, kas veicina konkurētspēju, daudzfunkcionālu saimniekošanu visaptverošas lauku attīstības stratēģijas kontekstā.

Izšķirošs solis tika veikts 2003.gada 26.jūnijā, kad ES Lauksaimniecības ministri apstiprināja fundamentālu KLP reformu. Reforma pilnībā izmainīja veidu kā ES atbalsta lauksaimniecību. 2003.gada KLP reforma iezīmēja jaunu posmu KLP reformu procesā, ieviešot izmaiņas KLP ar trim būtiskiem mērķiem:

- veicināt konkurētspēju, veicot pielāgojumus tirgus pasākumos graudaugu un piena sektoros;
- veicināt tirgus orientāciju un ilgtspējīgu lauksaimniecību, atdalot tiešos maksājumus laukaugu, liellopu, piena sektoros un ieviešot vienotā maksājuma shēmu;
- stiprinot lauku attīstību, novirzot finansējumu no KLP 1 pīlāra (tiešajiem maksājumiem).

2.1. att. Kopējās lauksaimniecības politikas izdevumi no 1980.līdz 2008.gadam, miljardos eiro¹⁰

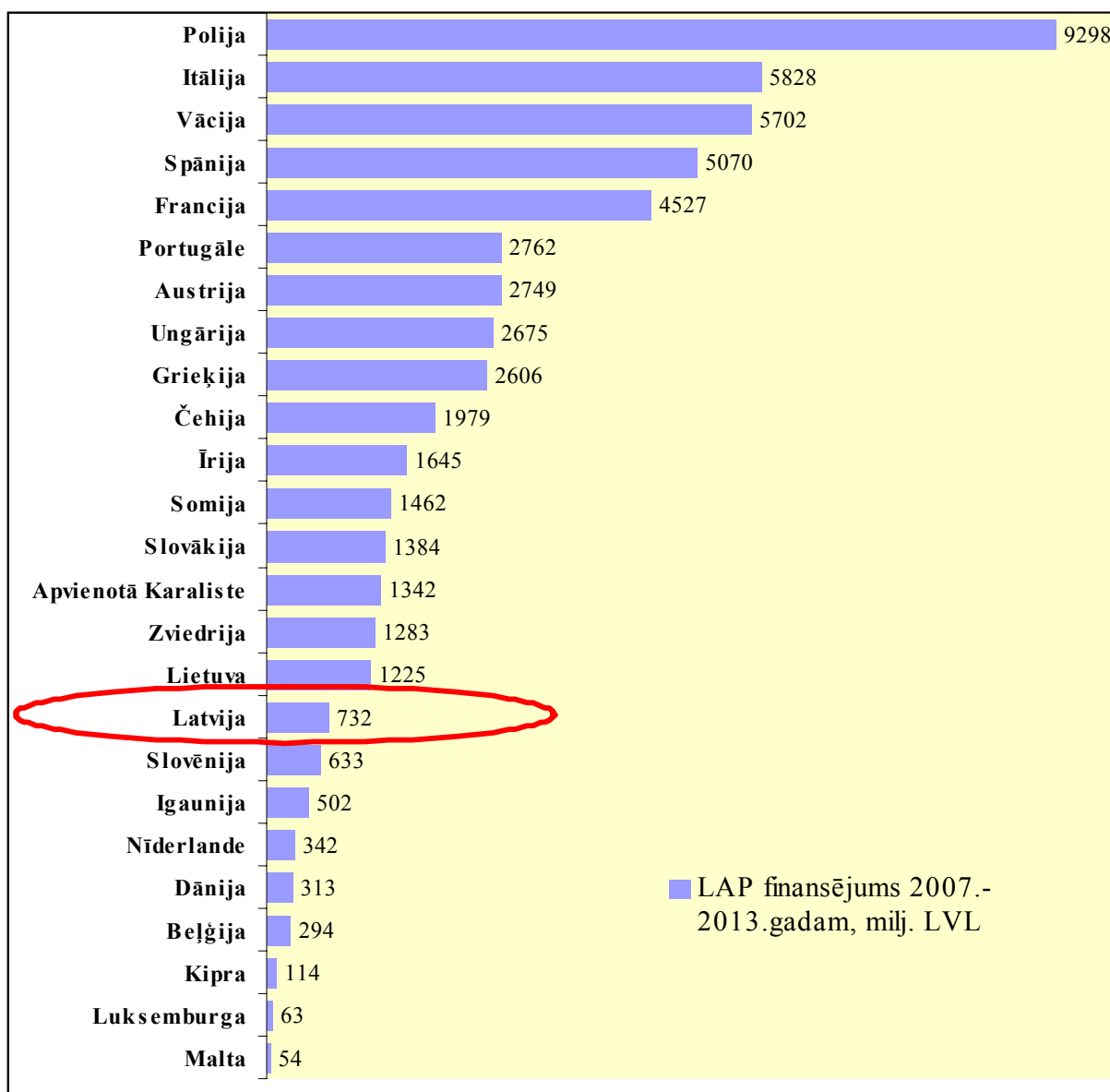
¹⁰ Eiropas Komisija. ES lauku attīstības politika no 2007. līdz 2013.gadam. [Elektroniskais resurss] http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev2007/lv_2007.pdf 2006.gads. 18.lpp.

Pēc kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) pirmā pīlāra1 fundamentālās reformas 2003. un 2004. gadā, Lauksaimniecības padome 2005. gada septembrī pieņēma fundamentālu lauku attīstības (LA) politiku laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam. Laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam noteikti šādi trīs galvenie LA politikas mērķi:

- lauksaimniecības nozares konkurētspējas palielināšana;
- vides un lauku ainavas uzlabošana, atbalstot zemes apsaimniekošanas pasākumus;
- dzīves kvalitātes uzlabošana lauku apvidos un saimnieciskās darbības dažādošanas veicināšana.

Lauku attīstības politikas pamatā ir trīs galvenie juridiskie instrumenti: ES lauku attīstības stratēģiskās pamatnostādnes, Padomes regula par atbalstu lauku attīstībai no jaunā Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Komisijas īstenošanas regulas.

Eiropadome savā 2005. gada decembra sanāksmē vienojās par finanšu plānu 2007. - 2013. gadam. Saskaņā ar šo plānu lauku attīstībai tika piešķirti 49,02 miljardi lati. Savukārt Eiropas Komisija 2006. gada septembrī pieņēma lēmumu, ar kuru laika posmam no 2007. līdz 2013. gadam tika noteikts kopējais budžets, kas sasniedz 54,58 miljardus latu, jo tajā iekļauta pirmā pīlāra maksājumu obligātā modulācija, budžeta piešķirumu sīkāks iedalījums pa dalībvalstīm norādīts 2.2. attēlā. Latvijai programmas īstenošanai iedalīti 731,69 miljoni lati.

2.2. att. Kopienas atbalsts lauku attīstībai 2007.-2013.gadā pa dalībvalstīm, milj. LVL¹¹

LAP 2007. – 2013. gada plānošanas periodā fondu apguvei ir 4 darbības virzieni:

- 1) Lauku cilvēku spēju attīstība;
- 2) No darba gūto ienākumu vairošana laukos;
- 3) Lauku dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana;
- 4) Lauku dzīves telpas attīstība.

Pamatojoties uz šiem virzieniem ir izvirzītas 4 asis un pasākumi, ko finansē no Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai.

2.2. Lauku attīstības programmas pasākumi un nozīmīgāko pasākumu noteikšana

Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (turpmāk – ELFLA) galvenais mērķis ir līdzsvarotas un ilgtspējīgas lauku attīstības veicināšana un nodrošināšana, samazinot

¹¹ Eiropas Komisija. ES lauku attīstības politika no 2007. līdz 2013.gadam. [Elektroniskais resurss] http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev2007/lv_2007.pdf 2006.gads. 18.lpp.

sociālekonomiskās atšķirības starp laukiem un pilsētām, saglabājot daudzveidīgu lauku vidi un veicināt lauksaimnieciskās ražošanas efektivitāti un konkurētspēju. No ELFLA finansētie lauku attīstības atbalsta pasākumi ir sadalīti pa 4 asīm:

- 1. ass - Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošana;
- 2. ass - Vides un lauku ainavas uzlabošana;
- 3. ass - Dzīves kvalitāte lauku apvidos un lauku ekonomikas dažādošana;
- 4. ass - LEADER pieejas īstenošana.

Katrai lauku attīstības atbalsta pasākumu asij ir savs mērķis¹²:

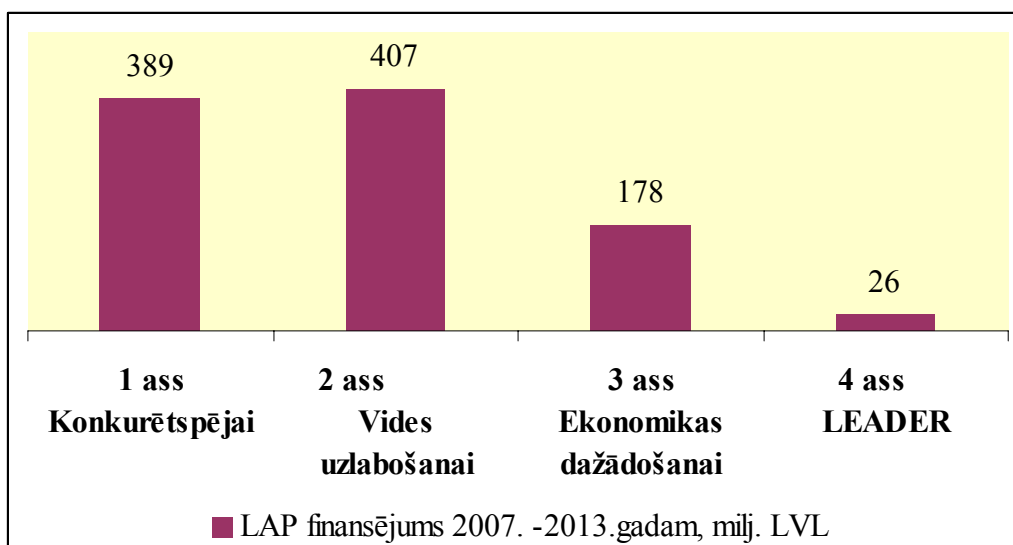
- 1. ass pasākumu mērķis ir paaugstināt lauksaimniecības un mežsaimniecības uzņēmumu konkurētspēju, atbalstot to pārstrukturizēšanu, attīstību un inovāciju, kā arī paaugstināt iedzīvotāju profesionālo kvalifikāciju un zināšanas, nodrošinot nepieciešamo konsultāciju pakalpojumu pieejamību;
- 2. ass pasākumi veicina vides un lauku ainavas uzlabošanu, atbalstot pasākumus lauku teritorijas dabas vērtību, pievilcīgas ainavas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai;
- 3. ass pasākumu mērķis ir veicināt dzīves kvalitātes uzlabošanu lauku apvidos, atbalstot vietējā līmeņa ceļu un vietējām iniciatīvas grupām nepieciešamās infrastruktūras attīstību, dažādot ekonomiskās aktivitātes, kā arī saglabāt un attīstīt lauku teritorijas kultūru mantojumu;
- 4. ass pasākumu mērķis ir nodrošināt veiksmīgu lauku attīstības programmas ieviešanu, izmantojot LEADER pieeju, veicinot vietējo rīcības grupu darbību, sadarbību un līdzdalību pasākumu īstenošanā, tādējādi uzlabojot uz vietējām vajadzībām balstītus pārvaldības mehānismus vietējā līmenī un pilnveidojot ilgtspējīgas attīstības potenciālu lauku teritorijās.

Saskaņā ar 2005. gada 20. septembra Padomes Regulas Nr. 1698/2005 nosacījumiem, visi lauku attīstības atbalsta pasākumi finansēšanai no ELFLA tiek noteikti un finansēšanai izvirzīti Lauku attīstības programmā, kuru izstrādā Zemkopības ministrija.

Lauku attīstības programma (turpmāk – LAP) ir izstrādāta ievērojot Eiropas Savienības un nacionālajos tiesību aktos noteiktās prasības. Programmas īstenošanas mērķis ir paaugstināt lauku saimniecību ienākumu līmeni, attīstīt un paaugstināt ražošanas efektivitāti lauku saimniecībās.

¹² Latvijas Lauku Attīstības programma 2007. -2013.gads. (apstiprināta ar veiktajiem grozījumiem Lauku attīstības komitejā 23.11.2009.) [Elektroniskais resurss]. http://www.zm.gov.lv/doc_upl/LAP__5_v_161109.pdf. 93 lpp.

LAP programmā ir noteikts kāds finansējuma apjoms izlietojams katras ass pasākumiem. Analizējot LAP iedalīto finansējumu pa asīm (skatīt 2.3. attēlā), secināms, ka nozīmīgākā finansējuma daļa paredzēta 2 ass vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem un 1 ass lauksaimniecības un mežsaimniecības nozaru konkurētspējas uzlabošanai.

2.3.att. Pasākumu finansējuma sadalījums pa asīm no 2007. -2013.gadam Latvijā, milj. LVL

Nozīmīga 1 ass Lauksaimniecības un mežsaimniecības nozares konkurētspējas uzlabošanas pasākumi finansējuma daļa novirzīta pasākumam "Lauku saimniecību modernizācija".

LAP 1 ass, kas attiecas uz nozaru konkurētspējas uzlabošanu, ietver šādus pasākumus, kas tiek īstenoti Latvijā:

- 1) „Arodapmācības un informācijas pasākumi”, kuru mērķis ir nodrošināt pieejamu arodapmācību un informācijas iegūšanu, kas veidotu izpratni par lauksaimniecības vides aspektiem un nodrošinātu lauksaimniecības pozīciju uzlabošanu;
- 2) „Atbalsts jauniem lauksaimniekiem”, kuru mērķis ir sekmēt gados jaunu cilvēku iesaistīšanos pastāvīgās lauksaimniecības aktivitātēs, kas veicinātu ekonomiski dzīvotspējīgu saimniecību dibināšanu un līdztekus tam nodrošinātu darbaspēka atjaunošanos lauksaimniecības sektorā;
- 3) „Priekšlaicīgā pensionēšanās”, kuru mērķis ir veicināt lauku saimniecību pārņemšanu un attīstību, iesaistot jaunus un ekonomiski aktīvus cilvēkus;
- 4) „Lauksaimniekiem un mežsaimniekiem paredzēto konsultāciju pakalpojumu izmantošana”, kuru mērķis ir palīdzēt uzlabot lauksaimniecisko ražošanu un identificēt nepieciešamos uzlabojumus, ņemot vērā ES tiesību aktos noteiktās prasības un veicināt ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu, tai skaitā privāto mežu ilgtspējīgu apsaimniekošanu;

5) „Lauku saimniecību modernizācija”, kuru mērķis ir modernizēt lauksaimniecības uzņēmumus, lai uzlabotu to ekonomiskās darbības rādītājus, konkurētspēju, paaugstinātu lauksaimniecības produkcijas kvalitāti, veicinātu augstāku dzīvnieku labturības, darba drošības un vides standartu ieviešanu;

6) „Mežu ekonomiskās vērtības uzlabošana”, kuru mērķis ir paaugstināt meža ekonomisko vērtību, uzturot ilgtspējīgu apsaimniekošanu un meža daudzfunkcionālo jomu;

7) „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”, kuru mērķis ir lauksaimniecības produktu pārstrādes efektivitātes paaugstināšana un produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanas veicināšana, eksporta vērtības palielināšana;

8) „Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu”, kuru mērķis ir uzlabot un izveidot infrastruktūru, kas attiecas uz lauksaimniecības attīstību un pielāgošanu, kā arī uzlabot infrastruktūru, kas attiecas uz meža ražības paaugstināšanu;

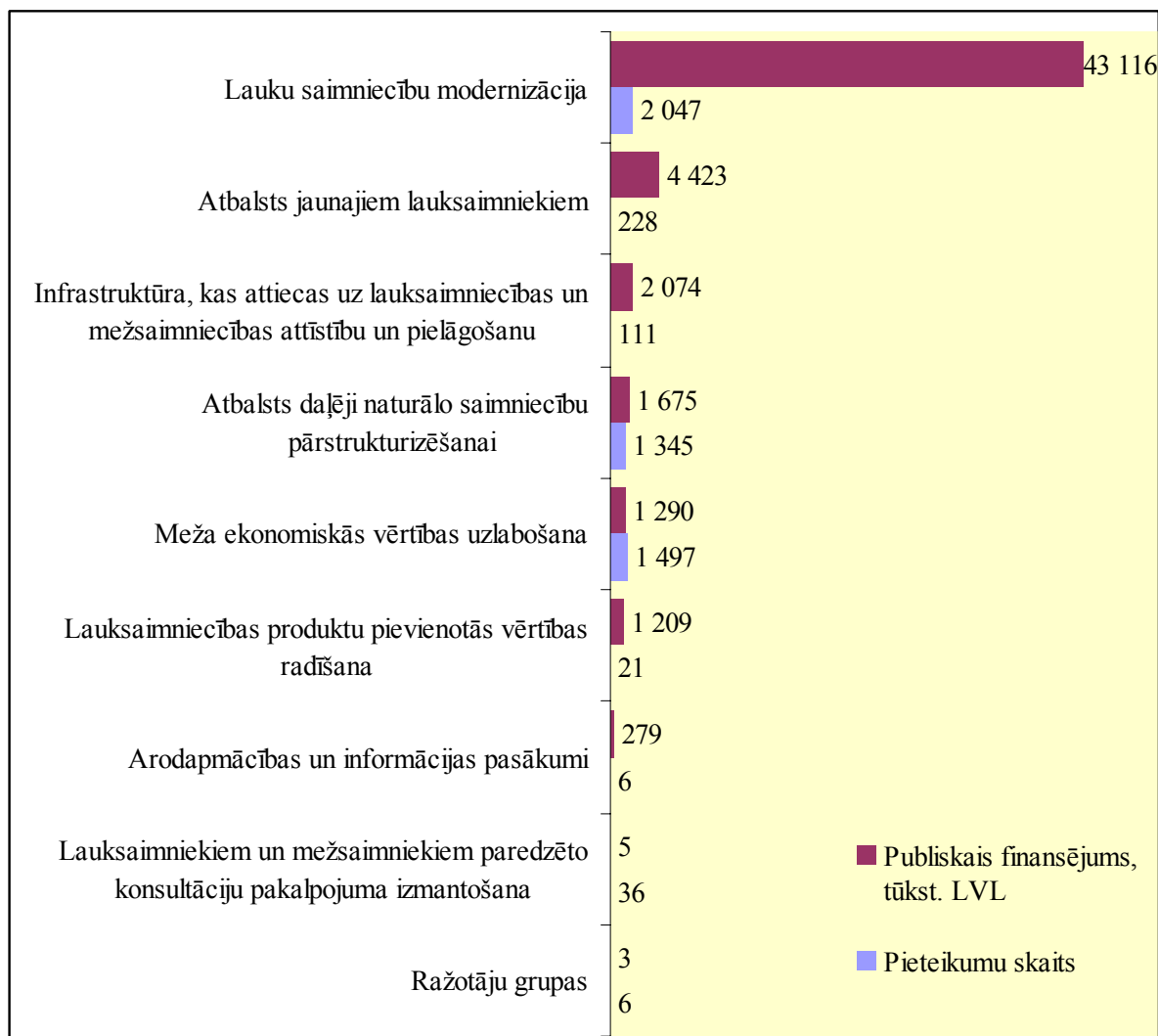
9) „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai”, kuru mērķis ir veicināt daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanu, sekmēt komerciālas un konkurētspējīgas saimnieciskās darbības attīstību;

10) „Ražotāju grupas”, kuru mērķis ir veicināt ražotāju grupu veidošanos un to efektīvu darbību centralizētas pirmapstrādes un mārketinga procesa nodrošināšanai;

Izvērtējot LAP nozaru konkurētspējas palielināšanas pasākumu īstenošanu, vērojams, ka nozīmīgākie pasākumi, kuru atbalstu izmanto lauku uzņēmēji ir pasākums „Lauku saimniecību modernizācija” un „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”. Skatīt 2.4.attēlu. Pasākums „Lauku saimniecību modernizācija” uzskatāms par nozīmīgu, jo tā ietvaros apmaksāti 70,05 % no visiem 1 ass pasākumiem iesniegtajiem atbalsta pieteikumiem. Attiecībā uz pasākumu „Priekšlaicīgā pensionēšanās” nav iesniegti atbalsta pieteikumi, jo par šo pasākumu nav bijusi izsludināta pieteikšanās uz atbalstu. Saskaņā ar Zemkopības ministrijas (turpmāk - ZM) savstarpējo vienošanos ar Lauksaimniecības organizācijas sadarbības padomi, pasākums netiks īstenots 2007.-2013.gada periodā, jo tas nav aktuāls šī brīža ekonomiskajā situācijā un īstenojami pasākumi, kuri dod ieguldījumu lauku ekonomikas sildīšanā.

Pasākums „Atbalsts jaunaunajiem lauksaimniekiem” un pasākums „Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizācijai” turpmāk vairāk netiks atvērti, jo plānošanas periodam no 2007.-2013.gadam pieejamais finansējums pasākumu ietvaros ir izsmelts. Pasākuma „Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu” atbalsts paredzēts Valsts SIA „Zemkopības ministrijas Nekustamie īpašumi”, kuru mērķis ir meliorācijas sistēmu būvniecība, rekonstrukcija vai renovācija

lauksaimniecības zemēs un meliorācijas sistēmu rekonstrukcija vai renovācija meža zemēs un atbalsta intensitāte ir 100%, tādēļ nosakot pasākumus, kuru administratīvo slogu novērtēt, šis pasākums būtu nosakāms kā mazāk prioritārs no šī aspekta.

2.4.att. 1.ass pasākumu apmaksātais pieteikumu skaits no 2007.gada līdz 2010.gadam, tā publiskais finansējums tūkst. LVL

Pasākumā „Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana” izlietotais publiskais finansējums ir vienlīdzīgs ar pasākumu „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”, taču ja salīdzina pieteikumu skaitu pret publisko finansējumu, redzams, ka pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” projektu finansiālā ietilpība ir būtiski lielāka, nekā pasākumā „Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana”.

Pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” īstenošanas vieta ir visa Latvija. Pasākuma ietvaros tiek atbalstītas investīcijas jaunu iekārtu, tehnikas aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju nodrošinājuma iegāde, kas paredzētas lauksaimniecības produktu ražošanai, kā arī lauksaimniecības būvju būvniecība, rekonstrukcija un nepieciešamo būvmateriālu iegāde. Atbalsta intensitāti nosaka katrai aktivitātei atsevišķi 25 – 40 %,

piemēram būvniecībai atbalsta intensitāte ir 40%, un intensitāti palielina par 5%, ja atbalsta pretendents ir atbilstošas kooperatīvās sabiedrības biedrs, kā arī, ja investīcijas veic mazāk labvēlīgos apvidos saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto kārtību. Par 10% atbalsta intensitāti palielina, ja projekta pieteikumu iesniedz fiziska persona, kas iesniegšanas dienā ir jaunāka par 40.gadiem vai juridiska persona, kuras dalībniekam saimniecībā pieder vairāk nekā 51 procents pamatkapitāla daļu un, kurš projekta iesniegšanas dienā ir jaunāks par 40 gadiem. Programmēšanas periodā no 2007. – 2013. gadam vienam atbalsta pretendētājam kopējā attiecināmo izmaksu summa var pārsniegt tā ieņēmumus no lauksaimniecības produktu ražošanas pēdējā noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas ne vairāk kā trīs reizes un tā nedrīkst pārsniegt 2 800 000 latus. No attiecināmajām izmaksām jaunas lauksaimniecības tehnikas vai ražošanas pamatlīdzekļu iegādei paredzētas izmaksas nedrīkst pārsniegt 1 400 000 latus. Lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām, kas darbojas vismaz trīs gadus pēc kārtas, attiecināmo izmaksu summa nedrīkst pārsniegt 7 028 040 latus. Lai noteiktu kāda lauksaimniecībā izmantojama traktora iegāde ir atbalstāma, tiek rēķināta kopējās nominālās jaudas (zirgspēku) attiecības – viens zirgspēks pret vienu hektāru deklarētu vienotās platības maksājuma atbalstam un viens zirgspēks pret vienu liellopu vienību. Tādējādi izvairoties no ieguldījumiem mazās saimniecībās, kuras apsaimnieko mazas platības, bet vēlas saņemt jaudīgas tehnikas iegādei līdzekļus, kuru ieguldījumi nav racionāli.

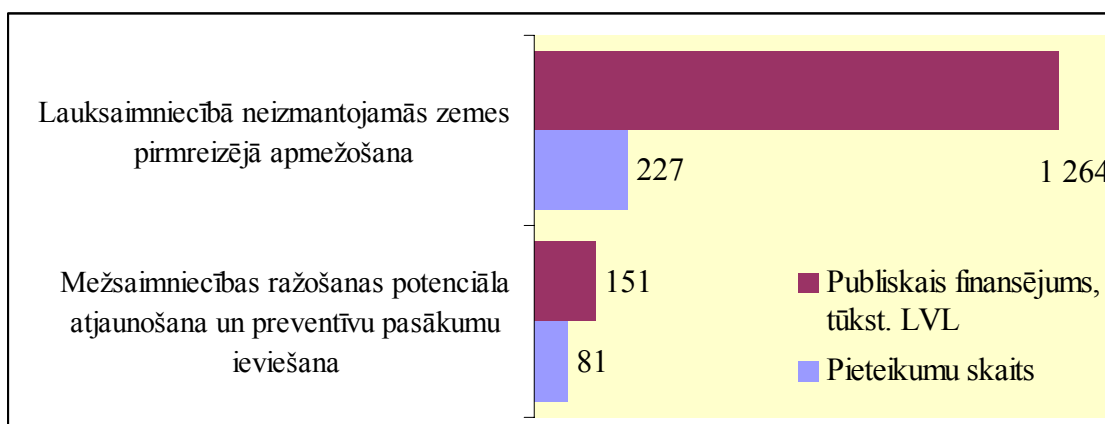
Pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” Atbalsts paredzēts lauksaimniecības produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanai. Uz atbalstu var pretendēt juridiska persona, kas vismaz divus gadus nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un jauna komercsabiedrība, kuru nodibinājusi viena vai vairākas lauksaimniecības pakalpojumu kooperācijas sabiedrības. Pasākuma ietvaros paredz investīcijas lauksaimniecības produktu pārstrādei (arī iepakošanai un pirmapstrādei), jaunu iekārtu, tehnikas, aprīkojuma iegādei. Paredzēta jaunu būvju būvniecība un esošo būvju rekonstrukcija, kā arī investīcijas vides aizsardzības jomā. Atbalsta intensitāti nosaka atbilstoši uzņēmuma kategorijai – mikro uzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem tā ir 40 % no attiecināmajām izmaksām, uzņēmumiem, kuri veic bioloģiskās lauksaimniecības produktu pārstrādi – 50 % no attiecināmajām izmaksām, bet pārējiem uzņēmumiem – 25% no attiecināmajām izmaksām. Izmaksas investīcijām vides aizsardzības jomā nepārsniedz 30% no projekta kopējās attiecināmo izdevumu summas. Uzņēmumi, kuros strādā 750 darbinieku un vairāk atbalstu nepiešķir.

Izvērtējot konkurētspējas uzlabošanas pasākumus, no to finansējuma lieluma un pieteikumu skaita aspekta, ņemot vērā to nozīmību arī turpmākajos gados, secināms, ka administratīvais slogs būtu novērtējams diviem 1 ass pasākumiem „Lauku saimniecību

modernizācija” un „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”, jo pasākuma ietvaros apstiprinātais publiskais finansējums un pieteikumu skaits ir vislielākais.

LAP 2 ass „Vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumi” mērķis ir lauksaimniecības zemes ilgtspējīga izmantošana. Pasākumi dalās divās grupās un pirmā grupa ietver uz projektiem balstītus investīciju pasākumus, kuru administrēšanas kārtība ir vienāda ar 1., 3. un 4. ass pasākumu administrēšanas kārtību, savukārt otrā grupa ietver platību maksājumus, kuru pieteikumus administrē izmantojot Integrēto administrēšanas kontroles sistēmu (IAKS).

LAP 2 ass uz projektiem balstīti pasākumi ir divi, no kuriem nozīmīgākais līdz šim bijis lauksaimniecībā izmantojamās zemes apmežošanas pasākums, kas izriet no 2.5. attēla, kur redzams uz projektiem balstīto pasākumu pieteikumu skaits un pieprasītais, apstiprinātais un izmaksātais finansējums.

2.5.att. Projektveidīgo 2.ass pasākumu apmaksāto pieteikumu skaits no 2007.gada līdz 2010.gadam, tā publiskais finansējums tūkst. LVL

Pasākums „Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizēja apmežošana” ir aizvērts kopš 2010.gada 8.februāra, jo ir iesniegti pieteikumi, kuru atbalstam nepieciešamais finansējuma apjoms pārsniedz 2007. – 2013.gada plānošanas periodam paredzētā finansējuma apjomu. Lauku atbalsta dienests turpina izvērtēt šos pieteikumus, kā arī paredzēts, ka ZM sniegs izmaiņas Lauku attīstības programmā (LAP), lai iedalītu papildus finansējums un tādējādi varētu apmaksāt visus iesniegtos pieteikumus.

LAP 2.ass „Vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumi” ir platībmaksājumi un to pieteikumus iesniedz 1 reizi gadā papīra formā vai izmantojot Elektronisko pieteikšanās sistēmu (EPS). LAP 2 ass platību maksājumu veidi ir šādi:

- 1) ”Par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalna teritorijas”, kura mērķis ir veicināt atklātas lauku ainavas uzturēšanu, nodrošināt un sekmēt ilgtspējīgu lauksaimniecisko darbību, teritorijās, kurās ir apgrūtināta lauksaimnieciskā darbība;

2) „NATURA 2000” maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60 EKK”, kuru mērķis ir nodrošināt videi draudzīgu lauksaimniecisko darbību teritorijās, kurās pastāv saimnieciskās darbības ierobežojumi;

3) „Agrovīdes maksājumi”, kuru mērķis ir veicināt bioloģiskās un vidi saudzējošas lauksaimniecības attīstību, kas rada ievērojami mazāku ķīmisko vielu slodzi videi, salīdzinot ar tradicionālo lauksaimniecību, un saglabāt bioloģisko daudzveidību un nepieļaut lauku ainavas degradāciju. Agrovīdes pasākumam ir vairāki apakš pasākumi:

- 3.1) Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība;
- 3.2) Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana;
- 3.3) Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos;
- 3.4) Rugāju lauks ziemas periodā.

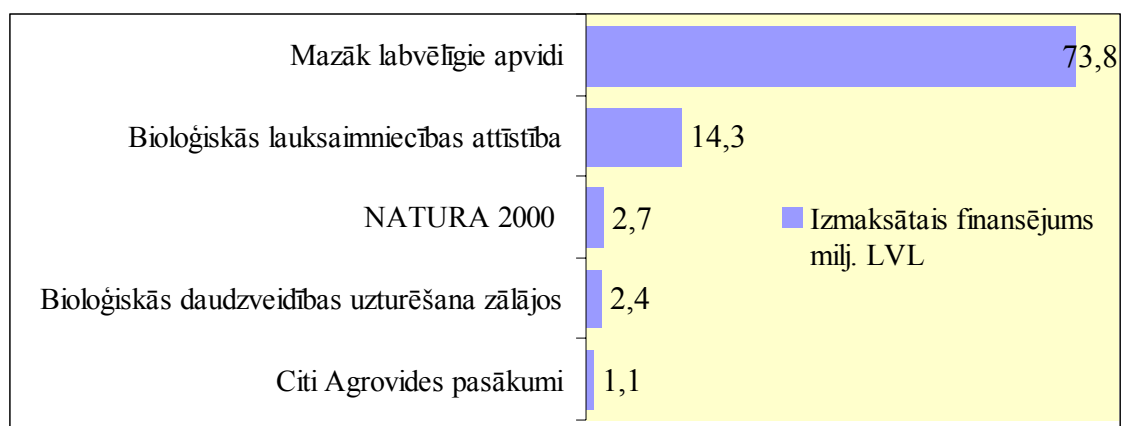
4) „Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizēja apmežošana”, kura mērķis ir veicināt meža ieaudzēšanu lauksaimniecībā neizmantojamā zemē, palielinot zemes efektīvāku izmantošanu, saglabājot bioloģisko daudzveidību un izmantojot lauku ainavas rekreācijas un estētiskās īpašības.

5) „NATURA 2000” maksājumi (meža īpašniekiem), kura mērķis ir meža bioloģiskās daudzveidības saglabāšana meža zemēs, kuri atrodas NATURA 2000 teritorijā;

6) „Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvo pasākumu ieviešana”, kura mērķis ir ilgtspējīga meža zemes lietošana, atjaunojot mežsaimniecības ražošanas potenciālu un pilnveidot ugunsdrošības profilaktiskos pasākumus Latvijas mežos, samazinot mežam nodarītos postījumus. Pasākumā ir divas apakš aktivitātes:

- 6.1) Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana ugunsgrēku un/vai dabas katastrofu radīto postījumu vietās;
- 6.2) Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu ieviešana.

No LAP 2 ass platībatkarīgajiem pasākumiem, lielākā finansējuma daļa 78% jeb 73,8 milj. LVL apmērā novirzīta pasākumam “Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalna teritorijas” (skatīt 2.6.attēlā) par iepriekšējā plānošanas periodā 2004. – 2006. gadam uzņemtām saistībām. Savukārt 18,7% jeb 17,8 milj. LVL no LAP 2 ass platībatkarīgajiem pasākumiem paredzētās summas izmaksāta par pasākumu “Agrovīde”, atbalstot bioloģiskās lauksaimniecības attīstību, bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu zālajos, rugāju saglabāšanu ziemas periodā un integrētās dārzkopības attīstību.

2.6. att. Izmaksātais finansējums LAP 2 ass **platībtkarīgajiem pasākumiem, milj. LVL no 2007.gada līdz 2010.gadam**

Latvijas Lauksaimniecības Universitāte 2007.gada novembrī veica pētījumu “Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem¹³”, kurā novērtēts administratīvais slogs lauksaimniekiem, ko rada tiešie un platību maksājumi, (ieskaitot LAP 2 ass pasākumus) un sniegti priekšlikumi sloga samazināšanai. Ņemot vērā arī apstākli, ka LAP 2 ass platībtkarīgo maksājumu saņemšanas nosacījumi un administrēšanas kārtība plānošanas periodā no 2007.-2013.gadam ir līdzīga kārtībai periodā no 2004.2006.gadam, tad nebūtu lietderīgi atkārtoti novērtēt administratīvo slogu pasākumiem, kuri jau ir novērtēti.

Attiecībā uz LAP 2 ass uz projektiem balstītajiem pasākumiem, nav racionāli veikt to administratīvā sloga novērtējumu, jo pasākums „Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizēja apmežošana” plānošanas periodam 2007.-2013.gadam paredzētais finansējums ir izlietots un netiks atvērta pieteikšanās turpmākajos gados, savukārt pasākuma „Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana” finansējums ir neliels un līdz ar to tas ir maznozīmīgs.

LAP 3.ass „Dzīves kvalitāte lauku apvidos un lauku ekonomikas dažādošanas pasākumi” mērķis ir nodrošināt veiksmīgu nelauksaimniecisko ekonomisko un lauku teritoriju dzīves kvalitātes vajadzību apmierināšanu.

LAP 3. ass ietver šādus pasākumus:

1) „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu), zem šī pasākuma ir trīs apakš pasākumi:

1.1) atbalsts mikro uzņēmumu radīšanai un attīstībai;

1.2) lauksaimniecības uzņēmumu ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošana;

¹³ Latvijas Lauksaimniecības Universitātes pētījuma atskaite „Administratīvās sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem” http://www.zm.gov.lv/doc_upl/administrativa_sloga_novertejums.pdf. [Elektroniskais resurss]. http://www.zm.gov.lv/doc_upl/administrativa_sloga_novertejums.pdf 2007.gada novembris.

1.3) enerģijas ražošanu no lauksaimnieciskas un mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas.

Pasākuma mērķis ir veicināt nelauksaimnieciska rakstura uzņēmējdarbību vai nodarbinātību lauku teritorijā, attīstot alternatīvus ienākumu avotus un ienākumu līmeņa palielināšanos lauku reģionos un atbalstīt uzņēmumus, kuri izveido ražošanu – enerģijas ražošanu no biomasas, kas ir lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes;

2) „Tūrisma aktivitāšu veicināšana”, kura mērķis ir veicināt nelauksaimnieciskās aktivitātes lauku apvidū, attīstot un pilnveidojot lauku tūrismu un tūrismu saistītos pakalpojumus un infrastruktūru;

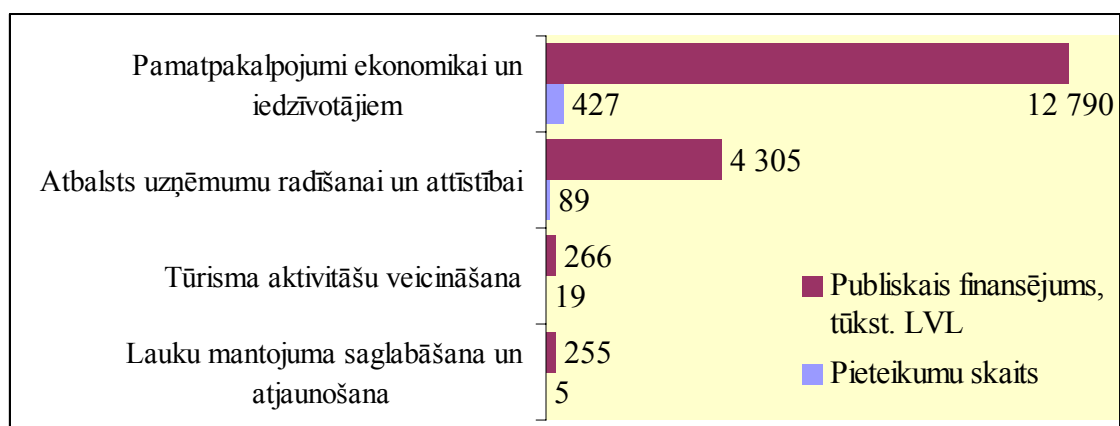
3) „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem”, kura mērķis ir veicināt publiskās infrastruktūras kvalitātes uzlabošanu lauku teritorijās apdzīvotības saglabāšanai;

4) „Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana”, kura mērķis ir veicināt ar lauksaimniecisko, mežsaimniecisko darbību, pārstrādes un apstrādes nozari saistītā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, atjaunošanu un uzlabošanu, padarot to pieejamu un pievilcīgu iedzīvotājiem un tūristiem.

„Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana” pasākuma izmantošanas aktivitāte ir zema (skatīt 2.7.attēlu), jo tika izsludināta tikai viena kāрта un tika lemts par šīs programmas līdzekļu pārdali pasākumiem, kuru finansējums tiek izmantots aktīvāk. Pasākums „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” ir vērsts uz pašvaldību attīstību, tāpēc sīkāk tiks analizēti divi pārējie pasākumi. Detalizēta informācija par pieteikumu skaitu, pieprasīto finansējumu un apstiprināto kopsummu un izmaksāto projektu skaitu norādīta 1.pielikumā.

Prioritārie pasākumi LAP 3 ass ietvaros ir „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” un „Tūrisma aktivitāšu veicināšana”, kas atspoguļoti 2.7. attēlā, kuriem būtu lietderīgi noteikt un aprēķināt administratīvo slogu. Pasākumā „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” mērķauditorija ir pašvaldības un katrai pašvaldībai attiecināmo izdevumu summa ir limitēta un tā ir noteikta 140 000 LVL, bet darba autore sīkāk neanalizēs šo pasākumu un neiekļaus starp pa

sākumiem, kuru administratīvais slogs novērtējams, jo šajā darbā administratīvā sloga novērtējums tiks veikts tikai pasākumiem, kuru atbalsta pretendenti ir lauku uzņēmēji.

2.7. att. LAP 3.ass pasākumu apmaksāto pieteikumu skaits no 2007.gada līdz 2010.gadam, tā publiskais finansējums tūkst. LVL

Pasākuma „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu) īstenošanas vieta ir visa Latvijas teritorija, izņemot republikas pilsētas un novadu teritoriālās vienības - pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaitu nosaka saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem par iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās attiecīgā gada sākumā. Pasākuma mērķis ir veicināt nodarbinātību laukos un dažādot ar lauksaimniecību nesaistītas aktivitātes, attīstot alternatīvus ienākumu avotus un palielināt ienākumu līmeni.

Atbalstāmās aktivitātes ir jaunu uzņēmumu radīšana, esošo uzņēmumu attīstība, kā arī kurināmā ražošana no lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem esošā uzņēmumā. Atbalsta intensitāte ir 50 % no kopējās attiecināmo izmaksu summas, izņemot kurināmā ražošanai tā ir 40 %, no attiecināmo izmaksu summas. Vienam atbalsta pretendentam programmēšanas periodā izmaksu summa nedrīkst pārsniegt – 100 000 eiro, jaunu uzņēmumu radīšanai, 200 000 eiro esošu uzņēmumu attīstībai un 350 000 eiro kurināmā ražošanai.

Jāatzīmē, ka uz pasākumu atbalstu nevar pretendēt personas, uz kurām attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, ar ko atbalsts tiek atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar kopējo tirgu, kā arī personas, kas atbilst grūtībās nonākušā saimnieciskās darbības veicēja statusam. Šādu statusu nepiemēro uzņēmumiem, kuri reģistrēti mazāk nekā trīs gadus pirms projekta pieteikuma iesniegšanas dienas.

Pasākuma „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” apraksts īstenošanas vieta ir visa Latvijas teritorija, izņemot republikas pilsētas un novadu teritoriālās vienības – pilsētas, kurās ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaitu nosaka, ņemot vērā Centrālās statistikas pārvaldes datus par iedzīvotāju skaitu Latvijas administratīvajās teritorijās iepriekšējā gada sākumā. Pilsētās ar lauku teritoriju pasākumu īsteno tikai lauku teritorijā. Pasākuma īstenošanas vieta nav Babītes novada, Mārupes novada, Olaines novada, Ķekavas novada, Salaspils novada, Garkalnes novada, Ropažu novada, Mālpils novada, Siguldas novada, Inčukalna novada,

Carnikavas novada, Ādažu novada, Saulkrastu novada, Baldones novada, Stopiņu novada, Sējas novada un Krimuldas novada Krimuldas pagasta teritorijas.

Pasākuma ietvaros atbalsta šādas aktivitātes:

- 1) esošo tūristu mītņu (līdz 20 gultasvietām) rekonstrukcija vai vienkāršota rekonstrukcija;
- 2) esošo tūristu mītņu ēdināšanas bloka būvniecība vai rekonstrukcija, vai vienkāršota rekonstrukcija un nepieciešamā aprīkojuma iegāde;
- 3) esošo kempingu un jaunatnes tūrisma mītņu koplietošanas virtuves, ēdamtelpas, tualetes un dušas būvniecība vai rekonstrukcija, vai vienkāršota rekonstrukcija (neietverot pirts vai saunas būvniecību vai rekonstrukciju, vai vienkāršotu rekonstrukciju);
- 4) tūrisma pakalpojumu sniegšanas dažādošana;
- 5) vides aizsardzības investīcijas tūristu mītnē – notekūdeņu attīrīšanas sistēmas un nosēdaku izbūve vai rekonstrukcija, azbestu saturošo jumta seguma materiālu nomaina ar videi draudzīgu materiālu.

Atbalsta intensitāti nosaka atbilstoši tās teritorijas attīstības indeksu grupai - pirmajai un otrajai pašvaldību grupai ir 30 % no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas, trešajai un ceturtajai pašvaldību grupai – 40 % no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas un piektajai pašvaldību grupai – 50 % no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas. Visā plānošanas periodā vienam atbalsta saņēmējam maksimālā attiecināmo izmaksu summa ir EUR 375 000 ekvivalents latos.

Izvērtējot ekonomikas dažādošanas pasākumus, no to finansējuma lieluma un pieteikumu skaita aspekta, ņemot vērā to nozīmību arī turpmākajos gados, secināms, ka administratīvais slogs būtu novērtējams pasākumiem „Tūrisma aktivitātes veicināšana” un „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai”.

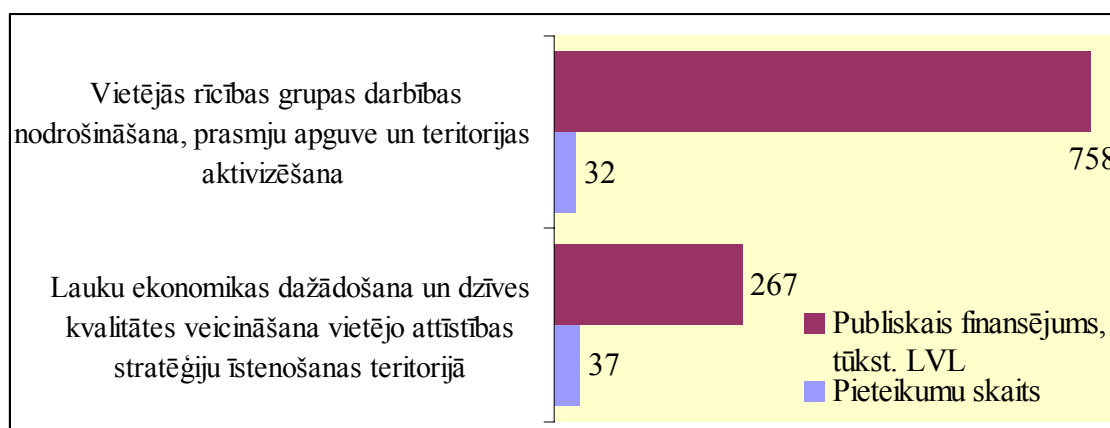
LAP 4 ass „LEADER pieejas īstenošanas pasākumi” atbalsts sekmē vietējās iniciatīvas un ietver šādus pasākumus:

- 1) „Vietējās attīstības stratēģijas”, kura mērķis ir veicināt LEADER pieejas izmantošanu lauku attīstības nodrošināšanā, veicinot vietējo rīcības grupu darbību, uzlabojot lauku attīstības līdzekļu administrēšanu un mobilizējot laukos esošo attīstības potenciālu;
- 2) „Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”, kura mērķis ir iesaistīt vietējos iedzīvotājus, lai paaugstinātu lauksaimniecības, mežsaimniecības un pārstrādes nozares konkurētspēju;
- 3) „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”, kura mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem

nepieciešamo pakalpojumu pieejamību un atbalstīt vietējo iedzīvotāju iniciatīvu, iesaistoties sabiedriskajās aktivitātēs;

4) „Starp teritoriālā un starpvalstu sadarbība”, kura mērķis ir palielināt sadarbības projektu nozīmi lauku teritoriju attīstībā starptautiskā līmenī starp vietējām rīcību grupām (VRG).

LAP 4 ass ietvaros līdz šim ir bijuši atvērti 2 pasākumi. Nozīmīgākā aktivitāte pasākuma realizācijā ir pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros (skatīt 2.8. attēlu un 1.pielikumu), bet mērenāka bija pasākuma „Vietējās attīstības stratēģijas” ietvaros, jo neliels bijis iesniegto un apstiprināto pieteikumu skaits (skatīt 1.pielikumu). Izvērtējot 1 pielikuma datus redzams, ka pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” apstiprināto pieteikumu skaits uz 2010.gada 7.aprīli bija 296 pieteikumi, kas ir 8 reizes lielāks par apmaksāto pieteikumu skaitu, tādēļ būtu lietderīgi novērtēt administratīvo slogu šim pasākumam.

2.8. att. 4.ass pasākumu apmaksātais pieteikumu skaits no 2007.gada līdz 2010.gadam, tā publiskais finansējums tūkst. LVL

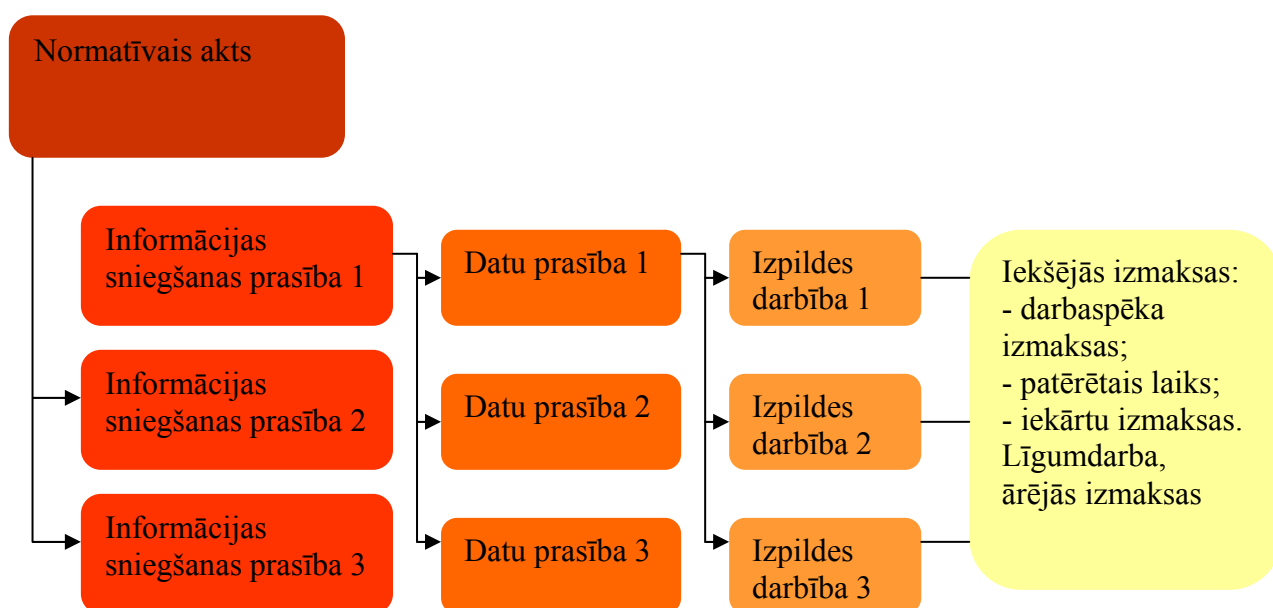
Pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros var īstenot pieteikumus, kuri atbilst vietējai attīstības stratēģijai. Atbalstāmās aktivitātes ir iekārtu un aprīkojumu iegāde un uzstādīšana un infrastruktūras izveide pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai pakalpojumu sniegšanas vietā vietējiem lauku iedzīvotājiem. Kā arī infrastruktūras izveide sabiedrisko aktivitāšu, tai skaitā apmācību un interešu klubu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un cita brīvā laika pavadīšanas aktivitāšu dažādošanai vietējiem lauku iedzīvotājiem. Atbalsta pretendenti ir biedrības un nodibinājumi, vietējās pašvaldības, citas juridiskas un fiziskas personas. Publiskais finansējums biedrībām un nodibinājumiem ir līdz 90 % no attiecināmajām izmaksām, vietējām pašvaldībām – līdz 75% no attiecināmajām izmaksām un juridiskām vai fiziskām personām – līdz 50% no attiecināmajām izmaksām. Šajā pasākumā,

atšķirībā no citiem LAP pasākumiem, ir pieļaujamas attiecināmās izmaksas, kas saistītas ar projekta saistītā personāla algošanu, kas nepārsniedz 10% no projekta kopējās attiecināmo izmaksu summas. Ar projekta saistītajam personālam atalgojumu izmaksā ne mazāk kā sešus mēnešus.

Izvērtējot ekonomikas dažādošanas pasākumus no to finansējuma lieluma un pieteikumu skaita aspekta, ņemot vērā to nozīmību arī turpmākajos gados, darba autore secina, ka administratīvais slogs būtu novērtējams pasākumam „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”.

3. LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2007.- 2013.GADAM SVARĪGĀKO PASĀKUMU ADMINISTRATĪVĀ SLOGA NOVĒRTĒJUMS

Lauku attīstības programma nozīmīgāko pasākumu, kas noteikti iepriekšējā nodaļā, administratīvā sloga novērtēšanai tiks izmantots ES standarta izmaksu modelis. Tā kā ES standarta izmaksu modelis ir elastīgs, tad tas pielāgots LAP pasākumu administratīvā sloga novērtēšanas vajadzībām un papildināts ar datu prasības identifikāciju, lai novērtējums pēc iespējas vairāk tuvinātos reālajai situācijai, un modeļa struktūra uzskatāmi attēlota 3.1.attēlā.

3.1.att. ES standarta izmaksu modeļa struktūra

Šajā nodaļā izrietoši no 2.nodaļā veiktā LAP pasākumu nozīmīguma novērtējuma, administratīvais slogs tiks novērtēts sekojošiem LAP pasākumiem:

- Lauku saimniecību modernizācija;
- Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana;
- Tūrisma aktivitāšu veicināšana;
- Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai;
- Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā.

Darbā tiks vērtēts administratīvais slogs tikai izrietošs no informācijas sniegšanas prasībām, kas saistīts tikai ar konkrēto LAP pasākumu un netiks vērtētas tādas aktivitātes, kuras saistītas ar vairākiem pasākumiem un ir veicamas arī ja lauksaimnieks nepretendē uz LAP atbalstu, kā, piemēram, reģistrācija LAD klientu reģistrā, dzīvnieku reģistrēšana.

Šajā nodaļā veiktā administratīvā sloga analīze ir balstīta uz autores veiktiem aprēķiniem. Aprēķinu rezultāti ir apjomīgi, tādējādi tie tika sistematizēti un ir iekļauti pielikumos.

3.1. Lauku attīstības programmas informācijas prasības

Šajā nodaļā tiks īstenotas aktivitātes saskaņā ar ES standarta izmaksu modeļa 1., 2., 3. un 5.soli, tas ir tiks apzinātas nozīmīgāko LAP pasākumu informācijas sniegšanas prasības, to izpildes darbības un izcelsme (ES līmeņa vai Latvijas normatīvais akts).

Latvijā administratīvās procedūras saistībā ar LAP pasākumiem pamatā noteiktas MK noteikumos, taču bieži vien tās ir piemērošanas prasības, kuras izriet vai kuras noteiktas augstāka ES normatīvā akta izpildei. Šajā darbā no ES normatīvajiem aktiem, regulā izrietošās informācijas sniegšanas prasības pārskatā tiks apzīmētas ar apzīmējumu „A”, prasības izrietošas no ES, bet kur izpildes kārtība noteikta Latvijas normatīvajos aktos (ES regulās noteikto pamata prasību ieviešanai) tiks apzīmēta ar „B”, savukārt no Latvijas normatīvajiem aktiem izrietošās prasības tiks apzīmētas ar apzīmējumu „C”. Izvērtējot LAP pasākumu īstenošanai paredzētās informācijas sniegšanas prasības pēc izcelsmes, autore secina, ka pamatā informācijas sniegšanas prasības izriet no nacionālajiem normatīviem aktiem, tikai atsevišķas prasības ir tādas, kuras klasificējamās kā izrietošas no ES regulām, bet to ieviešanas prasības noteiktas nacionālajos normatīvos aktos. Attiecībā uz LAP pasākumiem nav tādu informācijas sniegšanas prasību, kura būtu tieši izrietošas un tieši piemērojamas saskaņā ar ES regulām..

Saskaņā ar ES standarta izmaksu metodes 4.soli administratīvās slogs būtu vērtējams arī pēc uzņēmuma lieluma, taču ņemot vērā, ka lielākajā daļā pasākumu informācijas sniegšanas prasības saistībā ar atbalsta saņemšanu nav atšķirīgas lielajiem, vidējiem un mazajiem uzņēmumiem, izņemot LAP pasākumu Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana. Taču minētā pasākuma gadījumā ir iespējams identificēt atsevišķi informācijas sniegšanas prasības, kas attiecas uz lielajiem uzņēmumiem, līdz ar to secinotajā daļā pēc veiktā novērtējuma būs iespējams sagatavot secinājumu par kādu daļu lielāks ir administratīvais slogs lielajiem uzņēmumiem attiecīgajos pasākumos.

Informācijas sniegšanas prasības, izpildes darbības un izcelsme tiks identificēta atsevišķi katram pasākumam, ņemot vērā, ka pasākumi ir atšķirīgi pēc būtības. Kā kopējās informācijas sniegšanas prasības visiem LAP pasākumiem ir atzīmējamās sekojošas:

- Pieteikumu sagatavošana un iesniegšana;
- Ziņošana par izmaiņām;
- Maksājumu pieprasījuma iesniegšana;
- Projekta īstenošanas termiņa pagarinājuma prasība;

- Informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana;
- Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām;
- Ikgadējās atskaites iesniegšana.

Pieteikuma iesniegšanas prasību atbalsta saņemšanai nosaka lauku attīstības atbalsta ieviešanas regulas Nr. 1698/2005¹⁴ 4.pants, kas nosaka arī, ka dalībvalsts nosaka pieteikuma iesniegšanas procedūru. Tādēļ pieteikuma iesniegšanas prasība būtu klasificējama, kā no ES normatīviem aktiem izrietoša prasība, taču izvērtējot pieteikumus, tie ietver vairākas datu prasības, kuras noteiktas Latvijas normatīvajos aktos, tādēļ pieteikuma iesniegšanas prasība faktiski klasificējama kā izrietoša no ES, bet kuras izpildes kārtība noteikta Latvijas normatīvajos aktos, tātad B grupas.

ES standarta izmaksu modelis neparedz datu prasību noteikšanu un paredz aplūkot tikai informācijas sniegšanas prasību un saistītās darbības to sasniegšanai. Tādēļ nepieciešama atkāpe no ES standarta izmaksu modeļa, ņemot vērā daudz īpašu datu prasību, kas jāsniedz izpildot informācijas sniegšanas prasības, un līdzīgi kā Starptautiskajā standarta izmaksu modelī atsevišķi nodalāma datu prasība, jo informācijas sniegšanas prasība bieži vien sastāv no vairākām apakš prasībām, kuras ir apjomīgas, tādēļ pie informācijas sniegšanas prasības norādot tikai prasību „atbalsta pieteikums”, var tikt sagrozīts priekšstats par patieso informācijas sniegšanas prasību apjomu. Attiecībā uz LAP pasākumiem, to informācijas sniegšanas prasības bieži ietver lielu skaitu datu prasību, atšķirīgi gan katram atsevišķam pasākumam, tad arī šajā pētījumā ES standarta izmaksu modeli pielāgosim mūsu vajadzībām un papildināsim to ar datu prasību, kas dotu iespēju objektīvāk novērtēt administratīvo slogu.

Līdz ar to, lai radītu objektīvu prasību atspoguļojumu, ar prasību „pieteikums” tiks uztverta tikai pieteikuma pamata veidlapa, kur norādāmas ziņas par atbalsta pretendentu, taču pieteikumu pielikumi, kā piemēram, biznesa plāns, tiks norādīti kā atsevišķas informācijas sniegšanas prasības. Vienā pieteikumā parasti ir virkne datu prasības pozīciju – kā, piemēram, ir informācijas sniegšana par klientu, lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzskaitē, maksājumiem pieteikto dzīvnieku identifikācija un citas prasības. Dažādiem LAP pasākumiem ir gan kopīgas gan pasākuma specifikai raksturīgas atšķirīgas datu prasības, kas tiks aplūkotas turpmāk darba gaitā analizējot atsevišķi katru analizējamo pasākumu.

Lielākā daļa informācijas sniegšanas prasību ir izrietošas no nacionālajiem normatīvajiem aktiem un visiem LAP pasākumiem kopīgas informācijas sniegšanas prasības

¹⁴ Komisijas Regula Nr. 1975/2006 (2006. gada 7. decembris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem. Oficiālais Vēstnesis OV L 368, 23.12.2006., 74./84. lpp.

noteiktas 2009.gada 14.jūlija Ministru kabineta noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”. Kā viena no LAP pasākumiem balstītiem uz projektiem kopīgajām informācijas sniegšanas prasībām ir iespēja atbalsta pretendentiem lūgt LAD izdarīt grozījumus projekta pieteikumā, ja nemainās projekta mērķis un lūgt pagarināt īstenošanas termiņu, ja atbalsta pretendents nevar to pagūt sākotnēji iepļānotajā laikā. Šādas iespējas atslogo atbalsta pretendentu, jo it sevišķi pēdējā gada laikā ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, daudzi atbalsta pretendenti tieši šī iemesla dēļ nerealizēja savus projektus sākotnējos termiņos, jo piegādātāji nevarēja piegādāt nepieciešamo tehniku vai iekārtas, kā arī atbalsta pretendentiem bija grūtības saņemt kredītu. Tā kā šī prasība atvieglo atbalsta pretendentu finansējuma saņemšanu, tad tas nav uzskatāms par administratīvo slogu, bet gan atvieglojums, lai varētu realizēt projektu un saņemt finansējumu.

Maksājuma pieprasījums ir atbalsta saņēmēja faktisko izdevumu atmaksas pieprasījums un to attiecināmo izmaksu summu nosaka pamatojoties uz LAD apstiprināto tāmi, kura tika nosūtīta kopā ar Lēmumu par projekta apstiprināšanu, lai atbalsta saņēmējs iegādātos un realizētu projektu pēc apstiprinātajām izmaksām.

Informācijas sniegšanas prasība atbalsta saņēmējiem informēt LAD par nepieciešamību veikt darbības, kas nav paredzētas pieteikumā, bet saistītas ar projekta īstenošanu, darba autore neuzskata kā administratīvo slogu radošu. Atbalsta saņēmējam projekta īstenošanas gaitā var rasties apstākļi, kā rezultātā ir jāveic izmaiņas īstenošanas gaitā, piemēram, ēku būvniecībā var rasties nepieciešamība pēc izmaiņām, tādēļ, lai spētu realizēt projektu atbilstoši iecerēm, iesniedzams pieteikums LAD ar lūgumu saskaņot radušās izmaiņas, un pēc saskaņošanas atbalsta pretendents var turpināt veiksmīgi realizēt projektu.

Atbalsta saņēmējiem jānodrošina projekta informācijas un publicitātes pasākumu norise saskaņā ar ES normatīvo aktu prasībām. Lai nodrošinātu šādu informācijas sniegšanas prasību, atbalsta saņēmējam tiek radīts papildus slogs, jo prasības īstenošanas izmaksas sedz atbalsta saņēmējs. Šāda prasība uzskatāma par izpildītu, ja atbalsta saņēmējs izmanto attiecīgā fonda logotipu un norāda fonda administrējošās iestādes – „Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests”.

Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām arī ir viena no visiem LAP pasākumiem kopīgajām informācijas sniegšanas prasībām. Saskaņā ar lauku attīstības atbalsta pasākumu ieviešanas regulas 1975/2006 27.pantu noteikts, ka organizē apstiprināto darbību pārbaudes uz vietas un lai īstenotu pārbaudes nepieciešama ir atbalsta saņēmēju līdzdalība veltot savu laiku pārbaudes nodrošināšanai.

Uzsākot plānošanas periodu, 2007.gadā kontroles uz vietas uzņēmumā veica vairākas reizes, gan pirms projekta realizācijas uzsākšanas, gan projekta realizācijas laikā, gan pēc projekta realizācijas, kas palielināja administratīvo slogu, jo uzņēmējam bija jābūt saimniecībā uz vietas, lai kontrolieriem parādītu, piemēram, pirms projekta realizācijas, kur tiks veiktas investīcijas (būvniecības gadījumā), iekārtu gadījumā kontrolieri pārbaudīja vai saimniecībā jau nav iegādāta plānotā tehnika vai iekārtas.

Iestājoties finanšu krīzei, kad arī Lauku atbalsta dienestam nācās samazināt izdevumus dienesta darbības nodrošināšanai, tika meklēti risinājumi funkciju izpildes sašaurināšanai, kas dotu finanšu resursu ekonomiju, bet tai pašā laikā nodrošinātu, kā tiek ievērotas Kopienas finanšu intereses. Tādējādi LAD 2010.gadā ir veica izmaiņas administrēšanas un kontroles procedūrās.

Pēc izmaiņām LAD administrēšanas un kontroles procedūrās, saglabāti sekojoši kontroļu veidi:

- Fiziskā kontrole projektu ieviešanas laikā – kontroli, ko veic LAD lēmuma pieņemšanas par projekta apstiprināšanu, ja projekta realizācijas laiks pārsniedz 6 mēnešus un Atbalsta daļas atbildīgais darbinieks ir nozīmējis šo projektu uz kontroli. Kontrolē salīdzina reālo situāciju dabā ar atbalsta pretendenta atskaitē uzrādīto informāciju.

- Kontrole pirms maksājumu saņemšanas – kontrole, ko veic pēc tam, kad projekts vai tā daļa ir realizēta un ir iesniegts Atbalsta daļā maksājuma pieprasījums. Ja kādreiz šīs kontroles veica 100 % visiem projektiem, tad šobrīd to veic tikai būvniecības gadījumos un pēc izlases tehnikas iegādes investīciju gadījumos. Kontrolē salīdzina līguma tāmē, atskaitē atspoguļoto ar reālo dabā un darījumu, maksājumu apliecinājošiem dokumentiem un skatās vai projekta mērķi ir sasniegti.

- Projektu uzraudzības kontrole pēc maksājuma saņemšanas – pēc maksājumu kontrole, ko veic piecus gadus pēc pēdējā maksājuma par projektu. Šai kontrolei projektus atlasa centralizēti apmēram 5 % gadā (kādreizējo 12% vietā) no pilnībā apmaksātajiem projektiem. Kontrolē galveno vērību pievērš vai iegādātās iekārtas, tehnika, būves, utt. atrodas pretendenta īpašumā, kā arī vai esošā situācija dabā atbilst projekta mērķi aprakstītajai.

Ar 2010 gadu pirms projekta ieviešanas kontroles ir atceltas¹⁵, tādējādi tas uzskatāms kā sloga samazinājums. Atbalsta pretendents pats uzņemas pilnu finanšu risku. Tāpat atbalsta pretendents, ja projektu īsteno etapos (būvniecības gadījumā), tad kontrolē pēc pilnīgas projekta realizācijas, t.i. pirms maksājumu saņemšanas kontrolē. Iekārtu vai tehnikas gadījumā kontrolē tikai atlasot 5 %, no realizētajiem projektiem un projektiem, kuriem ir

¹⁵ Saskaņā ar 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai” 16¹. punktu

aizdomas par krāpšanos. Uzraudzības kontroli gadā veic tikai 5% no visiem saņēmējiem, tas nozīmē, ka var būt gadījumi, kad saimniecības netiek kontrolētas.

LAP pasākuma – „Lauku saimniecību modernizācija” informācijas sniegšanas prasības, kas izpildāmas un jāņem vērā, lai pretendētu uz atbalstu ir noteiktas:

- Eiropas Padomes 2005.gada 20.septembra Regulā Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA);
- Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulā Nr. 1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem;
- Ministru kabineta 2009.gada 20.oktobra noteikumos Nr. 1209 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu pieteikumu konkursu veidā pasākumam „Lauku saimniecību modernizācija”.
- Ministru kabineta 2009.gada 14.jūlija noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”;
- Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumos Nr.65 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem.

Identificējot LAP pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” informācijas sniegšanas prasības, to datu prasības un datu prasībām pakārtotās prasības, tika konstatēts, ka pretendējot uz šo pasākumu uzņēmējam jāizpilda 11 informācijas sniegšanas prasības (skatīt 3.1.tabulu) un jāizpilda sekojošs datu prasībai pakārtotu prasību skaits atkarībā no projektu attiecināmo izmaksu lieluma:

- ja projekta attiecināmo izmaksu lielums nepārsniedz 150 000 latus, ir jāizpilda 921 datu prasībai pakārtoto prasību skaits,
- ja projekta attiecināmo izmaksu lielums ir robežās no 150 000 līdz 500 000 latiem, ir jāizpilda 1427 prasības,
- ja projekta attiecināmo izmaksu lielums ir lielākas par 500 000 latiem, ir jāizpilda 1439 prasības.

Datu prasību skaits var palielināties, ja uzņēmums savu projektu realizē divus gadus pēc kārtas, līdz ar to naudas plūsmas pārskats jāgatavo diviem gadiem.

Izvērtējot administratīvo slogu uzņēmējiem, ko rada LAP pasākums „Lauku saimniecību modernizācija” pēc datu prasībām pakārtoto prasību skaita, secināms, ka lielāko slogu rada informācijas sniegšanas prasība „biznesa plāns”. Informācijas sniegšanas prasības „biznesa plāns” īpatsvars kopējā prasību skaitā ir atkarīgs no projekta attiecināmo izmaksu lieluma un to īpatsvars gadījumos, kad projekta attiecināmo izmaksu lielums nepārsniedz 150

000 latus sastāda 54%, bet projektiem ar attiecināmajām izmaksām virs 500 000 latiem, šīs prasības īpatsvars sastāda 70%.

3.1.tabula

**LAP pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” informācijas sniegšanas prasības,
to izcelsme un prasību skaits pretendējot uz atbalstu uz 2010.gada 7.aprīli**

	Informācijas sniegšanas prasība	Izcelsme ¹	Datu prasība	Datu prasībai pakārtoto prasību skaits, gab.
1.	Atbalsta pieteikums	B	Vispārīgā daļa	24
			Informācija par atbalsta pretendentu	50
		C	Informācija par projektu	99
2.	Pavaddokumenti	C	Iesniedzamie dokumenti	11
3.	Vienkāršotais biznesa plāns ²	C	Naudas plūsmas pārskati, Finanšu informācija	493
4.	Standartizētais biznesa plāns ³	C	Naudas plūsmas pārskati, Finanšu informācija, Finanšu plāns, bilance, dzīvotspējas rādītāju aprēķins	999
5.	Biznesa plāns ⁴	C	Detalizēta informācija par uzņēmuma vēsturi, vadība sistēmu, pašreizējo darbību, tirgus izpēti, konkurenci, ražošanas procesa apraksts u.t.t.	12
6.	Ziņošana par izmaiņām	C	Iesniegums	1
7.	Projekta īstenošanas termiņa pagarinājuma prasība	C	Iesniegums	1
8.	Informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana	A	Informācijas izvietošana	1
9.	Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām	C	Klātbūtne pārbaudēs - pieejamības saimniecībai un dokumentiem nodrošināšana	1
10.	Atskaites pēc projekta realizācijas un maksājuma pieprasījums	C	Pārskati un maksājuma pieprasījums	204
11.	Ikgadējā atskaite	C	Pārskats	36
Kopā:				1439

¹ Informācijas sniegšanas prasības izcelsme: „A” - tieši no regulas, „B” – no regulas, kuru tieši ievieš dalībvalsts, „C” – MK noteikumi

² Vienkāršoto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir 150 000 latu

³ Standartizēto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir 150 000 līdz 500 000 latu

⁴ Biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 500 000 latu

LAP pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” datu prasībām pakārtoto prasību skaits ir ļoti liels un pārsniedz 1000, tad to detalizēts uzskaitījums norādīts 2.pielikumā, uz kuru pamata veikts administratīvā sloga aprēķins un novērtējums.

Lai tiktu atvieglots administratīvā sloga aprēķins pa datu prasībām pakārtotajām prasībām, tās tika klasificētas arī trijās grupās vadoties pēc ieguldījuma, kas jāveic, lai katru pakārtoto datu prasību izpildītu un šis iedalījums ir sekojošs:

- datu prasību pakārtotās prasības, kuru izpildei norādāma informācija, kas iegūstama uzņēmuma grāmatvedības un uzskaites sistēmā vai uzņēmuma uzturētajos reģistros, kuri uzņēmuma jāuztur saskaņā ar normatīviem aktiem, kas nav saistīti ar LAP atbalsta saņemšanu, tiek klasificētas ar kodu „1”;

- datu prasību pakārtotās prasības, kuru izpildei nav nepieciešams uzņēmuma ieguldījums, jo informācija tiek aprēķināta automātiski, tādējādi šīs prasības radītais slogs ir 0 Ls, un tā klasificējama ar kodu „2”;

- datu prasību pakārtotās prasības, kuru izpildei nepieciešams veikt aprēķinus, ieguldāmas radošās pūles vai informācija iegādājama, tiek klasificēta ar kodu „3”.

Izvērtējot autores veikto aprēķinu rezultātus par datu prasībām pakārtotās prasības pēc nepieciešamā ieguldījuma to izpildei, secināms, ka:

- 66,16% jeb 952 prasības no datu prasībām pakārtotajām prasībām ir tādas, kuras iegūstama uzņēmuma reģistros;

- 32,73% jeb 471 prasību izpildei nav nepieciešams uzņēmēja ieguldījums un tā tiek aprēķināta automātiski pieteikuma un tā pielikumu formās;

- Savukārt 1,11% jeb 16 prasību izpildei ir nepieciešams īpašs uzņēmuma ieguldījums informācijas sagatavošanā vai iegādē.

Vislielākais datu prasību skaits attiecas uz biznesa plāniem, kas sastāv no:

- Naudas plūsmas pārskatiem par - pēdējo noslēgto gadu, realizācijas gadu un gadu pēc projekta realizācijas. Papildus to skaits var palielināties par vienu, ja uzņēmums savu projektu realizē divus gadus pēc kārtas.

- Ražošanas apjomu tabulas, kurās norāda produkcijas veidu, kāds saimniecībai ir krājumā un tekošajā gadā realizēts. Šāda veida informācija jā sagatavo sākot ar pēdējo noslēgto gadu un beidzot ar gadu pēc projekta īstenošanas.

- Neto apgrozījuma sadalījuma - kurš lauksaimniekiem nav jā aizpilda, jo pieteikumu veidlapās LAD ir izveidojis īpašas formulas, nodrošinot automātiskus datu pārnesi un aprēķināšanu;

- Mainīgo un fiksēto izmaksu tabulām – kurās norāda kredītsaistības sākot ar pēdējo noslēgto gadu un beidzot ar gadu pēc projekta īstenošanas.

- Pamatlīdzekļu vērtības izmaiņu pārskata – norādot pamatlīdzekļu iegādi, pārdošanu, likvidāciju, periodā no iesniegšanas līdz projekta īstenošanai.

- Finanšu plāna – kas savukārt sastāv no peļņas vai zaudējuma aprēķina, bilances un ekonomiskās dzīvotspējas rādītāju aprēķina.

Atbalsta pretendentiem, kuru kopējā attiecināmo izmaksu summa pārsniedz 500 000 latu, nepieciešams iesniegt Biznesa plānu, kurā jānorāda informācija par uzņēmuma vēsturi,

vadības sistēmu, pašreizējo darbību, uzņēmuma īstermiņa un ilgtermiņa mērķiem. Kā arī jāiesniedz informācija par tirgus izpēti, realizācijas sistēmu, konkurenci un sadarbību ar citiem uzņēmumiem, ražošanas procesa un tehnoloģisko aprakstu, problēmas, riskantās un vājās vietas, par nepieciešamajām investīcijām, kā arī jānorāda projekta īstenošanas termiņi (sadalījums pa posmiem), ja finansējumu izmantos un projektu realizēs pa etapiem. Iepriekš minētai informācijai nav norādes par apjomu, jo šis ir apraksts brīvā formā, līdz ar to nepieciešamo informāciju katrs uzņēmums sagatavo individuāli.

Nozīmīga informācijas sniegšanas prasība ir pavaddokumentu iesniegšana un 2. pielikumā ir detalizēti uzskaitīti pavaddokumenti, kuri jāiesniedz atbalsta pretendenta. Lai saņemtu atbalstu pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” ietvaros, faktiski iesniedzams plašāks pavaddokumentu klāsts, taču ņemot vērā Administratīvā procesa likuma noteikto, LAD var saņemt un pieprasīt informāciju no valsts iestādēm, kura ir to rīcībā, tādējādi neapgrūtinot uzņēmēju. Piemēram, izziņu par nodokļu nomaksu LAD iegūst no Valsts ieņēmumu dienesta, izziņu par paraksta tiesīgo personu identificēšanu iegūst no Uzņēmuma reģistra Lursoft datu bāzes, īpašumu apliecināšanos dokumentus (zemes grāmatas apliecības) iegūst no Valsts Zemes dienesta datu bāzes, tādējādi attiecīgā informācijas prasība nav obligāta pretendenta un attiecīgi administratīvais slogs netiek vērtēts attiecībā uz šīm informācijas sniegšanas prasībām.

Informācijas sniegšanas prasība attiecībā uz iesniedzamās atskaites datu sagatavošanu par projekta realizāciju var mainīties, jo tas izriet no projekta realizācijas ilguma, vai realizē projektu vienā etapā, vai līdz trīs etapiem.

Ikgadējo atskaišu iesniegšana ir izvirzīta prasība, kura jāpilda līdz pieciem gadiem pēc pēdējā maksājuma saņemšanas. Atskaite nepieciešamai, lai LAD pārlicinātos, ka atbalsta saņēmējs piecus gadus pēc pēdējā maksājuma saņemšanas veic projektā norādītās aktivitātes.

Saskaņā ar 2.pielikumā attēloto var secināt, ka visiem atbalsta pretendentiem nepieciešams pieprasīt papildus informāciju, kuru sagatavošanai nepieciešamas laiks.

Papildus atzīmējams, ka plānošanas periodā no 2007.gada līdz 2013.gadam Zemkopības ministrija ir veikusi jau pasākumus, lai mazinātu administratīvo slogu uzņēmējiem ir atcelta informācijas sniegšanas prasība kā „līguma slēgšana par projekta īstenošanu”, veicot izmaiņas Lēmuma paziņošanas procedūrā. No 2007.gada līdz 2009.gada 15.decembrim atbalsta pretendentiem tika nosūtīts paziņojums par projekta akceptēšanu ar lūgumu ierasties parakstīt Līgumu. Sākot ar 2009.gada 15.decembri atbalsta pretendentiem tiek nosūtīts Lēmums par projekta apstiprināšanu ar klāt pievienotu tāmi, neradot liekas izmaksas pretendenta, kas būtu saistītas ar LAD apmeklējumu, lai parakstītu Līgumu. Kā arī veicot izmaiņas projekta pieteikumā vairs nav nepieciešams veikt izmaiņas līgumā slēdzot papildus vienošanos, kas

radīja papildus slogu uzņēmējam, bet gan LAD veic izmaiņas lēmumā un atbalsta pretendenta nosūta saskaņotās izmaiņas Lēmuma veidā.

LAP pasākuma – „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” informācijas sniegšanas prasības, kas izpildāmas, lai pretendētu uz atbalstu, ir noteiktas:

- Padomes 2005.gada 20.septembra Regulā (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA);
- Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulā Nr. 1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem;
- 2008.gada 8.aprīļa MK noteikumi Nr.255 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai Latvijas lauku attīstības programmas pasākuma "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana" ietvaros";
- 2009.gada 14.jūlija MK noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”;
- 2008.gada 5.februāra MK noteikumi Nr.65 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”.

Identificējot LAP pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” informācijas sniegšanas prasības, to datu prasības un datu prasībām pakārtotās prasības, tika konstatēts, ka pretendējot uz šo pasākumu uzņēmējam jāizpilda 12 informācijas sniegšanas prasības (skatīt 3.2.tabulu) un jāizpilda sekojošs datu prasībai pakārtotu prasību skaits atkarībā no projekta attiecināmo izmaksu lieluma:

- ja projekta attiecināmo izmaksu lielums ir līdz 150 000 latiem, tad ir jāizpilda 879 datu prasībai pakārtoto prasību skaits,
- ja attiecināmo izmaksu lielums ir robežās no 150 000 līdz 300 000 latiem, tad ir jāizpilda 1608 prasības,
- savukārt, ja attiecināmo izmaksu lielums ir lielāks par 300 000 latiem, tad jāizpilda 1789 prasības.

Datu prasību skaits var palielināties, ja uzņēmums savu projektu realizē divus gadus pēc kārtas, līdz ar to naudas plūsmas pārskats jāgatavo diviem gadiem.

Izvērtējot administratīvo slogu uzņēmējiem, ko rada LAP pasākums „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” pēc datu prasībām pakārtoto prasību skaita, secināms, ka lielāko slogu rada informācijas sniegšanas prasība „biznesa plāns”, un tās īpatsvars kopējo datu prasību pakārtoto prasību skaitā ir 44%, ja projekta attiecināmo izmaksu lielums

nepārsniedz 150 000 latus, bet ja attiecināmās izmaksas pārsniedz 300 000 latus, tad tās īpatsvars ir 78%.

3.2. tabula

Pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” informācijas sniegšanas prasības, to izcelsme un prasību skaits pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

	Informācijas sniegšanas prasība	Izcelsme ¹	Datu prasība	Datu prasībai pakārtoto prasību skaits/gab.
1.	Atbalsta pieteikums	B	Vispārīgā daļa	24
		C	Informācija par atbalsta pretendentu	53
		C	Informācija par projektu	96
2.	Pavaddokumenti	C	Iesniedzamie dokumenti	19
3.	Vienkāršotais biznesa plāns ²	C	Naudas plūsmas pārskati	270
4.	Standartizētais biznesa plāns ³	C	Naudas plūsmas pārskati, Finanšu informācija, Finanšu plāns, bilance, dzīvotspējas rādītāju aprēķins	999
5.	Attiecināmo izmaksu aprēķins ⁴	C	Piena, gaļas, graudu pārstrādes sektora projektiem	157
			Augļu un dārzeņu pārstrādes sektora projektiem	11
6.	Biznesa plāns ⁵	C	Detalizēta informācija par uzņēmuma vēsturi, vadība sistēmu, pašreizējo darbību, tirgus izpēti, konkurenci, ražošanas procesa apraksts u.t.t.	13
7.	Ziņošana par izmaiņām	C	Iesniegums	1
8.	Projekta īstenošanas termiņa pagarinājuma prasība	C	Iesniegums	1
9.	Informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana	A	Informācijas izvietošana	1
10.	Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām	C	Klātbūtne pārbaudēs - pieejamības saimniecībai un dokumentiem nodrošināšana	1
11.	Atskaites pēc projekta realizācijas un maksājuma pieprasījums	C	Pārskati un maksājuma pieprasījums	263
12.	Ikgadējā atskaite	C	Pārskats	150
Kopā:				1789

¹ Informācijas sniegšanas prasības izcelsme: „A” - tieši no regulas, „B” – no regulas, kuru tieši ievieš dalībvalsts, „C” – MK noteikumi

² Vienkāršoto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir 150 000 latu

³ Standartizēto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir 150 000 līdz 300 000 latu

⁴ iesniedz, ja attiecināmās izmaksas pārsniedz 300 000 latu

⁵ Biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 300 000 latu

Ņemot vērā, ka datu prasībām pakārtoto prasību skaits ir ļoti liels un pārsniedz 1000, tad to detalizēts uzskaitījums norādīts 3.pielikumā, uz kuru pamata veikts administratīvā sloga aprēķins un novērtējums.

Izvērtējot autores veikto aprēķinu rezultātus par datu prasībām pēc nepieciešamā ieguldījuma to izpildei, secināms, ka:

- 66,85% jeb 1196 prasības no datu prasībām pakārtotajām prasībām ir tādas, kuras iegūstama uzņēmuma reģistros;
- 31,75% jeb 568 prasību izpildei nav nepieciešams uzņēmēja ieguldījums un tā tiek aprēķināta automātiski pieteikuma un tā pielikumu formās;
- Savukārt 1,40 % jeb 25 prasību izpildei ir nepieciešams īpašs uzņēmuma ieguldījums informācijas sagatavošanā vai iegādē.

Pretendējot uz atbalstu LAP pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” ietvaros, pretendents ir jāiesniedz pavaddokumenti, kuru skaits ir būtiski lielāks, kā citos pasākumos noteiktais un 3. pielikumā ir detalizēti uzskaitīti iesniedzamie pavaddokumenti.

LAP pasākuma – „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai” informācijas sniegšanas prasības, kas izpildāmas, lai pretendētu uz atbalstu, ir noteiktas:

- Padomes 2005.gada 20.septembra Regulā (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA);
- Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulā Nr. 1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem;
- 2010.gada 9.februāra MK noteikumi Nr.132 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu pieteikumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)"".
- 2009.gada 14.jūlija MK noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”;
- 2008.gada 5.februāra MK noteikumi Nr.65 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”.

Identificējot LAP pasākuma „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai” informācijas sniegšanas prasības, to datu prasības un datu prasībām pakārtotās prasības, tika konstatēts, ka pretendējot uz šo pasākumu uzņēmējam jāizpilda 11 informācijas sniegšanas prasības (skatīt 3.3.tabulu) un jāizpilda sekojošs datu prasībai pakārtotu prasību skaits atkarībā no projektu attiecināmo izmaksu lieluma:

- sagatavojot projektus, kuru attiecināmo izmaksu lielums nepārsniedz 70 280 latus, ir jāizpilda 635 datu prasībai pakārtoto prasību skaits,

- sagatavojot projektus, kuru attiecināmo izmaksu lielums nepārsniedz 70 280 latus, ir jāizpilda 1364 prasības,
- savukārt lielajiem uzņēmumiem jāizpilda 1377 prasības.

Datu prasību skaits var palielināties, ja uzņēmums savu projektu realizē divus gadus pēc kārtas, līdz ar to naudas plūsmas pārskats jāgatavo diviem gadiem.

Izvērtējot administratīvo slogu uzņēmējiem, ko rada LAP pasākums „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai” pēc datu prasībām pakārtoto prasību skaita, secināms, ka lielāko slogu rada informācijas sniegšanas prasība „biznesa plāns”, un tās īpatsvars kopējo prasību skaitā ir atkarīgs no uzņēmuma projekta attiecināmo izmaksu lieluma un uzņēmumiem, kuru projekta attiecināmās izmaksas nepārsniedz 70 280 latus, šīs prasības īpatsvars sastāda 74%, bet uzņēmumiem, kuru attiecināmās izmaksas pārsniedz 140 560 latus, šīs prasības īpatsvars sastāda 91%.

3.3. tabula

Pasākuma „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai” informācijas sniegšanas prasības, to izcelsme un prasību skaits pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

	Informācijas sniegšanas prasība	Izcelsme ¹	Datu prasība	Datu prasībai pakārtoto prasību skaits/gab.
1.	Atbalsta pieteikums	B	Vispārīgā daļa	26
		C	Informācija par atbalsta pretendentu	38
		C	Informācija par projektu	97
2.	Pavaddokumenti	C	Iesniedzamie dokumenti	14
3.	Vienkāršotais biznesa plāns ²	C	Naudas plūsmas pārskati	270
4.	Standartizētais biznesa plāns ³	C	Naudas plūsmas pārskati, Finanšu informācija, Finanšu plāns, bilance, dzīvotspējas rādītāju aprēķins	999
5.	Biznesa plāns ⁴	C	Detalizēta informācija par uzņēmuma vēsturi, vadība sistēmu, pašreizējo darbību, tirgus izpēti, konkurenci, ražošanas procesa apraksts u.t.t.	13
6.	Ziņošana par izmaiņām	C	Iesniegums	1
7.	Projekta īstenošanas termiņa pagarinājuma prasība	C	Iesniegums	1
8.	Informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana	A	Informācijas izvietošana	1
9.	Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām	C	Klātbūtne pārbaudēs - pieejamības saimniecībai un dokumentiem nodrošināšana	1
10.	Atskaite pēc projekta realizācijas un maksājuma pieprasījums	C	Pārskati un maksājuma pieprasījums	154
11.	Ikgadējā atskaite	C	Pārskats	32
Kopā:				1377

¹ Informācijas sniegšanas prasības izcelsme: „A”- tieši no regulas, ”B” – no regulas, kuru tieši ievieš dalībvalsts, „C” – MK noteikumi

² *Vienkāršoto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir līdz 70 280 latu*

³ *Standartizēto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir 70 280 līdz 140 560 latu*

⁴ *Biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir lielāka par 140 560 latu*

Ņemot vērā, ka datu prasībām pakārtoto prasību skaits ir ļoti liels un pārsniedz 1000, tad to detalizēts uzskaitījums norādīts 4.pielikumā, uz kuru pamata veikts administratīvā sloga aprēķins un novērtējums.

Izvērtējot autores aprēķinu rezultātus par datu prasībām pēc nepieciešamā ieguldījuma to izpildei, secināms, ka:

- 64,21% jeb 881 prasības no datu prasībām pakārtotajām prasībām ir tādas, kuras iegūstama uzņēmuma reģistros;
- 34,48% jeb 478 prasību izpildei nav nepieciešams uzņēmēja ieguldījums un tā tiek aprēķināta automātiski pieteikuma un tā pielikumu formās;
- Savukārt 1,31% jeb 18 prasību izpildei ir nepieciešams īpašs uzņēmuma ieguldījums informācijas sagatavošanā vai iegādē.

Lai saņemtu atbalstu pasākuma „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai ” ietvaros, ir jāiesniedz 10 pavaddokumenti, kuri norādīti 4. pielikumā.

LAP pasākuma – „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” informācijas sniegšanas prasības, kas izpildāmas, lai pretendētu uz atbalstu, ir noteiktas:

- Padomes 2005.gada 20.septembra Regulā (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA);
- Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulā Nr.1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr.1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem;
- 2008.gada 15.septembra MK noteikumi Nr.754 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu pieteikumu konkursu veidā pasākumam "Tūrisma aktivitāšu veicināšana";
- 2009.gada 14.jūlija MK noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”;
- 2008.gada 5.februāra MK noteikumi Nr.65 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”.

Identificējot LAP pasākuma „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” informācijas sniegšanas prasības, to datu prasības un datu prasībām pakārtotās prasības, tika konstatēts, ka pretendējot

uz šo pasākumu uzņēmējam jāizpilda 10 informācijas sniegšanas prasības (skatīt 3.4.tabulu) un jāizpilda sekojošs datu prasībai pakārtotu prasību skaits atkarībā no projekta attiecināmo izmaksu lieluma:

- ja projekta attiecināmo izmaksu lielums ir līdz 70 280 latiem, tad ir jāizpilda 707 datu prasībai pakārtoto prasību skaits,
- savukārt, ja projekta attiecināmo izmaksu lielums ir virs 70 280 latiem, tad ir jāizpilda 1451 prasības.

Datu prasību skaits var palielināties, ja uzņēmums savu projektu realizē divus gadus pēc kārtas, līdz ar to naudas plūsmas pārskats jāgatavo diviem gadiem.

Izvērtējot administratīvo slogu uzņēmējiem, ko rada LAP pasākums „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” pēc datu prasībām pakārtoto prasību skaita, secināms, ka lielāko slogu rada informācijas sniegšanas prasība „biznesa plāns”, un ja projekta attiecināmo izmaksu lielums ir līdz 70 280 latiem, tad šīs prasības īpatsvars ir 60%, bet ja attiecināmo izmaksu lielums ir virs 70 280 latiem, tad šī prasības īpatsvars ir 85%.

3.4. tabula

Pasākuma – „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” informācijas sniegšanas prasības, to izcelsme un prasību skaits pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

	Informācijas sniegšanas prasība	Izcelsme ¹	Datu prasība	Datu prasībai pakārtoto prasību skaits/gab.
1.	Atbalsta pieteikums	B	Vispārīgā daļa	24
		C	Informācija par atbalsta pretendentu	52
		C	Informācija par projektu	102
2.	Pavaddokumenti	C	Iesniedzamie dokumenti	15
3.	Vienkāršotais biznesa plāns ²	C	Naudas plūsmas pārskati	270
4.	Standartizētais biznesa plāns ³	C	Naudas plūsmas pārskati, Finanšu informācija, Finanšu plāns, bilance, dzīvotspējas rādītāju aprēķins	999
5.	Ziņošana par izmaiņām	C	Iesniegums	1
6.	Projekta īstenošanas termiņa pagarinājuma prasība	C	Iesniegums	1
7.	Informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana	A	Informācijas izvietošana	1
8.	Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām	C	Klātbūtne pārbaudēs - pieejamības saimniecībai un dokumentiem nodrošināšana	1
9.	Atskaites pēc projekta realizācijas un maksājuma pieprasījums	C	Pārskati un maksājuma pieprasījums	195
10.	Ikgadējā atskaite	C	Pārskats	60
			Kopā:	1451

¹ Informācijas sniegšanas prasības izcelsme: „A” - tieši no regulas, „B” – no regulas, kuru tieši ievieš dalībvalsts, „C” – MK noteikumi

² *Vienkāršoto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir līdz 70 280 latu*

³ *Standartizēto biznesa plānu iesniedz projekta pieteikumam, kurta kopējā attiecināmo izmaksu summa ir virs 70 280 latu*

Detalizēts datu prasībām pakārtoto prasību skaita uzskaitījums norādīts 5.pielikumā, uz kuru pamata veikts administratīvā sloga aprēķins un novērtējums.

Izvērtējot autores aprēķinu rezultātus par datu prasībām pēc nepieciešamā ieguldījuma to izpildei, secināms, ka:

- 66,37% jeb 963 prasības no datu prasībām pakārtotajām prasībām ir tādas, kuras iegūstama uzņēmuma reģistros;
- 32,46% jeb 471 prasību izpildei nav nepieciešams uzņēmēja ieguldījums un tā tiek aprēķināta automātiski pieteikuma un tā pielikumu formās;
- Savukārt 1,17% jeb 17 prasību izpildei ir nepieciešams īpašs uzņēmuma ieguldījums informācijas sagatavošanā vai iegādē.

LAP pasākuma – „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” informācijas sniegšanas prasības, kas izpildāmas, lai pretendētu uz atbalstu, ir noteiktas:

- Padomes 2005.gada 20.septembra Regulā (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA);
- Komisijas 2006. gada 7. decembra Regulā Nr.1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr.1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem;
- 2009.gada 13.janvāra. MK noteikumi Nr.33 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumam "Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" un pasākumam "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā"";
- 2009.gada 14.jūlija MK noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”;
- 2008.gada 5.februāra MK noteikumi Nr.65 "Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem”.

Pretendējot uz LAP pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” atbalstu, uzņēmējam jāizpilda 9 informācijas sniegšanas prasības (skatīt 3.5.tabulu) un jāizpilda sekojošs datu prasībai pakārtotu prasību skaits atkarībā no uzņēmumu un projektu lieluma:

- Biedrībām, nodibinājumiem un pašvaldībām ir jāizpilda 574 datu prasībai pakārtoto prasību skaits,
 - Fiziskām un juridiskām personām ir jāizpilda 844 prasības,
- Datu prasību skaits var palielināties, ja uzņēmums savu projektu realizē divus gadus pēc kārtas, līdz ar to naudas plūsmas pārskats jāgatavo diviem gadiem.

3.5. tabula

Pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” informācijas sniegšanas prasības, to izcelsme un prasību skaits pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

	Informācijas sniegšanas prasība	Izcelsme ¹	Datu prasība	Datu prasībai pakārtoto prasību skaits/gab.
1.	Atbalsta pieteikums	B	Vispārīgā daļa	26
		C	Informācija par atbalsta pretendentu	17
		C	Informācija par projektu	85
2.	Pavaddokumenti	C	Iesniedzamie dokumenti	18
3.	Vienkāršotais biznesa plāns ²	C	Naudas plūsmas pārskati	270
4.	Ziņošana par izmaiņām	C	Iesniegums	1
5.	Projekta īstenošanas termiņa pagarinājuma prasība	C	Iesniegums	1
6.	Informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana	A	Informācijas izvietošana	1
7.	Sadarbība ar kontrolējošām institūcijām	C	Klātbūtne pārbaudēs - pieejamības saimniecībai un dokumentiem nodrošināšana	1
8.	Avansa pieprasījums	C	Avansa pieprasījums	256
8.	Atskaite pēc projekta realizācijas un maksājuma pieprasījums	C	Pārskati un maksājuma pieprasījums	141
9.	Ilgadējā atskaite	C	Pārskats	27
			Kopā:	844

¹ Informācijas sniegšanas prasības izcelsme: „A” - tieši no regulas, ”B” – no regulas, kuru tieši ievieš dalībvalsts, „C” – MK noteikumi

² Vienkāršoto biznesa plānu iesniedz fiziskas un juridiska personas

Izvērtējot administratīvo slogu uzņēmējiem, ko rada LAP pasākums Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā pēc datu prasībām pakārtoto prasību skaita, secināms, ka lielāko slogu rada informācijas sniegšanas prasība „vienkāršotais biznesa plāns”, kuru nepieciešams iesniegt fiziskām un juridiskām personām.

Ņemot vērā, ka datu prasībām pakārtoto prasību skaits ir ļoti liels un pārsniedz 1000, tad to detalizēts uzskaitījums norādīts 6.pielikumā, uz kuru pamata veikts administratīvā sloga aprēķins un novērtējums.

Izvērtējot autores aprēķinu rezultātus par datu prasībām pēc nepieciešamā ieguldījuma to izpildei, secināms, ka:

- 85,66% jeb 723 prasības no datu prasībām pakārtotajām prasībām ir tādas, kuras iegūstama uzņēmuma reģistros;
- 12,92% jeb 109 prasību izpildei nav nepieciešams uzņēmēja ieguldījums un tā tiek aprēķināta automātiski pieteikuma un tā pielikumu formās;
- Savukārt 1,42% jeb 12 prasību izpildei ir nepieciešams īpašs uzņēmuma ieguldījums informācijas sagatavošanā vai iegādē.

Lai saņemtu atbalstu pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros, ir jāiesniedz vairāki pavaddokumenti, kuri detalizēti uzskaitīti 6. pielikumā.

3.2. Mērķa grupu, uzņēmumu skaita un prasību izpildes aktivitāšu biežuma identificēšana

Saskaņā ar ES standarta izmaksu metodes 4.soli lietderīgi būtu nošķirt dažādas grupas balstoties uz to lielumu, veidu vai izvietojumu.

Attiecībā uz uzņēmumu lielumu, aplūkojamajos LAP pasākumos, informācijas sniegšanas prasības saistībā ar atbalsta saņemšanu nav atšķirīgas lielajiem, vidējiem un mazajiem uzņēmumiem. Taču informācijas sniegšanas prasību skaits ir atšķirīgs atkarībā no projekta attiecināmo izmaksu lieluma, līdz ar to aprēķinu tabulā administratīvā sloga novērtējumam nav nepieciešams izdalīt atsevišķi prasības maziem, vidējiem un lielajiem uzņēmumiem.

Kā arī attiecībā uz LAP pasākumiem, kuriem tiks izvērtēts administratīvais slogs, nepastāv atšķirīgas prasības atbalsta saņemšanai pēc komercdarbības veida vai pēc uzņēmumu reģionālā izvietojuma, līdz ar to veicot izvērtējumu, nav nepieciešams mērķa grupu nošķirums pēc komercdarbības veida vai reģionālā izvietojuma.

Saskaņā ar ES standarta izmaksu modeļa 8.soli nosakāms uzņēmumu skaits, uz kuriem attiecas informācijas sniegšanas prasības, datu prasības un tiem pakārtotās prasības. Lai nodrošinātu aprēķinu salīdzināmību ar citu veiktiem aprēķiniem, saskaņā ar modeli administratīvo izmaksu novērtējums tiek balstīts uz pieņēmumu, ka visi subjekti ir atbilstīgi.

Identificēt uzņēmumu skaitu nozīmē noteikt to lauksaimnieku, uzņēmēju skaitu, uz kuriem attiecināma konkrētā informācijas sniegšanas prasība. Piemēram, saskaņā ar LAD informāciju, plānošanas periodā 2007.-2013. gadā LAP pasākuma Lauku saimniecību modernizācija atbalstam apstiprināti 2922 pretendentu projekti, un no tiem bija apstiprināti 48 pretendentu projekti, uz kuriem attiecas biznesa plāna iesniegšanas prasība (attiecināmās izmaksas lielākas par 500 000 latiem) un 224 projekti, uz kuriem attiecas standartizētā biznesa plāna iesniegšanas prasība (attiecināmās izmaksas 150 000 – 500 000 lati). Tas nozīmē –

rēķinot administratīvo slogu katrai no informācijas sniegšanas prasībām un datu prasībām, tiks ņemts vērā, uz cik atbalsta saņēmējiem šī prasība attiecināma (skatīt 3.6. tabula).

3.6. tabula

**Uzņēmumu skaits, uz kuriem attiecas informācijas sniegšanas un datu prasības no
2007.gada 1.septembra līdz 2010.gada 7.aprīlim**

Pasākums	Informācijas sniegšanas prasības	Mērķa grupa¹	Uzņēmumu (projektu) skaits/gab.
LAP pasākums – Lauku saimniecību modernizācija			
	Atbalsta pieteikums, pavaddokumenti, informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana, sadarbība ar kontrolējošām iestādēm, maksājuma pieprasījums un atskaišu iesniegšana	Apstiprināto pieteikumu skaits	2922
	Vienkāršotais biznesa plāns	AI < 150 tūkst. Ls	2650
	Standartizētais biznesa plāns	AI 150-500 t. Ls	224
	Biznesa plāns	AI > 500 t. Ls	48
LAP pasākums – Lauksaimniecības produktu pievienotā vērtība			
	Atbalsta pieteikums, pavaddokumenti, informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana, sadarbība ar kontrolējošām iestādēm, maksājuma pieprasījums un atskaišu iesniegšana	Apstiprināto pieteikumu skaits	62
	Vienkāršotais biznesa plāns	AI < 150 tūkst. Ls	27
	Standartizētais biznesa plāns	AI 150-300 t. Ls	23
	Biznesa plāns	AI > 300 t. Ls	12
LAP pasākums – „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai”			
	Atbalsta pieteikums, pavaddokumenti, informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana, sadarbība ar kontrolējošām iestādēm, maksājuma pieprasījums un atskaišu iesniegšana	Apstiprināto pieteikumu skaits	215
	Vienkāršotais biznesa plāns	AI < 70280 Ls	132
	Standartizētais biznesa plāns	AI < 140560 Ls	15
	Biznesa plāns	AI > 140560 Ls	68
LAP pasākums – „Tūrisma aktivitāšu veicināšana”			
	Atbalsta pieteikums, pavaddokumenti, informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana, sadarbība ar kontrolējošām iestādēm, maksājuma pieprasījums un atskaišu iesniegšana	Apstiprināto pieteikumu skaits	80
	Vienkāršotais biznesa plāns	AI < 70280 Ls	63
	Standartizētais biznesa plāns	AI < 70280 Ls	17
Pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”			
	Atbalsta pieteikums, pavaddokumenti, informācijas un publicitātes pasākumu nodrošināšana, sadarbība ar kontrolējošām iestādēm, maksājuma pieprasījums un atskaišu iesniegšana	Apstiprināto pieteikumu skaits	296
	Vienkāršotais biznesa plāns	Fiziskām un juridiskām personām	14

¹ AI – attiecināmā izmaksas. Atkarībā no īstenojamā projekta attiecināmo izmaksu lieluma ir atkarīgs, kāds biznesa plāns veids jāiesniedz.

Avots: Autore pēc LAD datiem

Saskaņā ar ES standarta izmaksu modeļa 5.soli nosakāms datu prasību izpildes darbību biežums. Biežums saskaņā ar modeli norādāms cik reizes gadā darbība ir jāveic. Taču

attiecībā uz LAP projektu balstīto pasākumu administratīvā sloga novērtēšanu nebūtu attiecinām gada griezumā. LAP uz projektu balstīto pasākumu īstenošanas specifika raksturojas ar apstākli, ka to īstenošanas laiks neiekļaujas vienā gadā, bet tie īstenojami vismaz divu gadu laikā un 5 gadus no projekta apstiprināšanas brīža saglabājas uzņēmēja saistības pret LAD, kas uzliek pienākumu ik gadu sniegt atskaites, kamēr ilgst saistību periods.

Tādēļ darbā autore analizēs LAP pasākumu radīto kopējo administratīvo slogu nevis gada griezumā, bet par projekta īstenošanas laiku, un datu prasību izpildes darbību biežums tiks norādīts reizēs visā projekta īstenošanas un saistību saglabāšanas laikā nevis gada laikā, tādējādi arī būs iespējas veikt administratīvā sloga īpatsvara novērtējumu no LAP pasākumu atbalsta apjoma.

3.3. Administratīvā sloga novērtēšanai izmantojamo izmaksu elementu, laika un finanšu resursu identifikācija un datu avoti

Saskaņā ar ES standarta izmaksu modeļa 6 soli identificējami nozīmīgie izmaksu parametri. Izmaksu parametru identificēšana ir pētījuma posms, kad tiek noteikti pētījumā aprēķinos izmantojamie koeficienti.

Saistībā ar izmaksu parametru noteikšanu svarīgi ir zināt arī izmantojamus datu avotus un saskaņā ar ES standarta izmaksu modeļa 7.soli nosakāmas datu, informācijas savākšanas metodes, kas var būt konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm, ekspertu novērtējums. Modelis norāda, ka sagatavojot aprēķinus, var izmantot arī ES datu bāzi par administratīvajiem slogiem un ES administratīvo slogu kalkulatoru, kā arī EUROSTAT statistiku, vidējās darba algas tautsaimniecībā, standarta likmes (piemēram, pieskaitāmās izmaksas var noteikt kā noteiktu % daļu no darbaspēka izmaksām), ekspertu viedokļus, citus pētījumus.

Datu ieguves avoti tiks norādīti atbilstoši katram izmaksu parametram un pamatā tiks izmantoti Centrālās statistikas pārvaldes dati, LLU pētījuma „Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem” atsevišķi izmaksu parametru novērtējumi un Latvijas lauksaimniecības izglītības un konsultāciju centra Aizkraukles nodaļas ekspertu intervijas rezultāti un autores kā ekspertes novērtējums.

Modelis paredz, ka aprēķinu veikšanai nepieciešams novērtēt, cik daudz laika un finanšu resursu prasa katras atsevišķas informācijas sniegšanas prasības un datu prasību izpilde.

Parasti nozīmīgākie izmaksu parametri izriet no pamata vienādojuma, kas norādīts šī darba 1.3.nodaļā pie ES standarta izmaksu modeļa. Modelī tiek pieņemts, ka galvenās izmaksas, ko rada informācijas sniegšanas prasība, ir darbaspēka izmaksas.

Saskaņā ar starptautisko standarta izmaksu modeli un ES standarta izmaksu modeļa pārskatu par administratīvām izmaksām, iezīmējamas trīs izdevumu pozīcijas:

- uzņēmuma iekšējie izdevumi;
- izdevumi par ārpakalpojumiem;
- aprīkojuma izmaksas (izmaksas par transporta izmantošanu, kopēšanu, komisijas maksas u.c.).

Uzņēmuma iekšējo izdevumu parametri darbības cenas noteikšanā ir:

- Darbības veikšanai patērēto minūšu skaits;
- Stundas izcenojums darbības veikšanai. Stundas izcenojums atbilst bruto algai;
- Pieskaitāmās izmaksas. Informācijas trūkuma gadījumā modelis ierosina pieskaitāmās izmaksas rēķināt 25% apmērā, kas tiks izmantots arī šajā darbā.

Darbības veikšanai patērēto minūšu skaits noteikts intervējot Latvijas lauksaimniecības izglītības un konsultāciju centra Aizkraukles nodaļas ekspertus, kas veic LAP pasākumu pieteikumu un projektu sagatavošanu un katras datu prasības pakārtotās prasības izpildes darbībai patērētais laiks norādīts pielikumos no 3. līdz 7. atsevišķi katram pasākumam un katrai prasībai.

Stundas izcenojuma noteikšanai jeb darba samaksas novērtējumam tika izmantoti CSP dati par strādājošo bruto darba samaksu un 2009.gadā strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa¹⁶ bija 461 Ls. Lai aprēķināt vienas stundas darba samaksas likmi, tika aprēķināts darba dienu skaits 2009.gadā, kas sastāda 246 darba dienas, savukārt vidēji mēnesī tad ir 20,5 darba diena. Attiecīgi veicot aprēķinus, vienas stundas darba samaksas likme tad ir 2,81 Ls/h. Stundas izcenojums un citi izmaksu parametri norādīti 3.7.tabulā.

3.7. tabula

Administratīvā sloga aprēķināšanā izmantotie izmaksu parametri par 2009.gadu^{16 un 17}

Izmaksu parametri	Likmes
Stundas izcenojums darbības veikšanai	2,81 Ls/h
Degviela	0,704 Ls/l
Degvielas patēriņa norma	8 l/100 km
Auto nolietojums	0,058 Ls/km
Kopēšana (A4)	0,02 Ls/lpp.
Braukšanas laiks līdz LAD nodaļai un atpakaļ	68 min.
Braukšanas attālums līdz LAD nodaļai un atpakaļ	68 km

¹⁶ LR Centrālā statistikas pārvalde. Latvijas statistikas ikmēneša biļetens 1(188)/2010. Rīga. 2010.gada februāris. 12 lpp.

¹⁷ Latvijas Lauksaimniecības Universitātes pētījuma atskaite „Administratīvās sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem” [Elektroniskais resurss]. http://www.zm.gov.lv/doc_upl/administrativa_sloga_novertejums.pdf 2007.gada novembris.

Izdevumi ārpakalpojumiem parasti nozīmē pakalpojumu pirkšanu no citām fiziskām vai juridiskām personām. Piemēram, uzņēmējs var pats sagatavot projektu un pieteikumu atbalsta saņemšanai projekta balstītos pasākumos, bet var arī nopirkt šo pakalpojumu. Ja viņš šo pieteikumu gatavo pats, tad tā ir saimniecības iekšējo resursu izmantošana (arī tad, ja nepieciešams pieņemt vēl kādu darbinieku), bet ja šī pieteikuma sagatavošana par atlīdzību tiks uzticēta konsultāciju uzņēmumam, tad tie ir ārpakalpojumu izdevumi.

Izmaksu parametri ārējo pakalpojumu izmaksām saskaņā ar modeli ir pakalpojumu sniedzēju vidējā pieprasītā maksa par informācijas sniegšanas prasību, par uzņēmumu un par gadu, taču tā kā šādu informāciju ir neiespējami iegūt par katru informācijas sniegšanas prasību, jo parasti ārpakalpojumu sniedzējas firmas aprēķina projekta sagatavošanas pakalpojuma izmaksas kā noteiktu procentu no projekta attiecināmajām izmaksām. Tādēļ aprēķinot ārējo pakalpojumu izmaksas par pamatu tiks izmantoti uzņēmuma iekšējie izdevumi, kas reizināti ar koeficientu 1,25, kas nodrošinās peļņas normu ārpakalpojuma sniedzējam.

Svarīgi administratīvā sloga novērtēšanā ir noteikt cik daudzajos gadījumos projektu sagatavošanas izmaksas novērtēt kā iekšējās uzņēmuma izmaksas un cik daudzajos gadījumos kā ārpakalpojuma izmaksas. Saskaņā ar LLU pētījumu¹⁸ lauksaimnieki paši iesaistās pieteikumu sagatavošanā LAP Investīciju pasākumiem (ieskaitot LAP pasākumu Lauku saimniecību modernizācijas), veicot aptuveni 50% no visām darbībām, 20% gadījumu iesaista algotus darbiniekus, bet konsultantiem uztic projektu sagatavošanu 30 procentos gadījumu. Savukārt citu LAP pasākumu gadījumā, tai skaitā uz projektiem balstīto, uzņēmēji paši sagatavo projektu 63% gadījumu, 15% gadījumu izmanto algotu darbaspēku un 22% gadījumu uztic ārpakalpojumu firmām.

Taču jāņem vērā apstākli, ka plānošanas periodā 2007.-2013.gadam ir iespēja projektu attiecināmajās izmaksās iekļaut izdevumus līdz 8%, kas saistīti ar projekta sagatavošanu, jo lielākā daļa pretendentu izmanto ārpakalpojumus projektu sagatavošanā. Līdz ar to pamatojoties uz autores kā ekspertes vērtējumu un darba pieredzi, šajā plānošanas periodā tikai aptuveni 20% gadījumu projektu sagatavo pats uzņēmējs un 80% gadījumu projektu sagatavošana tiek uzticēta ārpakalpojumu konsultantu firmām un Latvijas lauksaimniecības izglītības un konsultāciju centram.

Izmaksu parametri aprīkojumam un piegādēm ir iegādes cena un amortizācijas periods. Pie aprīkojumiem un piegādēm pieder, piemēram, izdevumi degvielai vai transporta pakalpojumu biļetei, lai aizbrauktu līdz Lauku atbalsta dienesta atrašanās vietai vai

¹⁸ LLU. Administratīvā sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem. 2007.gada novembris. 23.lpp.

dokumentu kopijas sagatavošana, lai to iesniegtu pielikumā, ja to prasa dažādas iestādes. Lai novērtētu izmaksas, kas saistās ar LAD apmeklējumu, darbā izmantosim LLU pētījumā vidēji aprēķināto ceļu līdz LAD reģionālajai lauksaimniecības pārvaldei un degvielas izmaksas degvielai benzīnam 95 tiks izmantota CSP publicētā¹⁹ 2009.gada pēdējā ceturksnī vidējā cena par litru – 0,704 Ls/l. Izrietoši no LLU pētījuma tiks izmantotas arī citas izmaksu likmes, piemēram, par dokumenta kopijas sagatavošana Ls 0,02 par lapu, minimālas auto nolietojuma likmi 0,058 Ls/km. LLU norāda, ka sarežģīti noteikt, cik faktiski lauksaimnieki maksā par kopēšanas pakalpojumiem, jo interviju laikā daļa lauksaimnieku norādījuši, ka dokumentus kopē bez maksas, daļa – par maksu, bet ne visi varēja pateikt, cik konkrēti par to maksājuši, kā arī līdzīgi par automašīnu nolietojumu.

3.4. LAP pasākumu administratīvā sloga novērtējuma rezultātu analīze

Šajā nodaļā sniegts administratīvā sloga novērtējums pieciem LAP pasākumiem. Administratīvā sloga novērtējums balstīts uz autores aprēķiniem, kas veikti saskaņā ar šī darba 1.3.apakšnodaļā izklāstīto ES standarta izmaksu modeli un veicot soļus, ievērojot nepieciešamos pielāgojumus, kas norādīti šīs nodaļas iepriekšējās apakšnodaļās. Detalizēti autores veiktie aprēķinu rezultāti atspoguļoti pielikumos 2.-6.

Pasākumiem aprēķinātais administratīvais slogs ir **1 060 767 LVL** (skatīt 3.8. tabulu). Vislielāko īpatsvaru no kopējā aprēķinātā administratīvā sloga veido pasākuma Lauku saimniecību modernizācija radītais slogs, kas ir 72% no sloga struktūras. Tas izskaidrojams ar apstākli, ka šim pasākumam ir būtiski lielāks atbalsta saņēmēju skaits un apstiprinātais atbalsts, nekā citiem pasākumiem.

3.8. tabula

Administratīvā sloga struktūra novērtētajiem LAP pasākumiem uz 07.04.2010.

LAP pasākumi	Aprēķinātais administratīvais slogs, LVL	Sloga struktūra, %
Lauku saimniecību modernizācija	769 049	72%
Lauksaimniecības produktu pievienotā vērtība	57 517	5%
Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai	109 403	10%
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	43 307	4%
Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	81 492	8%
Kopā	1 060 767	100%

¹⁹ LR Centrālā statistikas pārvalde. Patēriņa cenas. Ceturkšņa biļetens 4(32)/2009.

Vērtējot administratīvo slogu pēc datu prasību izcelsmes, secināms, ka izvērtēto piecu LAP pasākumu administratīvā sloga lielākā daļa 99% rada nacionālajā līmenī noteiktās informācijas sniegšanas prasības. Tikai nelielu daļu 1% veido administratīvais slogs, kas izriet no informācijas sniegšanas prasībām, kuru nosaka ES normatīvie akti, bet ieviestas ar nacionālajiem normatīviem aktiem vai ES normatīvo aktu noteiktā informācijas sniegšanas prasība (publicitātes pasākumi). Divas prasības, kuras nosaka ES normatīvie akti, bet to saturu nosaka nacionālie normatīvie akti ir - pieteikuma un maksājuma pieprasījuma iesniegšana,.

Savukārt izvērtējot administratīvo slogu salīdzinājumā ar apstiprināto atbalsta apjomu, secināms, ka lielākais administratīvais slogs ir saistīts ar atbalsta saņemšanu pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” (skatīt 3.9. tabulu), lai gan šim pasākumam tika konstatēts vismazāk datu prasību no pieciem izvērtētajiem pasākumiem. Tas izskaidrojams ar atšķirīgām projektu atbalsta summās un šī pēdējā minētā pasākuma viena projekta vidējā publiskā finansējuma summa ir vismazākā.

3.9. tabula

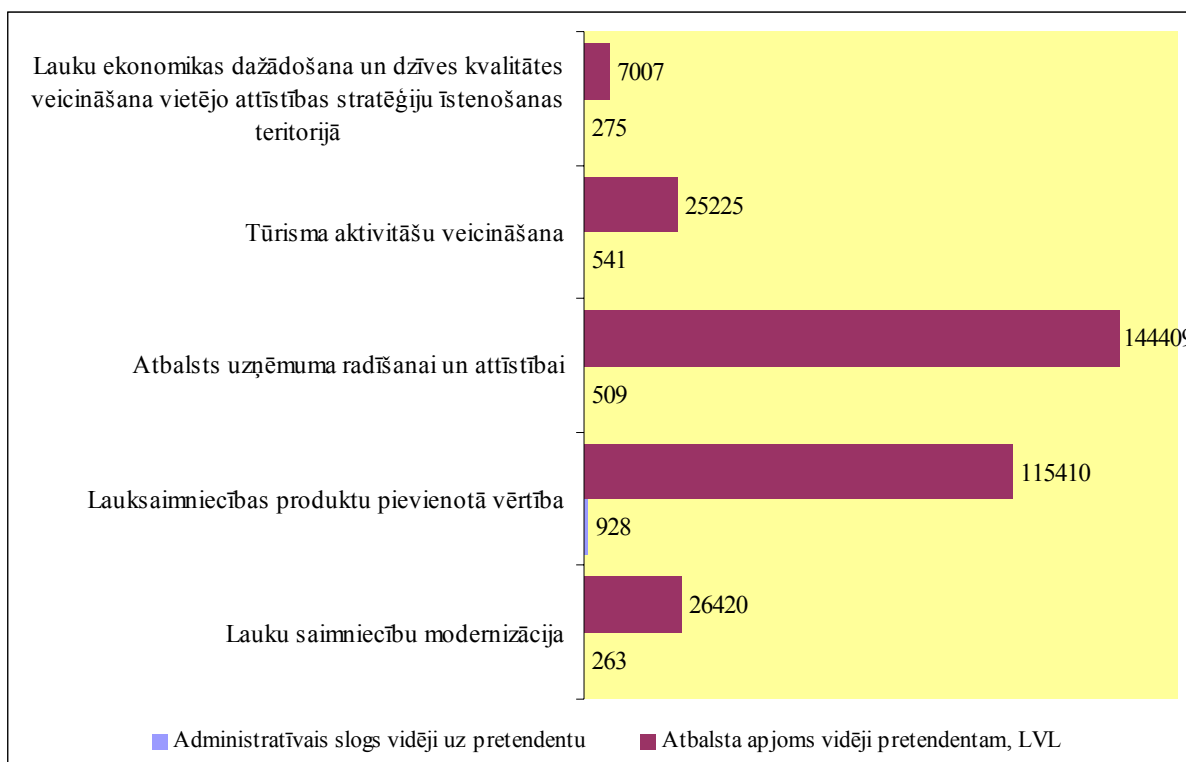
Administratīvā sloga daļa no kopējā analizēto LAP pasākumu apstiprinātā atbalsta apjoma uz 07.04.2010.

Pasākums	Aprēķinātais administratīvais slogs, LVL	Apstiprinātais atbalsta apjoms, LVL	Sloga daļa, %
LAP pasākums – Lauku saimniecību modernizācija	769 049	77 198 588	1.00%
LAP pasākums – Lauksaimniecības produktu pievienotā vērtība	57 517	7 155 420	0.80%
LAP pasākums – „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai”	109 403	31 047 877	0.35%
LAP pasākums – „Tūrisma aktivitāšu veicināšana”	43 307	2 017 969	2.15%
LAP pasākums - „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”	81 492	2 074 085	3.93%
Kopā	1 060 767	119 493 940	0.89%

Analizējot administratīvo slogu vidēji uz pretendentu novērtētajiem LAP pasākumiem, secināms, ka vislielākais administratīvais slogs ir pasākumā Lauksaimniecības produktu pievienotā vērtība (skatīt 3.3. attēlu), kaut arī šī pasākuma ietvaros vidējā atbalsta summa uz pretendentu nav lielākā starp novērtētajiem pasākumiem, un lielais slogs izskaidrojams ar

faktu, ka tieši šī pasākuma ietvaros ir vislielākais datu prasību un pakārtoto prasību skaits starp novērtētajiem pasākumiem.

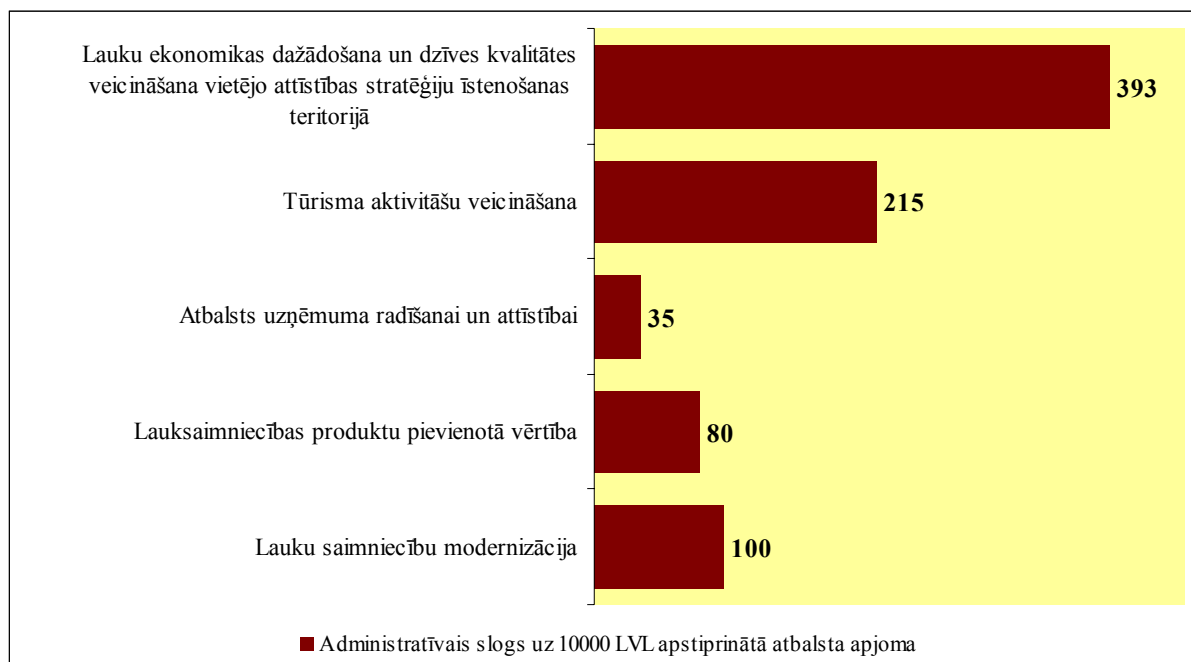
Vismazākais administratīvais slogs uz pretendentu no novērtētajiem pasākumiem ir pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros, kas saistīts ar apstākli, ka lai pretendētu uz atbalstu šī pasākuma ietvaros ir jāaizpilda salīdzinoši mazāks datu prasību skaits - 844, turpretim citu pasākumu ietvaros ir būtiski lielāks prasību skaits vismaz par 40%. Savukārt minētā pasākuma sloga apjoms ir līdzīgs, ja salīdzina ar slogu, ko rada atbalsta saņemšana pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija”, kaut arī pēdējā pasākuma ietvaros ir gandrīz divas reizes lielāks datu prasību skaits, un tas saistīts ar apstākli, ka pirmā pasākuma atbalsts uz pretendentu ir salīdzinoši neliels.

3.3.. att. Administratīvais slogs vidēji uz pretendentu novērtētajiem LAP pasākumiem uz 07.04.2010., latos

Veids kā salīdzināt administratīvo slogu starp atšķirīgiem pasākumiem, ir attiecināt administratīvā sloga summu uz apstiprinātā atbalsta apjomu. Attiecīgi lielākais administratīvais slogs uz 10 000 LVL apstiprinātā atbalsta apjoma ir pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” (skatīt 3.4. attēlu), un tas saistīts ar nelielu projektu publiskā finansējuma daļu. Tai pašā laikā pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” radītais administratīvais slogs ir salīdzinoši ar citiem pasākumiem neliels, kaut arī šī

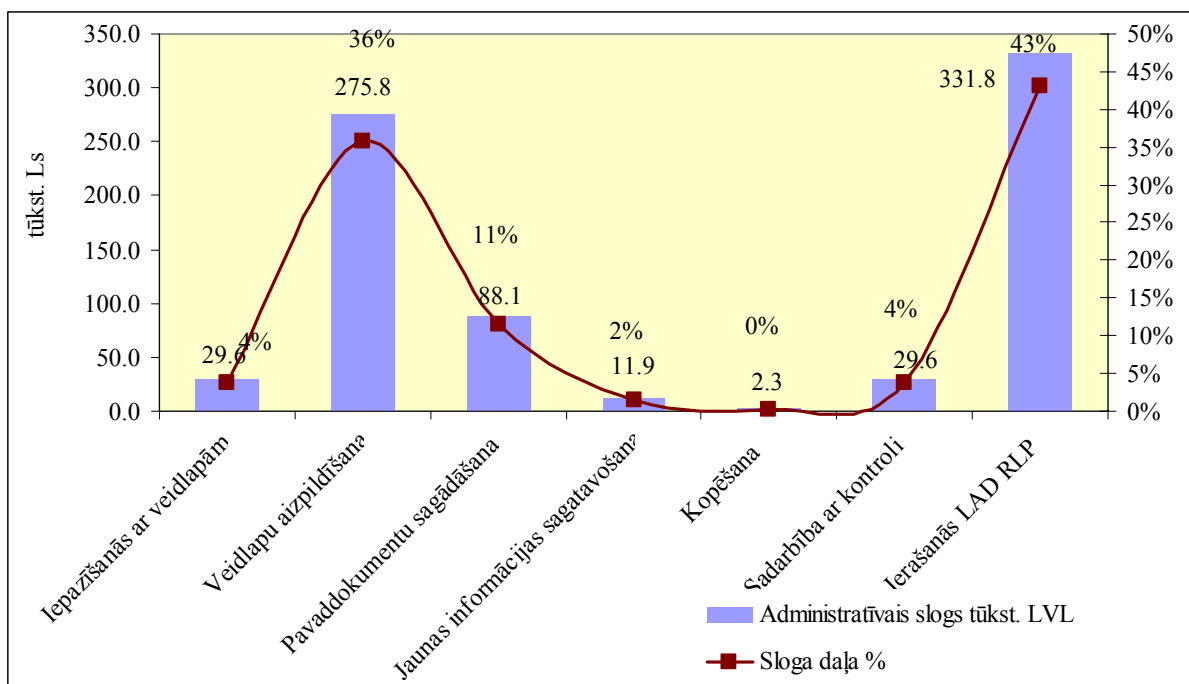
pasākuma ietvaros ir lielākais datu prasību skaits, un tas izskaidrojams ar apstākli, ka projektu vidējā apstiprinātā publiskā finansējuma summa ir būtiski lielāka.

3.4. att. Administratīvais slogs uz 10000 LVL apstiprinātā atbalsta apjoma aplūkotajiem LAP pasākumiem uz 07.04.2010.

Izvērtējot administratīvo slogu, kas saistīts ar atbalsta saņemšanu pasākuma Lauku saimniecību modernizācija ietvaros, autore secina, ka lai izpildītu atbalsta saņemšanas nosacījumus lauksaimniekiem lielāko administratīvo slogu rada Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldes (turpmāk – LAD RLP) apmeklējums, lai iesniegtu atbalsta pieteikumu, kā arī pārskatu un maksājuma pieprasījuma iesniegšana pēc projekta realizācijas un šīs darbības īpatsvars sastāda 43% (skatīt 3.5.attēlu).

Nozīmīgu administratīvo slogu rada arī veidlapas aizpildīšana un pavaddokumentu iesniegšana, kopā 47%. No pavaddokumenti lielāko slogu rada kredītiestādes lēmuma par kredīta piešķiršanu un iepirkuma procedūru apliecinājošo dokumentu sagādāšana.

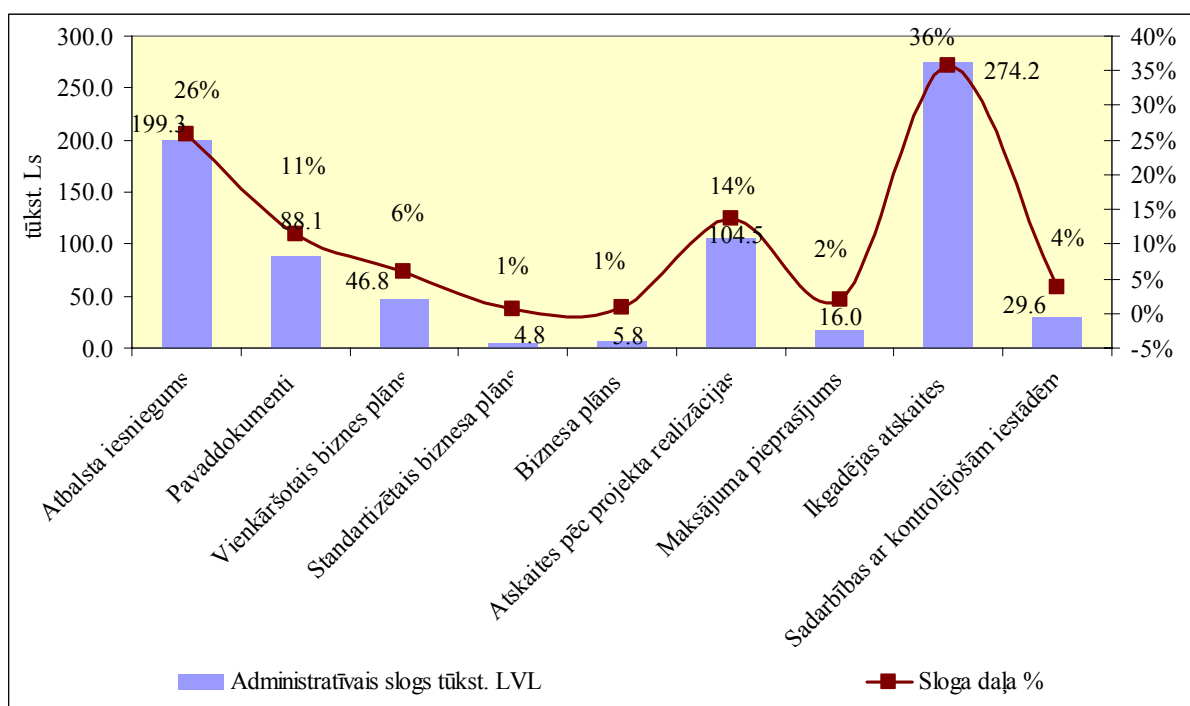

3.5.att. LAP pasākuma Lauku saimniecību modernizācija radītais administratīvais slogs pa datu prasību izpildes darbībām uz 07.04.2010.

Izvērtējot administratīvo slogu pa informācijas sniegšanas prasībām redzams (skatīt 3.6. attēlu), ka nozīmīgāko slogu rada atskaišu iesniegšana, tai skaitā atskaites, ko iesniedz pēc projekta realizācijas un ikgadējās atskaites, kuru īpatsvars sastāda 50% no administratīvā sloga saistīta ar Lauku saimniecību modernizācijas pasākuma atbalsta saņemšanu. Būtisku daļu šī pasākuma radītā administratīvā sloga sastāda arī pieteikuma sagatavošana un iesniegšana, kā arī pavaddokumentu iesniegšana.

Izvērtējot informācijas sniegšanas prasību veidojošās datu prasības, autore secina, ka tās ietver prasības sniegt datus, kurus LAD varētu iegūt no citām valsts iestādēm. Ikgadējā atskaite ietver informāciju par apsaimniekotās zemes platībām, par saimniecības pēdējā noslēgtā gada ienākumiem/ zaudējumiem, neto apgrozījumu, saņemto Eiropas Savienības un valsts atbalstu un tā ir informāciju, kuru varētu iegūt no Valsts ieņēmumu dienestā iesniegtiem gada pārskatiem un LAD un citu institūciju sistēmām par saņemto atbalstu. Savukārt daļa informācijas, kas jāuzrāda atbalsta pieteikumā attiecas uz iekārtām un tehniku un tā būtu iegūstama izmantojot Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras datu bāzi, kā arī pieteikums ietver datu prasību par zemes izmantošanas veidiem, kas iegūstama būtu no LAD IAKS datu bāzes, par dzīvniekiem savukārt informācija iegūstama Lauksaimniecības datu centra datu bāzē. Pavaddokumentu iesniegšana sastāda 11% un šo slogu varētu samazināt, ja lauksaimnieki tiktu atbrīvoti no Gada ienākumu deklarācijas vai Gada pārskata kopijas iesniegšanas, jo šāda veida informācija ir atrodama VID datu bāzēs. Tādējādi autore rosina

atcelt prasību iesniegt atskaiti pēc projekta realizācijas un ikgadējās atskaites, kā arī samazināt datu prasību skaitu pieteikumā, jo attiecīgā informācija iegūstama no valsts iestādēm.

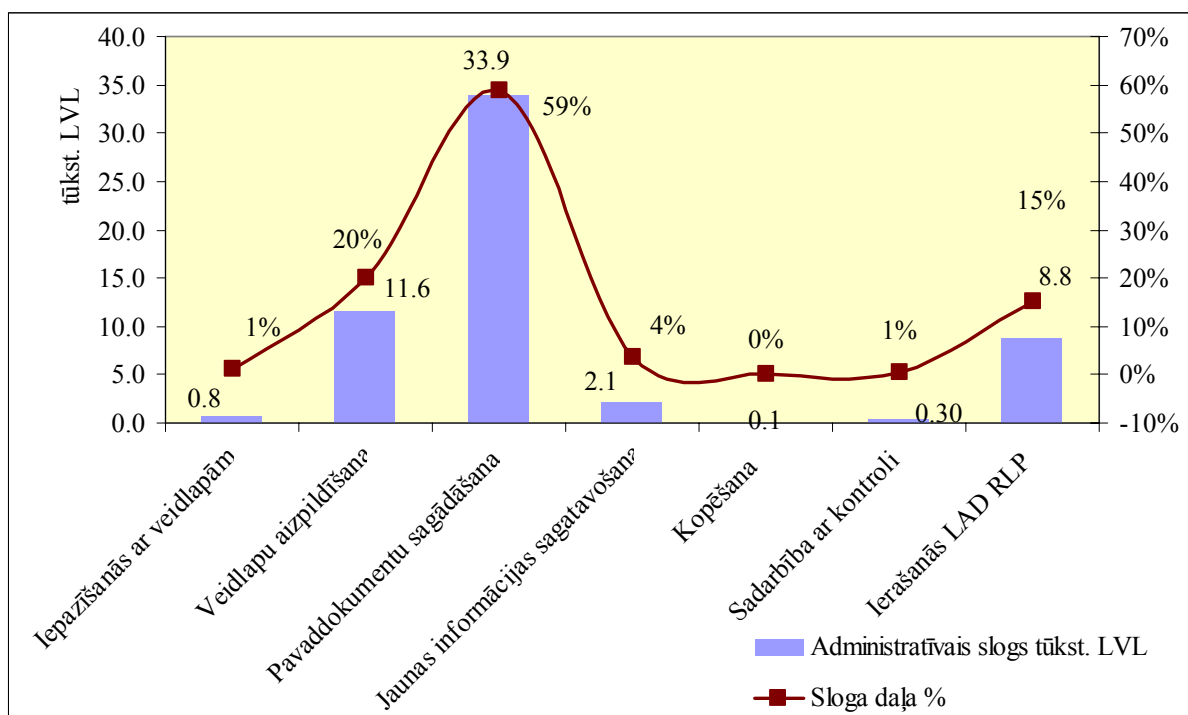
3.6.att. LAP pasākuma Lauku saimniecību modernizācija radītais administratīvais slogs pa informācijas sniegšanas prasībām uz 07.04.2010.

Atceļot prasību iesniegt ikgadējās atskaites un atskaiti pēc projekta īstenošanas, atceļot prasību uzrādīt pieteikumā informāciju, kas iegūstama no valsts institūcijām, kā arī samazinot datu prasības uzrādāmas biznesa plānā, tiku samazināts administratīvais slogs par 14%.

Izvērtējot administratīvo slogu, kas saistīts ar atbalsta saņemšanu pasākuma Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana ietvaros, autore secina, ka lai izpildītu atbalsta saņemšanas nosacījumus pārstrādātājiem lielāko administratīvo slogu rada pavaddokumentu sagādāšana un šīs darbības īpatsvars sastāda 59% (skatīt 3.7.attēlu).

No pavaddokumentu iesniegšanas lielāko slogu rada zvērinātu revidentu apliecinājumu iesniegšanas prasība un tas sastāda 47% no pavaddokumentu sniegšanas sloga. Kopumā pastāv 9 dažādu zvērinātu revidentu apliecinājumu iesniegšanas prasību, kuru sagādāšana rada komisijas izmaksas pretendentiem. Zvērināta revidenta apliecinājums par pārstrādes uzņēmumā pārstrādātās pamat izejvielas apjomu (t), kas ir ražota pēc integrētās ražošanas metodes un zvērināta revidenta apliecinājums par to, ka uzņēmums nav nonācis grūtībās atbilstoši pasākuma atbalsta nosacījumu reglamentējošiem noteikumiem jāiesniedz visiem uzņēmumiem. Projektiem piena, gaļas un graudu pārstrādes sektorā jāiesniedz pieci apliecinājumi un projektiem augļu un dārzeņu pārstrādes sektorā jāiesniedz papildus viens apliecinājums par pamat izejvielas veidu un pārstrādes uzņēmuma realizācijas apjomiem (Ls) atbilstoši pasākuma atbalsta nosacījumus reglamentējošiem noteikumiem.

Nozīmīgu administratīvo slogu rada arī veidlapas aizpildīšana un ierašanās LAD RLP, kopā 35%.

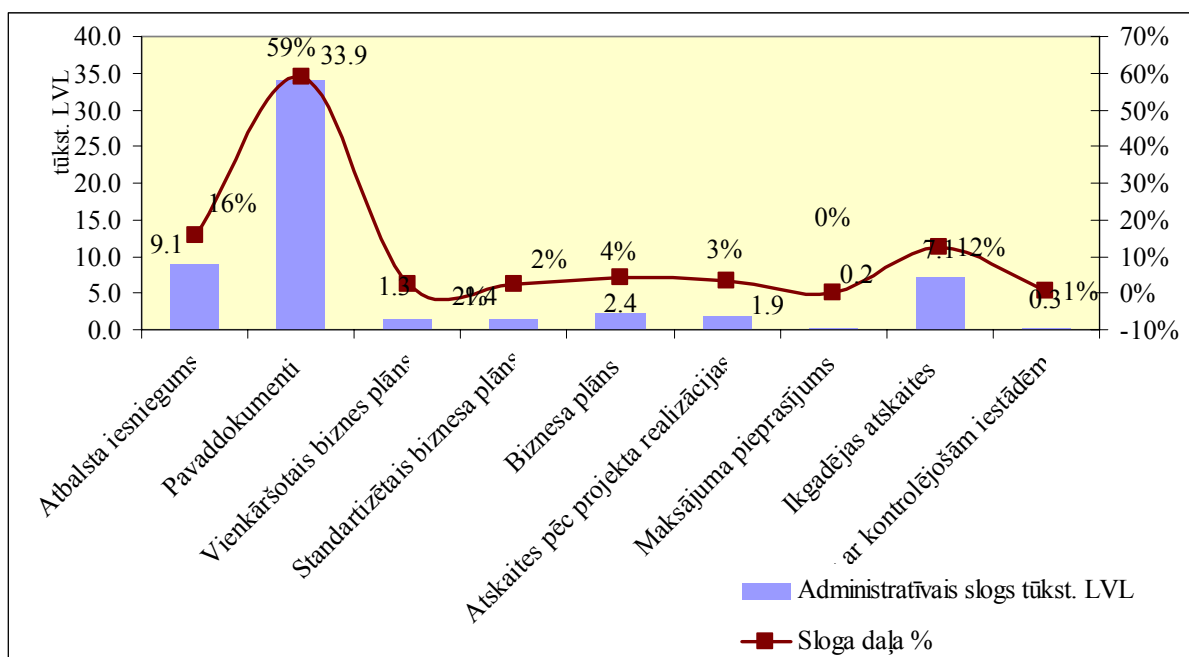

3.7.att. LAP pasākuma Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana radītais administratīvais slogs pa datu prasību izpildes darbībām uz 07.04.2010.

Izvērtējot administratīvo slogu pa informācijas sniegšanas prasībām redzams (skatīt 3.8. attēlu), kā nozīmīgāko slogu rada pavaddokumenti, kuru īpatsvars sastāda 59%, atbalsta pieteikums 16% un ikgadējās atskaites, kuru īpatsvars sastāda 12% no administratīvā sloga saistīta ar Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana pasākuma atbalsta saņemšanu.

Izvērtējot informācijas sniegšanas prasību veidojošās datu prasības, autore secina, ka tās ietver prasības sniegt datus, kurus LAD varētu iegūt no citām valsts iestādēm. Pavaddokumenti ietver prasību pēc zvērināta revidenta apliecinājuma, ka uzņēmums nav nonācis grūtībās, kuru varētu iegūt no Valsts ieņēmuma dienesta datu bāzes par pēdējiem trim gadiem. Par uzņēmuma atzīšanu un reģistrāciju Pārtikas un veterinārajā dienestā (PVD) varētu iegūt no PVD datu bāzes. Pavaddokumentu administratīvo slogu varētu samazināt, ja uzņēmēji tiktu atbrīvoti iesniegt Zvērināta revidenta apliecinājumu, PVD atzīšanas apliecību un gada pārskata vai gada ienākumu deklarācijas kopiju. Atbalsta pieteikumā nepieciešams samazināt datu prasību, jo informācija būtu iegūstama no valsts iestāžu datu bāzēm. Ikgadējā atskaite ietver informāciju par uzņēmuma finansiāliem rādītājiem – neto apgrozījumu, uzņēmuma izmaksas un peļņa/ zaudējumi pēc nodokļu nomaksas. Tādējādi autore rosina atcelt dažu pavaddokumentu iesniegšanu, prasību iesniegt atskaiti pēc projekta realizācijas,

kā arī samazināt datu prasību skaitu pieteikumā, jo attiecīgā informācija iegūstama no valsts iestādēm.

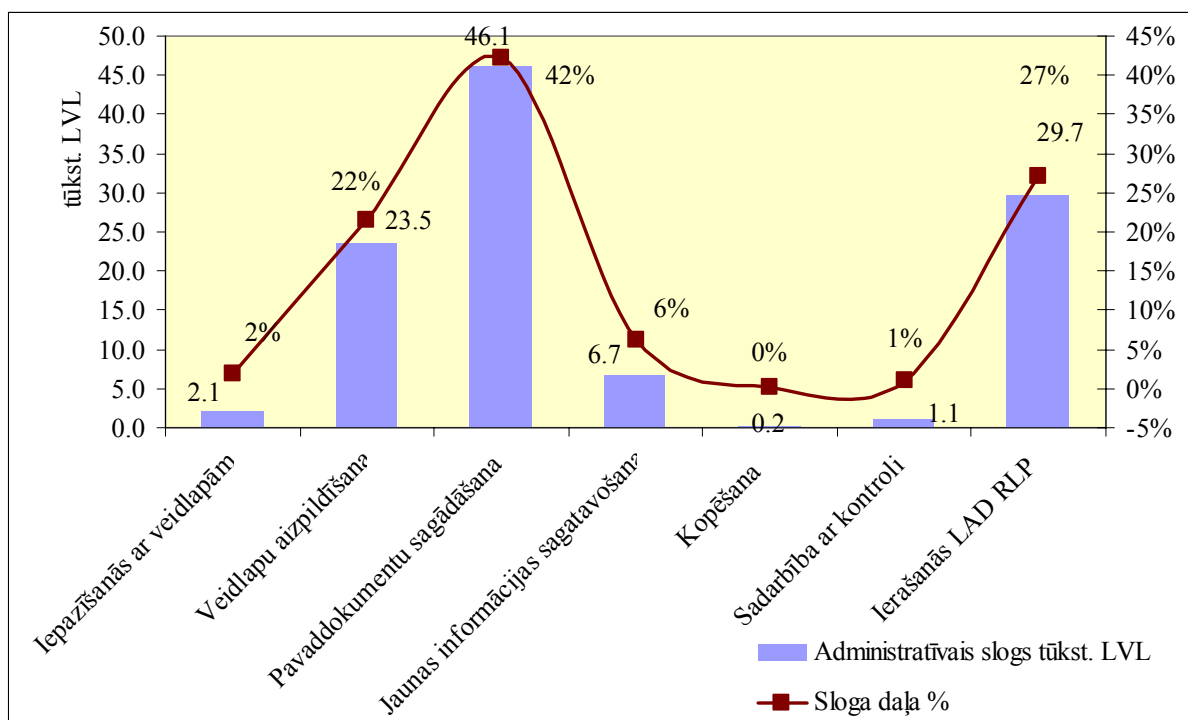

3.8.att. LAP pasākuma Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana radītais administratīvais slogs pa informācijas sniegšanas prasībām uz 07.04.2010.

Atceļot prasību iesniegt zvērināta revidenta apliecinājumu par grūtībām, PVD atzišanas apliecību, atskaiti pēc projekta īstenošanas, atceļot prasību uzrādīt pieteikumā informāciju, kas iegūstama no valsts institūcijām, kā arī samazinot datu prasības uzrādāmas atbalsta pieteikumā, tiktu samazināts administratīvais slogs par 48%.

Izvērtējot administratīvo slogu, kas saistīts ar atbalsta saņemšanu pasākuma Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai ietvaros, autore secina, ka lai izpildītu atbalsta saņemšanas nosacījumus uzņēmējiem lielāko administratīvo slogu rada pavaddokumentu sagādāšana un šīs darbības īpatsvars sastāda 46,1% (skatīt 3.9.attēlu).

Nozīmīgu administratīvo slogu rada arī veidlapas aizpildīšana 22% un ierašanās LAD RLP 27%.

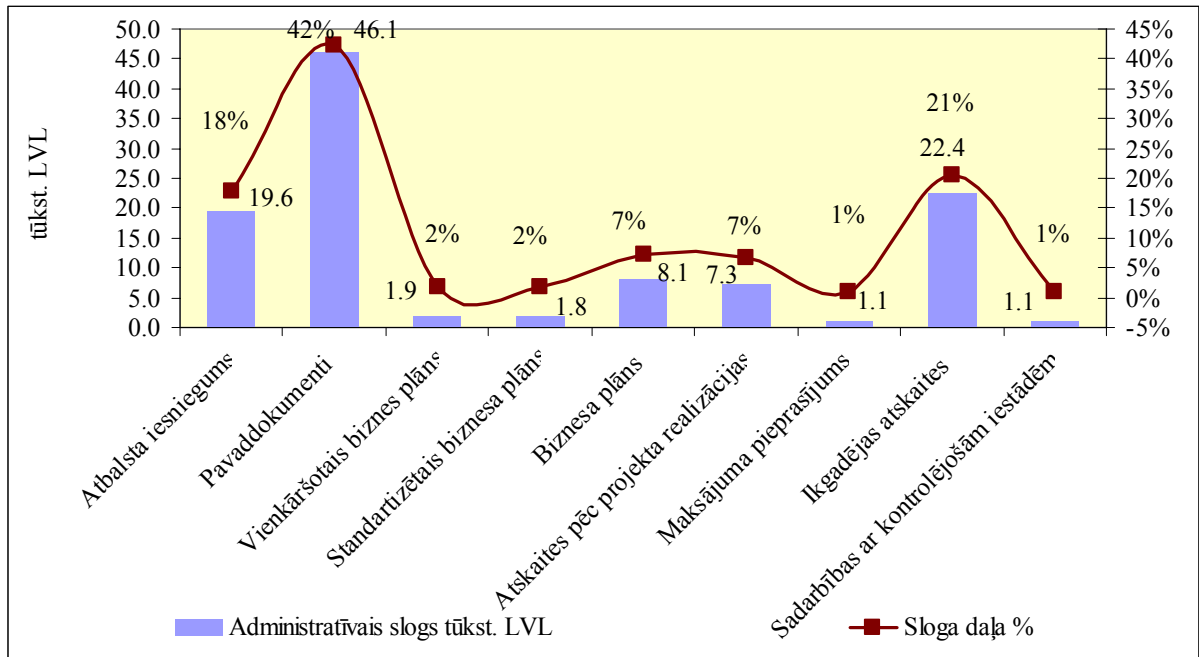

3.9.att. LAP pasākuma Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai radītais administratīvais slogs pa datu prasību izpildes darbībām uz 07.04.2010.

Izvērtējot administratīvo slogu pa informācijas sniegšanas prasībām redzams (skatīt 3.10. attēlu), ka būtisku slogu rada pavaddokumenti, kuru īpatsvars sastāda 42%, ikgadējās atskaites 21% un atbalsta pieteikums, kuru īpatsvars sastāda 18% no administratīvā sloga saistīta ar pasākuma Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai atbalsta saņemšanu.

Izvērtējot informācijas sniegšanas prasību veidojošās datu prasības, autore secina, ka tās ietver prasības sniegt datus, kurus LAD varētu iegūt no citām valsts iestādēm. Pavaddokumenti ietver prasību iesniegt Gada pārskatu, operatīvo finanšu pārskatu par 12 mēnešu laikposmu līdz pēdējam noslēgtam mēnesim, atbalsta pretendenta izglītību apliecinājošie dokumenti. Ikgadējās atskaites informācija ietver vispārīgās informācijas, finanšu rādītāju un vispārējo rādītāju datu prasības.

Pavaddokumentu administratīvo slogu varētu samazināt, ja uzņēmēji tiktu atbrīvoti iesniegt gada pārskata vai gada ienākumu deklarācijas kopiju, operatīvo finanšu pārskatu, izglītību apliecinājošos dokumentus. Atbalsta pieteikumā nepieciešams samazināt datu prasību, jo informācija būtu iegūstama no valsts iestāžu datu bāzēm. Ikgadējā atskaite ietver informāciju par uzņēmuma finansiāliem rādītājiem – neto apgrozījumu, uzņēmuma izmaksas un peļņa/ zaudējumi pēc nodokļu nomaksas. Uzņēmuma sniegto pakalpojumu apjomu, saražotās produkcija daudzumu, tā ir informāciju, kuru varētu iegūt no Valsts ieņēmumu dienestā. Tādējādi autore rosina atcelt dažu pavaddokumentu iesniegšanu, prasību iesniegt atskaiti pēc projekta realizācijas, kā arī samazināt datu prasību skaitu pieteikumā, jo attiecīgā informācija iegūstama no valsts iestādēm.

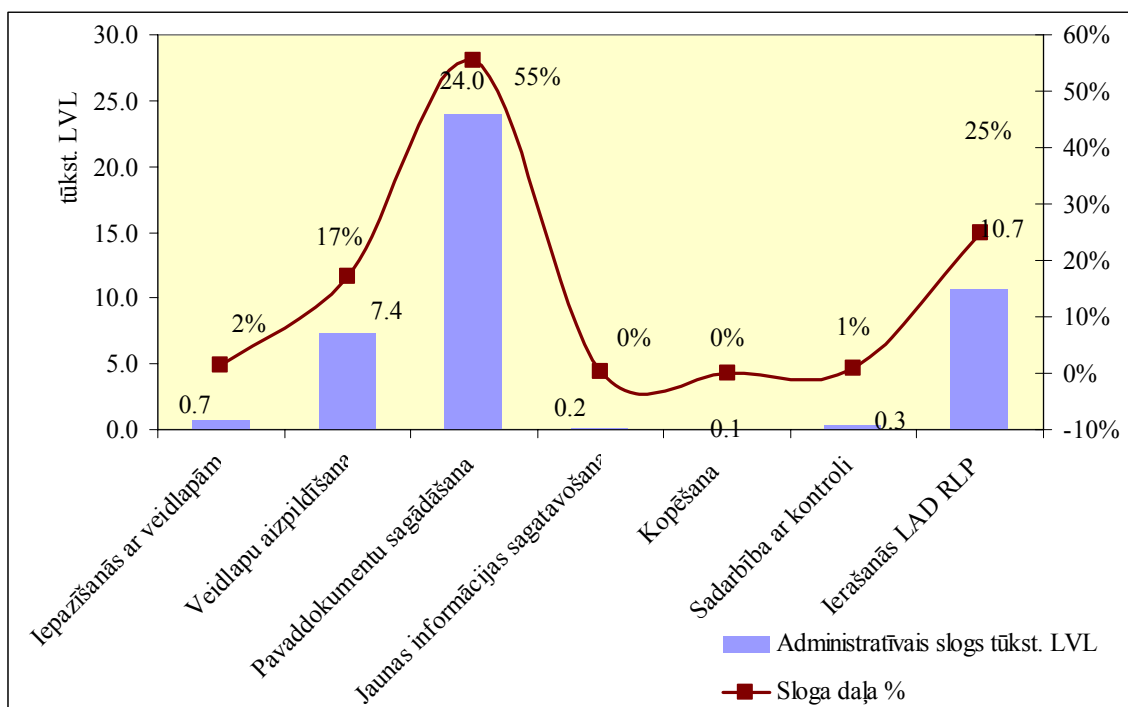

3.10.att. LAP pasākuma Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai radītais administratīvais slogs pa informācijas sniegšanas prasībām uz 07.04.2010.

Atceļot prasību iesniegt, atskaiti pēc projekta īstenošanas, atceļot prasību uzrādīt pieteikumā informāciju, kas iegūstama no valsts institūcijām, kā arī samazinot datu prasības uzrādāmas atbalsta pieteikumā un samazinot pavaddokumentu iesniegšanas skaitu, tīktu samazināts administratīvais slogs par 31%.

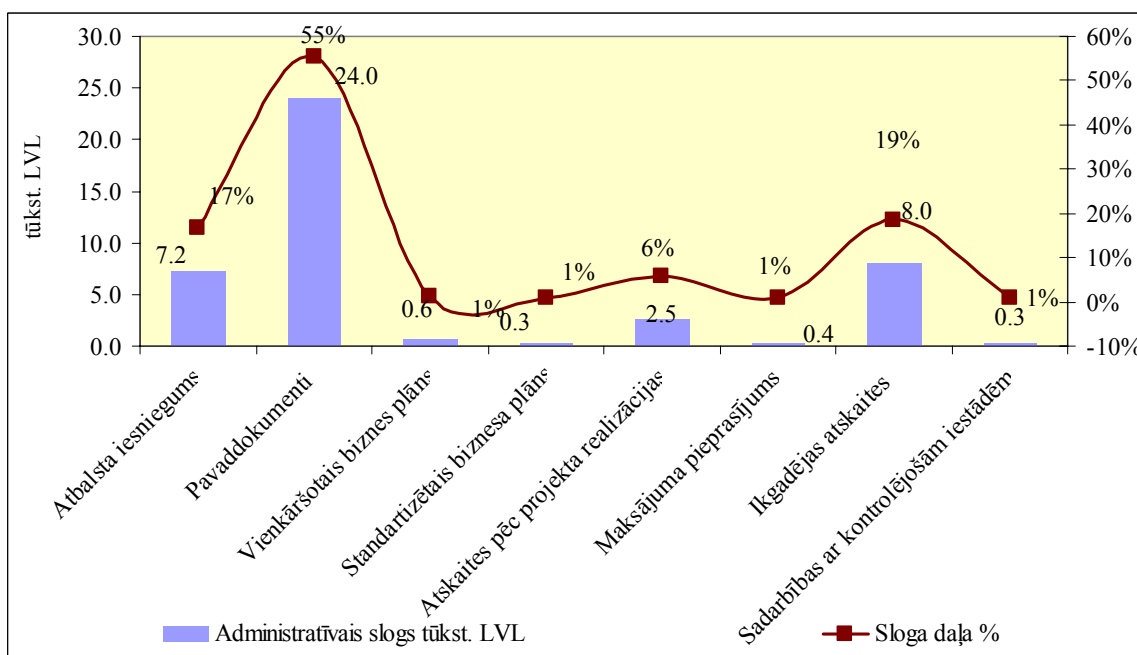
Izvērtējot administratīvo slogu, kas saistīts ar atbalsta saņemšanu pasākuma Tūrisma aktivitāšu veicināšana ietvaros, autore secina, ka lai izpildītu atbalsta saņemšanas nosacījumus uzņēmējiem lielāko administratīvo slogu rada pavaddokumentu sagādāšana un šīs darbības īpatsvars sastāda 55% (skatīt 3.11.attēlu). No pavaddokumentiem lielāko slogu jeb 91% rada būvprojekta apstiprināta tehniskajā stadijā sagādāšana un šis pavaddokuments nepieciešams 54% gadījumu no apstiprinātajiem tūrisma aktivitāšu veicināšanas projektiem.

Nozīmīgu administratīvo slogu rada ierašanās LAD RLP 25% un veidlapas aizpildīšana 17%. Saistībā ar tūrisma aktivitāšu veicināšanas atbalsta saņemšanu, pretendents ir jāierodas LAD vismaz 5 reizes, lai iesniegtu pieteikumu, maksājumu pieprasījumu un atskaites. Šīs darbības slogu būtu iespējams samazināt, ja tīktu paredzēta minēto dokumentu elektroniska iesniegšanas kārtība.

3.11.att. LAP pasākuma Tūrisma aktivitāšu veicināšana radītais administratīvais slogs pa datu prasību izpildes darbībām uz 07.04.2010.

Izvērtējot administratīvo slogu pa informācijas sniegšanas prasībām secināms (skatīt 3.12. attēlu), ka nozīmīgāko slogu rada pavaddokumentu iesniegšana, kuru īpatsvars sastāda 55%, ikgadējo atskaišu īpatsvars sastāda 19%, un atbalsta pieteikuma sagatavošanas un iesniegšanas īpatsvars sastāda 17% no administratīvā sloga saistīta ar Tūrisma aktivitātes veicināšana pasākuma atbalsta saņemšanu.

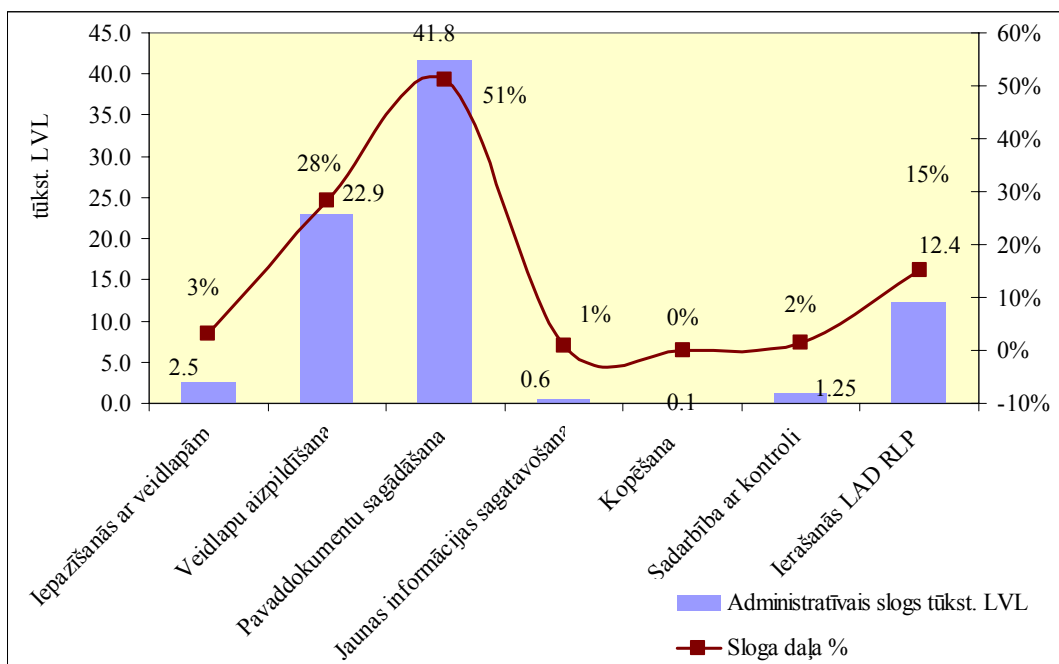
3.12.att. LAP pasākuma Tūrisma aktivitāšu veicināšana radītais administratīvais slogs pa informācijas sniegšanas prasībām uz 07.04.2010.

Izvērtējot informācijas sniegšanas prasību veidojošās datu prasības, autore secina, ka tās ietver arī prasības sniegt datus, kurus LAD varētu iegūt no citām valsts iestādēm, tai skaitā prasība iesniegt gada pārskata vai gada ienākumu deklarācijas kopijas, tūrisma bukletu, kurā uzņēmums iekļauts kā tūrisma pakalpojuma sniedzējs. Kā arī iesniedzama ikgadējā atskaite, kas ietver informāciju par uzņēmuma saņemtajiem atbalstiem, pēdējā noslēgtā gada finansiāliem rādītājiem – neto apgrozījumu, uzņēmuma izmaksas un peļņa/ zaudējumi pēc nodokļu nomaksas, un tā ir informāciju, kuru varētu iegūt no Valsts ieņēmumu dienesta. Atbalsta pieteikumā nepieciešams samazināt datu prasības informācijas iesniegšanai, kuras būtu iegūstamas no valsts iestāžu datu bāzēm.

Tādēļ autore rosina atcelt dažu pavaddokumentu iesniegšanu (tūrisma buklets, kurā iekļauts pakalpojumu sniedzējs un kuru izveido ar tūrisma jomas popularizēšanu saistīta institūcija un izdruka no mājas lapas, kurā iekļauts kā tūrisma pakalpojuma sniedzējs un gada pārskats), prasību iesniegt atskaiti pēc projekta realizācijas, kā arī atcelt tās datu prasības pieteikumā, kura iegūstama no valsts iestādēm (par raksturojošiem rādītājiem, saņemto atbalstu), un rezultātā tiktu samazināts administratīvais slogs par 22%.

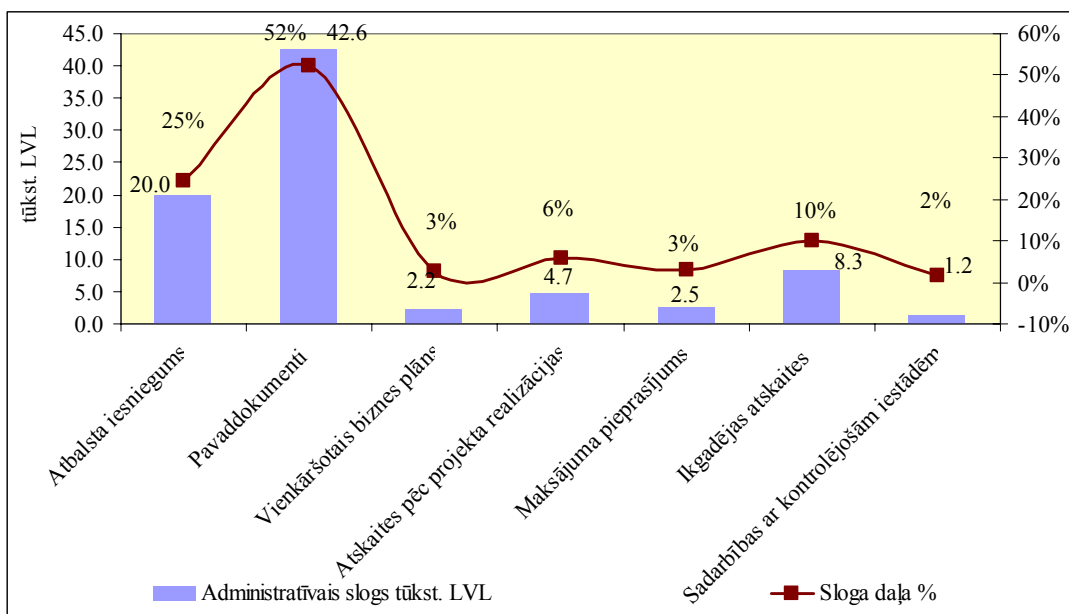
Izvērtējot administratīvo slogu, kas saistīts ar atbalsta saņemšanu pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros, autore secina, ka lai izpildītu atbalsta saņemšanas nosacījumus uzņēmējiem lielāko administratīvo slogu rada pavaddokumentu sagādāšana un šīs darbības īpatsvars sastāda 51% (skatīt 3.13.attēlu). Salīdzinoši ar citiem izvērtētajiem LAP pasākumiem, šī pasākuma ietvaros ir vismazākais datu prasību skaits, taču pavaddokumentu prasību skaits ir viens no lielākajiem, tas ir 14, citu pasākumu ietvaros tas ir 10 līdz 11. Lielāko slogu no nepieciešamajiem pavaddokumentiem sastāda būvprojekts apstiprināts tehniskajā stadijā un iepirkuma procedūru apliecinājoši dokumenti.

Nozīmīgu administratīvo slogu rada veidlapas aizpildīšana 28% un ierašanās LAD RLP 15% . Attiecībā uz veidlapu aizpildīšanu, lielākais slogs saistīts ar atskaites pēc projekta realizācijas un ikgadējo atskaišu sagatavošanu.

3.13.att. LAP pasākuma Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā radītais administratīvais slogs pa datu prasību izpildes darbībām uz 07.04.2010.

Izvērtējot administratīvo slogu pa informācijas sniegšanas prasībām redzams (skatīt 3.14. attēlu), kā nozīmīgāko slogu rada pavaddokumenti, kuru īpatsvars sastāda 52%, atbalsta pieteikums 25% un ikgadējās atskaites, kuru īpatsvars sastāda 10% no administratīvā sloga saistīta ar pasākuma Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā atbalsta saņemšanu.

3.14.att. LAP pasākuma Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā radītais administratīvais slogs pa informācijas sniegšanas prasībām uz 07.04.2010.

Līdzīgi kā citu pasākumu gadījumā, autore secina, ka informācijas sniegšanas prasību veidojošās datu prasības ietver prasības sniegt datus, kurus LAD varētu iegūt no citām valsts iestādēm. Pavaddokumenti ietver prasību pēc informācijas, kuru varētu iegūt no Valsts ieņēmumu dienesta, reģistrācijas apliecības kopijas iesniegšana, varētu tikt atcelta, jo nepieciešamā informācija būtu iegūstama no Lursoft datu bāzēm. Ikgadējā atskaite ietver informāciju par atbalsta pretendenta finansiāliem rādītājiem – neto apgrozījumu, saimniecības izmaksām un peļņa/ zaudējumi pēc nodokļu nomaksas, kas iegūstama no gada pārskatiem.

Tādējādi autore rosina atcelt pavaddokumenta pārskatu par pašvaldību aizņēmumiem iesniegšanu, kurš netiek izmantots lēmuma pieņemšanā, kā arī prasību iesniegt atskaiti pēc projekta realizācijas un ikgadējo atskaiti, un tādējādi tiktu samazināts administratīvais slogs par 15%.

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Darbā veicot atsevišķu uz projektiem balstītu LAP pasākumu administratīvā sloga novērtējumu, autorei izriet sekojoši secinājumi:

1. Informācijas sniegšanas prasības ir svarīgi raksturlielumi, kas saistīti ar Lauku attīstības programmas atbalsta apguves procesu, jo uzņēmumiem, lai pieteiktos atbalstam ir jāpatērē laiks un resursi, aizpildot veidlapas, sniedzot pārskatus un atskaites, sagādājot izziņas. Samazinot vai vienkāršojot informācijas sniegšanas pienākumus, tiktu nodrošināta uzņēmējiem iespēja veltīt vairāk laika uzņēmējdarbībai, kas samazinātu ražošanas izmaksas un sniegtu iespējas radīt papildu ieguldījumus un jauninājumus, kas savukārt uzlabotu darba ražīgumu un vispārējo konkurētspēju.

2. Normatīvo aktu, tai skaitā atbalsta programmu radītā administratīvā sloga novērtēšanai piemērotākā metode Latvijā ir Eiropas Komisijas izstrādātā ES standarta izmaksu metode, ņemot vērā, ka ES standarta izmaksu modelis izstrādāts par pamatu ņemot Starptautisko standarta izmaksu modeli un to izmantos Eiropas Komisija un iespējams arī citas dalībvalstis Lauku attīstības programmu pasākumu administratīvā sloga novērtēšanai, līdz ar to iegūtie rezultāti būtu salīdzināmi arī ar citu dalībvalstu iegūtiem rezultātiem.

3. Ņemot vērā, ka Lauku attīstības atbalsta ieviešanas process Eiropas Savienībā ir sarežģīts, kas prasa vairāku plānošanas dokumentu un normatīvo aktu izstrādi, no kuriem izriet informācijas sniegšanas prasības atbalsta saņemšanai, kuru izpildes nodrošināšanai ir noteikts milzīgs skaitu datu prasību, tad lai novērtētu Lauku attīstības programmas atbalsta pasākumu radīto slogu un varētu izteikt priekšlikumus uzlabojumiem, ir nepieciešami ES standartu izmaksu modeļa pielāgojumi, atsakoties no maznozīmīgiem elementiem, kā sloga noteikšana pa uzņēmumu grupām pēc lieluma, jo atbalsta saņemšanas nosacījumi nav atkarīgi no lieluma, un paredzot tajā papildus izdalīt datu prasības, jo ir ierobežotas iespējas mainīt vai atcelt informācijas sniegšanas prasības, bet būtisku sloga samazinājumu var sniegt datu prasību samazināšana informācijas sniegšanas prasību izpildei.

4. Lauku attīstības programmas uz projektiem balstītie atbalsta pasākumi nozīmīgāki Latvijas lauku ekonomikai, izrietoši no tiem noteikto mērķu, piešķirtā finansējuma izlietojuma plānošanās periodā no 2007.- 2013.gadam un pieejamā finansējuma turpmākajiem gadiem analīzes, un kuru administratīvā sloga novērtējums ir lietderīgs, ir „Lauku saimniecību modernizācija”, „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”, „Tūrisma

aktivitāšu veicināšana”, „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai” un „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”.

5. Lauku attīstības programmas uz projektiem balstīto pasākumu kopīgais administratīvais slogs sastāda 1 060 767 LVL, kas attiecībā pret apstiprināto šo pasākumu atbalstu plānošanas periodā 2007.-2013. sastāda 0,89%. Un salīdzinot šo sloga apjomu ar Latvijas Lauksaimniecības Universitātes veikto pētījumu par administratīvo slogu saistītu ar platību maksājuma atbalsta saņemšanu, secināms, ka uz projektiem balstīto pasākumu radītais slogs ir par 35% lielāks kā platību maksājumiem, kas izskaidrojams ar apstākli, ka saņemot atbalstu uz projektiem balstīto pasākumu ietvaros, uzņēmējiem jāizpilda būtiski lielāks datu prasību skaits.

6. Lauku attīstības programmas uz projektiem balstīto pasākumu, kuri tika izvērtēti, administratīvais slogs pēc to informācijas sniegšanas prasību izcelsmes, ir 99% gadījumu no nacionālajiem normatīviem aktiem izrietošs, tādējādi valdības institūcijām ir plašas iespējas veikt administratīvā sloga samazinājumu LAP pasākumiem. Tikai nelielu daļu 1% veido administratīvais slogs, kas izriet no informācijas sniegšanas prasībām, kuru nosaka ES normatīvie akti, bet ieviestas ar nacionālajiem normatīviem aktiem un tās ir prasības iesniegt iesniegumu un maksājuma pieprasījumu, kā arī 1% ieskaitīta ES normatīvo aktu noteiktā informācijas sniegšanas prasība - publicitātes pasākumi.

7. Vislielāko administratīvo slogu absolūtajā izteiksmē no pieciem novērtētajiem LAP pasākumiem rada atbalsta saņemšana pasākumos „Lauku saimniecību modernizācija” un „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai”, kas gan saistīts arī ar lielākajām apstiprinātajām atbalsta summām starp pasākumiem. Taču relatīvā izteiksmē izvērtējot administratīvā sloga daļu no apstiprinātā atbalsta, lielāko slogu 3,93% no apstiprinātā atbalsta rada pasākums „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”.

8. Administratīvais slogs vidēji uz pretendentu novērtētajiem LAP pasākumiem, vislielākais ir pasākumam „Lauksaimniecības produktu pievienotā vērtība”, kaut arī šī pasākuma ietvaros vidējā atbalsta summa uz pretendentu nav lielākā starp novērtētajiem pasākumiem, un lielais slogs izskaidrojams ar faktu, ka tieši šī pasākuma ietvaros ir vislielākais datu prasību un pakārtoto prasību skaits starp novērtētajiem pasākumiem.

9. Vismazākais administratīvais slogs uz pretendentu no novērtētajiem pasākumiem ir pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības

stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros, kas saistīts ar apstākli, ka lai pretendētu uz atbalstu šī pasākuma ietvaros ir jāaizpilda salīdzinoši vismazākais datu prasību skaits - 844, jo citu pasākumu ietvaros ir būtiski lielāks prasību skaits vismaz par 40%. Taču minētā pasākuma sloga apjoms ir līdzīgs, ja salīdzina ar slogu, ko rada atbalsta saņemšana pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija”, kaut arī pēdējā pasākuma ietvaros ir gandrīz divas reizes lielāks datu prasību skaits, un tas saistīts ar apstākli, ka pirmā pasākuma atbalsts uz pretendentu ir salīdzinoši neliels.

10. Administratīvā sloga summu uz 10 000 LVL apstiprinātā atbalsta apjoma vislielākā ir pasākumā „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”, un tas saistīts ar nelielo projektu publiskā finansējuma daļu, tai pašā laikā pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” radītais administratīvais slogs ir salīdzinoši ar citiem pasākumiem neliels, kaut arī šī pasākuma ietvaros ir lielākais datu prasību skaits, un tas izskaidrojams ar apstākli, ka projektu vidējā apstiprinātā publiskā finansējuma summa ir būtiski lielāka.

11. No novērtētajiem LAP uz projektiem balstītiem pasākumiem vislielākais datu prasībām pakārtoto prasību skaits - 1789 attiecas uz pasākumu „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”, savukārt mazākais datu prasību un pakārtoto prasību skaits - 844 attiecas uz pasākumu „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā”. Nozīmīgākais datu prasību skaits attiecas uz informācijas sniegšanas prasību – vienkāršotā un standartizētā biznesa plāna un ikgadējo atskaišu iesniegšanu.

12. Lai saņemtu atbalstu LAP pasākuma „Lauku saimniecību modernizācija” ietvaros, vislielāko administratīvo slogu no informācijas sniegšanas prasībām rada atskaišu iesniegšana, tai skaitā atskaites, ko iesniedz pēc projekta realizācijas un ikgadējās atskaites, kuru īpatsvars sastāda 50%, bet no darbībām informācijas sniegšanas prasību un datu prasību izpildei lielāko slogu rada ierašanās LAR RLP, kas sastāda 43% no kopējā sloga vērtības.

13. Lai saņemtu atbalstu LAP pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” ietvaros, vislielāko administratīvo slogu no informācijas sniegšanas prasībām rada pavaddokumentu sagādāšana, īpaši zvērinātu revidentu apliecinājumi, kuri nepieciešami 7 gadījumos, un šo darbību īpatsvars sastāda 59% no kopējā sloga.

14. Lai saņemtu atbalstu LAP pasākuma „Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai” ietvaros, vislielāko administratīvo slogu no informācijas sniegšanas prasībām rada pavaddokumenti, kuru īpatsvars sastāda 42%, īpaši akceptēts būvprojekts tehniskajā stadijā.

15. Lai saņemtu atbalstu LAP pasākuma „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” ietvaros, vislielāko administratīvo slogu no informācijas sniegšanas prasībām arī rada pavaddokumenti, kuru īpatsvars sastāda 55%, tai skaitā 91% rada akceptēts būvprojekts tehniskajā stadijā, kas nepieciešams 54% gadījumu.

16. Lai saņemtu atbalstu LAP pasākuma „Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” ietvaros, vislielāko administratīvo slogu no informācijas sniegšanas prasībām rada pavaddokumenti, kuru īpatsvars sastāda 51% no kopējā pasākuma sloga, un salīdzinoši ar citiem izvērtētajiem LAP pasākumiem, šī pasākuma ietvaros ir vismazākais datu prasību skaits, taču pavaddokumentu prasību skaits ir viens no lielākajiem, tas ir 14. Lielāko slogu no nepieciešamajiem pavaddokumentiem sastāda būvprojekts apstiprināts tehniskajā stadijā un iepirkuma procedūru apliecinājoši dokumenti.

17. Informācijas sniegšanas prasības attiecībā uz vairākiem LAP pasākumiem ietver tādas datu prasības, kuras LAD varētu iegūt no citām valsts iestādēm, tādējādi samazinot administratīvo slogu.

18. Samazinot administratīvo slogu LAP uz projektiem balstītajos pasākumos, kuru izvērtējums veikts šajā darbā, veicot aktivitātes, kas minētas iepriekš un darbā individuāli pie katra pasākuma, tiktu samazināts administratīvais slogs par 18%;

Pamatojoties uz veikto atsevišķu uz projektiem balstītu LAP pasākumu administratīvā sloga novērtējumu un ņemot vērā identificētās laikietilpīgās un resursu izlietojuma ietilpīgās informācijas sniegšanas prasības un datu sniegšanas prasības, autore izsaka sekojošus priekšlikumus:

1. Lai samazinātu administratīvo slogu saistītu ar atbalsta saņemšanu LAP pasākumu ietvaros, būtu jāatceļ prasības iesniegt informāciju, kura iegūstama no citu valsts institūciju datu bāzēm, tai skaitā:

1.1. Ikgadējā atskaitē ietvertā informācija par saimniecības pēdējā noslēgtā gada ienākumiem/ zaudējumiem, neto apgrozījumu iegūstama no gada pārskatiem, kas iesniegti VID;

1.2. Informācija par saņemto Eiropas Savienības un valsts atbalstu – iegūstama LAD datu bāzēs;

1.3. Informācija, kas jāuzrāda atbalsta pieteikumā par īpašumā esošām iekārtām un tehniku iegūstama izmantojot Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras datu bāzi;

1.4. Informācija par zemes izmantošanas veidiem iegūstama izmantojot LAD IAKS datu bāzi;

1.5. Informācija par dzīvniekiem saimniecībā iegūstama izmantojot Lauksaimniecības datu centra datu bāzē;

1.6. Gada ienākumu deklarācijas vai Gada pārskata kopijas iegūstamas no VID.

2. Lai samazinātu administratīvo slogu uzņēmējiem pasākuma „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana” ietvaros, būtu datu prasība iesniegt zvērinātu revidentu apliecinājumus jāaizstāj ar LAD kontrolēm izlases kārtībā, kas samazinātu uzreiz radīto administratīvo slogu par 28%;

3. Zemkopības ministrijai un Lauku atbalsta dienestam būtu jāizskata iespēja aizstāt biznesa plānu un atskaišu iesniegšanas prasības ar noteiktiem sasniedzamiem rezultātiem, kuru izpilde būtu jānodrošina īstenojot projektu, jo pašreiz ir daudz datu prasību, kurām nav nozīmes projekta apstiprināšanas un lēmuma pieņemšanas procesā par finansējuma piešķiršanu pēc projekta īstenošanas. Ieviešot noteiktus sasniedzamo rezultātu rādītājus, tikta nodrošināta projektu īstenošana saskaņā ar mērķiem.

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS UN AVOTU SARAKSTS

1. Padomes regula Nr. 1698/2005 (2005. gada 20. septembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA). Oficiālais Vēstnesis OV L 277, 21.10.2005., 1./40. lpp
2. Komisijas Regula Nr. 1975/2006 (2006. gada 7. decembris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem. Oficiālais Vēstnesis OV L 368, 23.12.2006., 74./84. lpp.
3. MK 2009.gada 14.jūlija noteikumiem Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”. Latvijas Vēstnesis, Nr. 118 (4104), 28.07.2009.
4. MK 2008.gada 5.februāra noteikumi Nr. 65 „Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” . Latvijas Vēstnesis, Nr. 22 (3806), 08.02.2008.
5. MK 2009.gada 13.janvāra noteikumi Nr.33 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai pasākumam "Konkurētspējas veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā" un pasākumam "Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā"". Latvijas Vēstnesis, Nr. 10 (3996), 20.01.2009.
6. MK 2008.gada 15.septembra noteikumi Nr.754 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu pieteikumu konkursu veidā pasākumam "Tūrisma aktivitāšu veicināšana"". Latvijas Vēstnesis, Nr. 151 (3935), 30.09.2008.
7. MK 2010.gada 9.februāra noteikumi Nr.132 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu pieteikumu konkursu veidā pasākumam "Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)"". Latvijas Vēstnesis, Nr. 37 (4229), 05.03.2010.
8. MK 2008.gada 8.aprīļa noteikumi Nr.255 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai Latvijas lauku attīstības programmas pasākuma "Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana" ietvaros". Latvijas Vēstnesis, Nr.57 (3840), 11.04.2008.
9. MK 2009.gada 20.oktobra noteikumos Nr. 1209 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu pieteikumu konkursu veidā pasākumam „Lauku saimniecību modernizācija” . Latvijas Vēstnesis, Nr.170 (4156), 27.10.2009.
10. LR Centrālā statistikas pārvalde. Latvijas statistikas ikmēneša biļetens 1(188)/2010. Rīga. 2010.gada februāris. 12 lpp.

11. Eiropas Komisijas darba dokuments. Administratīvā sloga mazināšana Eiropas Savienībā. Pielikums trešajam labāka regulējuma stratēģiskajam pārskatam. Nr. COM(2009)16. – 01.02.2009.
12. Eiropas Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Kopīgi pasākumi izaugsmei un nodarbinātībai: Kopienas Lisabonas programma. Nr. COM (2005)330.- 20.07.2005.
13. Eiropas Komisijas Paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam. Rīcības programma administratīvā sloga samazināšanai Eiropas Savienībā un samazinājuma plāni pa nozarēm un pasākumi 2009. gadā. Nr. COM(2009) 544. – 26.10.2009.
14. Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai Labāka regulējuma Eiropas Savienībā stratēģisks pārskats. Nr. COM(2006)689.-14.11.2006.
15. Eiropas Komisija. ES lauku attīstības politika no 2007. līdz 2013.gadam. [Elektroniskais resurss] http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev2007/lv_2007.pdf 2006.gads. 18.lpp.
16. Eiropas Komisija. ES lauku attīstības politika no 2007. līdz 2013.gadam. [Elektroniskais resurss] http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev2007/lv_2007.pdf 2006.gads. 18.lpp.
17. European Commission: Part III: Annexes To Impact Assessment Guidelines [Elektroniskais resurss]. http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf - 2009.gada 15.janvāris. – 45.-59.lpp.
18. Latvijas Lauksaimniecības Universitātes pētījuma atskaite „Administratīvās sloga un izmaksu izvērtējums lauksaimniekiem” [Elektroniskais resurss]. http://www.zm.gov.lv/doc_upl/administrativa_sloga_novertejums.pdf 2007.gada novembris.
19. Latvijas Lauku Attīstības programma 2007. -2013.gads. (apstiprināta ar veiktajiem grozījumiem Lauku attīstības komitejā 23.11.2009.) [Elektroniskais resurss]. http://www.zm.gov.lv/doc_upl/LAP__5_v_161109.pdf. 93 lpp.
20. LR Centrālā statistikas pārvalde. Patēriņa cenas. Ceturkšņa biļetens 4(32)/2009.Valsts pārvaldes politikas attīstības pamatnostādnes 2008.-2013.gadam. [Elektroniskais resurss] <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=2675>. 2008.gads
21. OECD: International Standard Cost Model Manual. Measuring and reducing administrative burdens for businesses. [Elektroniskais resurss]. <http://www.oecd.org/dataoecd/32/54/34227698.pdf>

22. Ramboll Management. Study to assess the administrative burden on farms arising from the CAP. [Elektroniskais resurss].
http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/external/burden/index_en.htm.2007.gada oktobris.
136 lapas
23. Lauku atbalsta dienesta neparliskotā informācija
24. Zemkopības ministrijas neparliskotā informācija

Maģistra darbs „Lauku attīstības programmas pasākumu īstenošanas administratīvā sloga un tā izmaksu novērtējums ” izstrādāts LU Ekonomikas un vadības fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: Solvita Ķikāne _____

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai:

Vadītājs: Dr.ekon., docente (Valda Baleviča) _____

Recenzents: Dr.ekon., asoc. profesors (Vilnis Ādamsons)_____

Darbs iesniegts Finanšu katedrā _____

Lietvedības sekretāre Zoja Rjabecka _____

Darbs aizstāvēts maģistra gala pārbaudījuma komisijas sēdē

_____ Prot. Nr. _____ vērtējums _____

Komisijas sekretāre: Dr.ekon.,docente Aina Joppe _____

PIELIKUMI

ELFLA iesniegtie, apstiprinātie, apmaksātie pieteikumi pa pasākumiem, Ls (uz 07.04.2010.)*

Pasākumi pa struktūrvienībām	Iesniegtie		Apstiprinātie		Apmaksātie	
	Pieteikumu skaits	Publiskais finansējums	Pieteikumu skaits	Publiskais finansējums	Pieteikumu skaits	Publiskais finansējums
Arodapmācības un informācijas pasākumi	6	300 188	6	294 849	6	279 354
Atbalsts jaunažiem lauksaimniekiem	280	7 357 396	234	6 098 059	228	4 422 651
Lauksaimniekiem un mežsaimniekiem paredzēto konsultāciju pakalpojuma izmantošana	36	4 519	36	4 579	36	4 579
Lauku saimniecību modernizācija	3 709	110 053 299	2 922	77 198 588	2 047	43 115 897
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana	1 827	1 768 134	1 697	1 536 728	1 497	1 290 057
Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana	74	8 995 402	62	7 155 420	21	1 208 592
Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu	225	12 443 268	205	9 898 296	111	2 073 615
Atbalsts daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanai	2 051	10 770 981	1 345	7 144 977	1 345	1 674 579
Ražotāju grupas	6	1 940	6	3 356	6	3 356
Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējā apmežošana	1 537	14 104 383	883	7 341 666	227	1 263 764
Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvu pasākumu ieviešana	137	993 563	133	964 575	81	150 682
Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)	366	43 422 750	215	31 047 877	89	4 305 449
Tūrisma aktivitāšu veicināšana	131	4 380 443	80	2 017 969	19	265 740
Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem	817	57 692 770	548	33 402 090	427	12 789 781
Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana	10	1 233 765	8	742 926	5	254 925
Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā	554	4 087 047	296	2 074 085	37	266 504
Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, prasmju apguve un teritorijas aktivizēšana	38	3 197 396	32	2 931 116	32	758 056
Kopā	11 804	280 807 243	8 708	189 857 156	6 214	74 127 581

*Avots: Lauku atbalsta dienesta nepublicētā informācija

LAP pasākuma – Lauku saimniecību modernizācija administratīvā sloga novērtējums, pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žums	Uzņēmu mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atbalsta pieteikums	Iepazīšanās ar pieteikuma un pielikuma aizpildīšanu		Iepazīšanās ar veidlapām	1	2922	2922	120	8.43	10.54		4926	24632	29559
	Pieteikums	1	Ierašanās LAD RLP	1	2922	2922	90	6.32		45429	3695	0	49125
	Pieteikuma kopēšana	1	Kopēšana	40	2922	2922				2337			2338
	Vispārīgā daļa (Pretendenta rekvizīti)	24	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
	Darbības apraksts	1	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Atbalsta pretendentu raksturojošie rādītāji	11	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
	Atbalsta pretendenta izglītība	3	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
	Atbalsta pretendenta ražošanas ēkas un būves, tehnikas un iekārtas	5	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Atbalsta pretendenta zeme	12	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Atbalsta pretendenta dzīvnieki	10	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Atbalsta pretendenta saņemtais publiskais finansējums, t.sk. īstenotie projekti	8	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Informācija par projektu, t.sk. nosaukums, mērķis	3	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmu mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	un projekta apraksts												
	Projektā plānotās aktivitātes	4	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Īstenošanas laiks un vieta	11	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
	Teritorija, kurā tiks īstenots projekts	6	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
	Sasniedzamie projekta indikatori un rezultāti	8	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Sadarbība ar galvenajiem partneriem	1	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
	Projekta īstenošanas nozare	7	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Plānotie projekta pasākumi	21	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
	Projektā plānoto pamatlīdzekļu iegādes saraksts	7	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
	Būvniecības vai rekonstrukcijas izmaksu aprēķins pēc kv.m.	4	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
		1	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta kopējās un attiecināmās izmaksas	6	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
		2	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta finansējuma aprēķins	5	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
		3	Veidlapu	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žums	Uzņēmu mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			aizpildīšana										
	Kopējo izmaksu priekš finansējuma avoti	1	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
		1	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Avansa un maksājuma pieprasījuma iesniegšanas laika grafiks	5	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Projekta ietekme uz vidi, tā apraksts	2	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	20	1.41	1.76		821	4105	4926
	Projekta informācijas un publicitātes pasākumi	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
Pavaddoku- menti	Atbalsta pretendenta deklarācija	1	Pavaddokume ntu sagādāšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		411	2053	2463
	Kredītiestādes lēmums par kredīta piešķiršanu, dokuments kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ja plāno ieguldīt savus līdzekļus	1	Pavaddokume ntu sagādāšana	1	2922	2922	60	4.22	5.27		12316	0	12316
	Gada pārskats vai gada ienākumu deklarācija par pēdējo noslēgto gadu	1	Pavaddokume ntu sagādāšana	1	2922	2922	10	0.70	0.88		2053	0	2053
	Iepirkumu procedūru aplīcinošie dokumenti	5	Pavaddokume ntu sagādāšana	1	2922	2922	120	8.43	10.54		4926	24632	29559
	Plānošanas arhitektūras uzdevums vai aplīcinājuma karte	1	Pavaddokume ntu sagādāšana	1	30	30	60	4.22	5.27		126	0	126
	Akceptēts būvprojekts	1	Pavaddokume	1	68	68	7200	505.80	632.25		6879	34394	41273

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žums	Uzņēmu mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	tehniskā stadijā		ntu sagādāšana										
	Būvataļauja	1	Pavaddokume ntu sagādāšana	1	68	68	60	4.22	5.27		287	0	287
Vienkāršotai s biznesa plāns**	Naudas plūsmas pārskats projekta iesniegšanas gadā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	60	4.22	5.27		2463	0	2463
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats pa gadiem projekta īstenošanas laikā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	60	4.22	5.27		2463	12316	14779
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats gadā pēc projekta īstenošanas	68	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	60	4.22	5.27		2463	12316	14779
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Ražošanas apjomu tabula	40	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
		80	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
	Izmaksu tabula	68	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	30	2.11	2.63		1232	6158	7390
35		Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0	
Standartizēta is biznesa plāns***	Kredītaistības	105	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	50	3.51	4.39		191	955	1146
		66	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	0	0.00	0.00		0	0	0
	Pamatlīdzekļu vērtība	33	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	30	2.11	2.63		115	573	688
		62	Veidlapu	1	272	272	0	0.00	0.00		0	0	0

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			aizpildīšana										
	Finanšu plāns- Peļņas vai zaudējuma aprēķins	48	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	55	3.86	4.83		210	1051	1261
		24	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	0	0.00	0.00		0	0	0
	Bilance	72	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	75	5.27	6.59		287	1433	1720
		84	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	0	0.00	0.00		0	0	0
	Dzīvotspējas rādītāju aprēķins	12	Veidlapu aizpildīšana	1	272	272	0	0.00	0.00		0	0	0
Biznesa plāns****	Uzņēmuma vēsture	1	Veidlapu aizpildīšana	1	48	48	45	3.16	3.95		30	152	182
	Uzņēmuma vadības sistēma	1	Veidlapu aizpildīšana	1	48	48	45	3.16	3.95		30	152	182
	Uzņēmuma pašreizējā darbība	1	Veidlapu aizpildīšana	1	48	48	45	3.16	3.95		30	152	182
	Uzņēmuma mērķi	1	Veidlapu aizpildīšana	1	48	48	45	3.16	3.95		30	152	182
	Tirgus izpēte	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	48	48	240	16.86	21.08		162	809	971
	Realizācijas sistēma	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	48	48	240	16.86	21.08		162	809	971
	Konkurence	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	48	48	240	16.86	21.08		162	809	971
	Sadarbība ar citiem uzņēmumiem un saistība	1	Veidlapu aizpildīšana	1	48	48	60	4.22	5.27		40	202	243

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žums	Uzņēmu mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ar citiem projektiem												
	Ražošanas procesa un tehnoloģisko procesu apraksts	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	48	48	135	9.48	11.85		91	455	546
	Problēmas, riskantās un vājās vietas	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	48	48	135	9.48	11.85		91	455	546
	Nepieciešamās investīcijas	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	48	48	135	9.48	11.85		91	455	546
	Projekta īstenošanas termiņi (sadaliņums pa posmiem)	1	Veidlapu aizpildīšana	1	48	48	60	4.22	5.27		40	202	243
Atskaites pēc projekta realizācijas	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	1	2922	2922	75	5.27	6.59	45429.85	3079	15395	63904
	Pārskats par projekta īstenošanas rezultātiem	82	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	120	8.43	10.54		4926	24632	29559
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem pēc projekta īstenošanas	36	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	45	3.16	3.95		1847	9237	11085
Maksājumu pieprasījums	Maksājumu pieprasījums	58	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	65	4.57	5.71		2669	13343	16011
		28	Veidlapu aizpildīšana	1	2922	2922	0	0.00	0.00		0	0	0
Ikgadējās atskaites	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	5	2000	10000	75	5.28	6.60	155475.20	10553	52763	218790

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakšprasī bu skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmu mu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem pēc projekta īstenošanas	36	Veidlapu aizpildīšana	5	2922	14610	45	3.16	3.95		9237	46186	55423
Ziņošana par izmaiņām	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		2922	0	0	0.00	0.00		0	0	0
Sadarbība ar kontrolējošām iestādēm		2	Sadarbība ar kontroli	2	2922	5844	60	4.22	5.27		4926	24632	29559
Projekta īstenošanas termiņa pagarinājums	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		2922	0	0	0.00	0.00		0	0	0

LAP pasākuma – Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radišana administratīvā sloga novērtējums, pretendējot uz atbalstu

2010.gada 7.aprīlī

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību daudzū ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpaka lpojū mu izmaks as, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksā s kopā, Ls	Ārpakal pojūmu izmaksā s kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls	
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Atbalsta pieteikums	Iepazīšanās ar pieteikuma un pielikuma aizpildīšanu	1	Iepazīšanās ar veidlapām	1	62	62	150	8.78	13.17		109	653	762	
	Pieteikums	1	Ierašanās LAD RLP	1	62	62	196	11.47	17.21	964	142	854	1960	
	Pieteikuma kopēšana	1	Kopēšana	47	62	62		0.00	0.00	58			58	
	Vispārīgā daļa (Pretendenta rekvizīti)	24	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305	
	Darbības apraksts	1	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305	
	Atbalsta pretendentu raksturojošie rādītāji	7	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152	
	Informācija par uzņēmumu		6	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
			1	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Informācija par saistītiem uzņēmumiem		7	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
	Informācija par ražošanu		12	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Atbalsta pretendenta ražošanas ēkas un būves, tehnikas un iekārtas		5	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
	Atbalsta pretendenta zeme		4	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
	Atbalsta pretendenta piederze ES finansējuma izmantošanā		10	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Informācija par projektu, t.sk. nosaukums, mērķis un		2	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	120	7.03	10.54		87	523	610

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību daudzū ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpaka lpojū mu izmaks as, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	projekta apraksts												
	Projektā plānotās aktivitātes	3	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Īstenošanas laiks un vieta	13	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	20	1.17	1.76		15	87	102
	Sasniedzamie projekta rezultāti	8	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Projekta īstenošanas sektors	12	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Pamatizejvielu un gala produktu klasifikācija	4	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	45	2.63	3.95		33	196	229
	Plānoto pamatlīdzekļu kopsavilkums	6	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Būvniecības vai rekonstrukcijas izmaksu aprēķins pēc kv.m.	3	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
		1	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta kopējās un attiecināmās izmaksas	12	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
		5	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta finansējuma sadalījums	2	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
		13	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kopējo izmaksu priekš finansējuma avoti	3	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
		1	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Avansa un maksājuma pieprasījuma iesniegšanas laika grafiks	5	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
	Projekta ietekme uz vidi, tā apraksts	2	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	120	7.03	10.54		87	523	610
	Projekta informācijas un publicitātes pasākumi	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	62	62	120	7.03	10.54		87	523	610
Pavaddokumenti	Atbalsta pretendenta deklarācija	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpaka lpojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s llogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kredītiestādes lēmums par kredīta piešķiršanu, dokuments kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ja plāno ieguldīt savus līdzekļus	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	180	10.54	15.81		131	0	131
	Gada pārskats vai gada ienākumu deklarācija par pēdējo noslēgto gadu	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	30	1.76	2.63		109	0	109
	Deklarācija par atbilstību sīkā (mikrouzņēmuma), mazā vai vidējā uzņēmuma kategorijai	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
	PVD izsniegta pārtikas uzņēmuma atzīšanas vai reģistrācijas apliecība	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	180	10.54	15.81		653	0	653
	Valsts vides dienesta reģionālās pārvaldes izsniegta izziņa par to, kāda piesārņojoša darbība tiks veikta un kādu atļauju nepieciešamas saņemt	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	180	10.54	15.81		653	0	653
	Iekārtu izvietojuma shēma	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	120	7.03	10.54		436	523	958
	Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un sertifikācijas akreditācijas institūcijas izsniegts bioloģiskās pārstrādes uzņēmuma atbilstības sertifikāts	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	180	10.54	15.81		653	0	653

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpaka lpojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s llogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Zvērināta revidenta apliecinājums par pārstrādes uzņēmumā pārstrādātās pamatizejvielas apjomu	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	44	44		0.00	0.00	11000	0	0	11000
	Zvērināta revidenta apliecinājums par to, ka uzņēmums nav nonācis grūtībās	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	20	20		0.00	0.00	5000	0	0	5000
	Iepirkumu procedūru apliecinātie dokumenti	5	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	180	10.54	15.81		131	784	915
	Apraksts brīvā formā, kādā veidā konkrētai iegādei ir noteikta zemākā cena	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Plānošanas arhitektūras uzdevums vai apliecinājuma karte	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	5	5	120	7.03	10.54		35	0	35
	Akceptēts būvprojekts tehniskā stadijā	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	22	22	7200	421.50	632.25		1855	11128	12982
	Būvatļauja	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	22	22	180	10.54	15.81		232	0	232
Vienkāršotais biznesa plāns***	Naudas plūsmas pārskats projekta iesniegšanas gadā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	75	4.39	6.59		54	327	381
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats pagadiem projekta īstenošanas laikā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	75	4.39	6.59		54	327	381
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats gadā pēc projekta īstenošanas	68	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	75	4.39	6.59		54	327	381
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
	Ražošanas apjomu tabula	40	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	60	3.51	5.27		24	143	167
		80	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpaka lpojumu u izmaks as, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Standartizētais biznesa plāns ****	Izmaksu tabula	68	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	60	3.51	5.27		24	143	167
		35	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kredītsaistības	105	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	60	3.51	5.27		24	143	167
		66	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0
	Pamatlīdzekļu vērtība	33	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	75	4.39	6.59		30	179	209
		62	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0
	Finanšu plāns- Peļņas vai zaudējuma aprēķins	48	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	120	7.03	10.54		48	287	334
		24	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0
	Bilance	72	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	120	7.03	10.54		48	287	334
		84	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0
	Dzīvotspējas rādītāju aprēķins	12	Veidlapu aizpildīšana	1	34	34	0	0.00	0.00		0	0	0
	attiecināmo izmaksu aprēķins piena, graudu un gaļas pārstrādes sektoram	82	Veidlapu aizpildīšana	1	11	11	120	7.03	10.54		15	93	108
75		Veidlapu aizpildīšana	1	11	11	0	0.00	0.00		0	0	0	
attiecināmo izmaksu aprēķins augļu un dārzeņu pārstrādes sektoram	8	Veidlapu aizpildīšana	1	6	6	120	7.03	10.54		8	51	59	
	3	Veidlapu aizpildīšana	1	6	6	0	0.00	0.00		0	0	0	
Biznesa plāns*****	Uzņēmuma vēsture	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	120	7.03	10.54		18	110	128
	Uzņēmuma vadības sistēma	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	120	7.03	10.54		18	110	128
	Uzņēmuma pašreizējā darbība	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	120	7.03	10.54		18	110	128
	Uzņēmuma mērķi	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	90	5.27	7.90		14	82	96
	Tirgus izpēte	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	13	13	240	14.05	21.08		37	219	256
	Nozares analīze	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	13	13	240	14.05	21.08		37	219	256
	Realizācijas sistēma	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	13	13	240	14.05	21.08		37	219	256

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežums	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Administratīvais slogs, Ls
							Laiks (minūtēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Konkurence	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	240	14.05	21.08		37	219	256
	Sadarbība ar citiem uzņēmumiem un saistība ar citiem projektiem	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	120	7.03	10.54		18	110	128
	Ražošanas procesa un tehnoloģisko procesu apraksts	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	13	13	240	14.05	21.08		37	219	256
	Uzņēmuma stipro un vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīze	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	13	13	240	14.05	21.08		37	219	256
	Nepieciešamās investīcijas	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	13	13	180	10.54	15.81		27	164	192
	Projekta īstenošanas termiņi (sadalījums pa posmiem)	1	Veidlapu aizpildīšana	1	13	13	60	3.51	5.27		9	55	64
Atskaites pēc projekta realizācijas	Ierašanās LAD RLP		Ierašanās LAD RLP	1	62	62	60	3.51	5.27	964	44	261	1269
	Pārskats par projekta īstenošanas rezultātiem	27	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	150	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305
Maksājumu pieprasījums	Maksājumu pieprasījums	58	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	30	1.76	2.63		22	131	152
		28	Veidlapu aizpildīšana	1	62	62	0	0.00	0.00		0	0	0
Ikgadējās atskaites	Ierašanās LAD RLP		Ierašanās LAD RLP	5	62	310	30	1.76	2.63	4820	109	653	5582
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	150	Veidlapu aizpildīšana	5	62	310	60	3.51	5.27		218	1307	1524
Ziņošana par izmaiņām	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana	0	62	0	0	0.00	0.00		0	0	0
Sadarbība ar kontrolējošā		1	Sadarbība ar kontroli	1	62	62	60	3.51	5.27		44	261	305

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Bie žu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpaka lpojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas, komisijas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
m iestādēm													
Projekta īstenošanas termiņa pagarinājums	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana	0	62	0	0	0.00	0.00		0	0	0

LAP pasākuma – Atbalsts uzņēmuma radīšanai un attīstībai administratīvā sloga novērtējums, pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpojumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvāi s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Atbalsta pieteikums	Iepazīšanās ar pieteikuma un pielikuma aizpildīšanu	1	Iepazīšanās ar veidlapām	1	215	215	120	7.03	10.54		302	1812	2115
	Pieteikums	1	Ierašanās LAD RLP	1	215	215	196	11.47	17.21	3343	493	2960	6796
	Pieteikuma kopēšana	1	Kopēšana	42	215	215		0.00	0.00	181			181
	Vispārīgā daļa (Pretendenta rekvizīti)	26	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Darbības apraksts, atbalsta pretendenta izglītība	3	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	20	1.17	1.76		50	302	352
	Atbalsta pretendentu raksturojošie rādītāji	7	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Informācija par uzņēmumu	11	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
	Informācija par uzņēmuma partneriem	1	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	5	0.29	0.44		13	76	88
	Atbalsta pretendenta ražošanas ēkas un būves, tehnikas un iekārtas	5	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	20	1.17	1.76		50	302	352
	Atbalsta pretendenta zeme	4	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	20	1.17	1.76		50	302	352

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību daudzu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpo jumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksa s kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Projekta saistība ar citiem finansētiem projektiem	7	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Informācija par projektu, t.sk. nosaukums, mērķis un projekta apraksts	8	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Sagaidāmie rezultāti un ietekme Projektā plānotās aktivitātes	1	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	20	1.17	1.76		50	302	352
		5	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta īstenošanas shēma	1	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	60	3.51	5.27		151	906	1057
	Sadarbība ar galvenajiem partneriem	1	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
	Projekta īstenošanas riski un to novēršanas iespējas	1	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	60	3.51	5.27		151	906	1057
	Projekta īstenošanas darbības virziens	2	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Projekta īstenošanas laiks, vieta	11	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
	Sasniedzamie indikatori	17	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	20	1.17	1.76		50	302	352
	Plānoto pamatlīdzekļu apraksts	6	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Būvniecības izmaksu aprēķins	3	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību daudzu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpo jumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		3	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta kopējās un attiecināmās izmaksas	12	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
		7	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta finansējuma sadalījums un aprēķins	2	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
		6	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kopējo izmaksu priekš finansējuma avoti	3	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
	Maksājuma pieprasījuma iesniegšanas laika grafiks	5	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	20	1.17	1.76		50	302	352
	Projekta ietekme uz vidi, tā apraksts	2	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
	Projekta informācijas un publicitātes pasākumi	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	215	215	30	1.76	2.63		76	453	529
Pavaddokume nti	Atbalsta pretendenta deklarācija	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
	Kredītiestādes lēmums par kredīta piešķiršanu, dokuments kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību,	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	60	3.51	5.27		755	0	755

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpojumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ja plāno ieguldīt savus līdzekļus												
	Gada pārskats vai gada ienākumu deklarācija par pēdējo noslēgto gadu	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	10	0.59	0.88		126	0	126
	Deklarācija par saimnieciskās darbības veicēja atbilstību sīkās komercsabiedrības kategorijai atbilstoši normatīvajiem aktiem	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	10	0.59	0.88		25	151	176
	Atbalsta pretendenta izglītību apliecinošs dokuments, lai saņemtu prioritāros punktus par izglītību	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	10	0.59	0.88		126	0	126
	Apraksts brīvā formā, kādā veidā konkrētai iegādei ir noteikta zemākā cena	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	60	3.51	5.27		151	906	1057
	Iepirkumu procedūru apliecinājošie dokumenti	5	Pavaddokumentu sagādāšana	1	215	215	120	7.03	10.54		302	1812	2115

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpojumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Plānošanas arhitektūras uzdevums vai apliecinājuma karte	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	15	15	60	3.51	5.27		53	0	53
	Akceptēts būvprojekts tehniskā stadijā	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	70	70	7 200	421.50	632.25		5901	35406	41307
	Būvatļauja	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	70	70	60	3.51	5.27		246	0	246
Vienkāršotais biznesa plāns**	Naudas plūsmas pārskats projekta iesniegšanas gadā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	35	2.05	3.07		88	529	617
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats pa gadiem projekta īstenošanas laikā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	35	2.05	3.07		88	529	617
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats gadā pēc projekta īstenošanas	68	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	35	2.05	3.07		88	529	617
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
Standartizētais biznesa plāns***	Ražošanas apjomu tabula	40	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	30	1.76	2.63		29	175	204
		80	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
	Izmaksu tabula	68	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	30	1.76	2.63		29	175	204
		35	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kredītsaistības	105	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	50	2.93	4.39		49	292	340

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību dauzdu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpo jumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		66	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
	Pamatlīdzekļu vērtība	33	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	30	1.76	2.63		29	175	204
		62	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
	Finanšu plāns- Peļņas vai zaudējuma aprēķins	48	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	55	3.22	4.83		53	321	374
		24	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
	Bilance	72	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	75	4.39	6.59		73	437	510
		84	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
	Dzīvotspējas rādītāju aprēķins	12	Veidlapu aizpildīšana	1	83	83	0	0.00	0.00		0	0	0
Biznesa plāns*****	Uzņēmuma vēsture	1	Veidlapu aizpildīšana	1	68	68	45	2.63	3.95		36	215	251
	Uzņēmuma vadības sistēma	1	Veidlapu aizpildīšana	1	68	68	45	2.63	3.95		36	215	251
	Uzņēmuma pašreizējā darbība	1	Veidlapu aizpildīšana	1	68	68	45	2.63	3.95		36	215	251
	Uzņēmuma mērķi	1	Veidlapu aizpildīšana	1	68	68	45	2.63	3.95		36	215	251
	Tirgus izpēte	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	240	14.05	21.08		191	1146	1338
	Nozares analīze	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	240	14.05	21.08		191	1146	1338

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasīb u skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpojumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Realizācijas sistēma	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	240	14.05	21.08		191	1146	1338
	Konkurence	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	60	3.51	5.27		48	287	334
	Sadarbība ar citiem uzņēmumiem un saistība ar citiem projektiem	1	Veidlapu aizpildīšana	1	68	68	135	7.90	11.85		107	645	752
	Ražošanas procesa un tehnoloģisko procesu apraksts	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	135	7.90	11.85		107	645	752
	Uzņēmuma stipro un vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīze	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	135	7.90	11.85		107	645	752
	Nepieciešamās investīcijas	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	68	68	60	3.51	5.27		48	287	334
	Projekta īstenošanas termiņi (sadalījums pa posmiem)	1	Veidlapu aizpildīšana	1	68	68	20	1.17	1.76		16	96	111
Atskaites pēc projekta realizācijas	Ierašanās LAD	1	Ierašanās LAD RLP	1	215	215	60	3.51	5.27	3343	151	906	4400
	Pārskats par projekta īstenošanas rezultātiem	36	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	120	7.03	10.54		302	1812	2115

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpo jumu izmaksas, Ls	Transporta kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakal pojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	32	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	45	2.63	3.95		113	680	793
Maksājumu pieprasījums	Maksājumu pieprasījums	58	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	65	3.81	5.71		164	982	1145
		28	Veidlapu aizpildīšana	1	215	215	0	0.00	0.00		0	0	0
Ikgadējās atskaites	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	5	215	1075	20	1.17	1.76	16714	252	1510	18476
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	32	Veidlapu aizpildīšana	5	215	1075	45	2.63	3.95		566	3398	3965
Ziņošana par izmaiņām	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		215	0		0.00	0.00		0	0	0
Sadarbība ar kontrolējošām iestādēm		1	Sadarbība ar kontroli	1	215	215	60	3.51	5.27		151	906	1057
Projekta īstenošanas termiņa pagarinājums	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		215	0		0.00	0.00		0	0	0

LAP pasākuma – Tūrisma aktivitāšu veicināšana administratīvā sloga novērtējums, pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību daudzu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administ ratīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Pieteikums	Iepazīšanās ar pieteikuma un pielikuma aizpildīšanu	1	Iepazīšanās ar veidlapām	1	80	80	120	7.03	8.78		112	562	674
Pieteikums		1	Ierašanās LAD RLP	1	80	80	196	11.47	14.34	1 244	184	918	2 345
	Pieteikuma kopēšana	1	Kopēšana	32	80	80		0.00	0.00	51			51
	Vispārīgā daļa (Pretendenta rekvizīti)	24	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169
	Darbības apraksts	1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Atbalsta pretendentu raksturojošie rādītāji	10	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169
	Informācija par uzņēmumu	14	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
	Atbalsta pretendenta ražošanas ēkas un būves, tehnikas un iekārtas	5	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Atbalsta pretendenta zeme	4	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Atbalsta pretendenta tūrisma mītnes tips	8	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
	Atbalsta pretendenta pieredze ES finansējuma izmantošanā	10	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību daudz ums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administr atīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Informācija par projektu, t.sk. nosaukums, mērķis un projekta apraksts	9	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169
	Projekta sagaidāmie rezultāti	1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Projekta īstenošanas shēma	1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	60	3.51	4.39		56	281	337
	Sadarbība ar galvenajiem partneriem	1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
	Projekta īstenošanas riski	1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	60	3.51	4.39		56	281	337
	Teritorijas, kurās tiks īstenots projekts, konkurences analīze	1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	120	7.03	8.78		112	562	674
	Aktivitāte, kurā tiks īstenots projekts	13	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	60	3.51	4.39		56	281	337
	Īstenošanas laiks un vieta	10	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Sasniedzamie indikatori	15	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Plānoto pamatlīdzekļu kopsavilkums	5	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
	Izmaksu ekonomiskais pamatojums	2	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
	Būvniecības vai rekonstrukcijas izmaksu aprēķins pēc	3	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
		1	Veidlapu	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību dauz ums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administr atīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	kv.m.		aizpildīšana										
	Projekta kopējās un attiecināmās izmaksas	12	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169
		5	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta finansējuma sadalījums	3	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
		7	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kopējo izmaksu priekšfinansējuma avoti	3	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
		1	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0
	Maksājuma pieprasījuma iesniegšanas laika grafiks	5	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	20	1.17	1.46		19	94	112
	Projekta ietekme uz vidi, tā apraksts	2	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169
	Projekta informācijas un publicitātes pasākumi	1	Jaunas informācijas sagatavošana	1	80	80	30	1.76	2.20		28	141	169
Pavaddokume nti	Atbalsta pretendenta deklarācija	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	10	0.59	0.73		9	47	56
	Kreditīestādes lēmums par kredīta piešķiršanu, dokuments, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību, ja plāno ieguldīt	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	60	3.51	4.39		281	0	281

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību dauz ums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administr atīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	savus līdzekļus												
	Gada pārskats vai gada ienākumu deklarācija par pēdējo noslēgto gadu	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	10	0.59	0.73		47	0	47
	Reģionālas vides pārvaldes apliecinājums, ka projektā iekļautās darbības ir atļautas un netiks nodarīts kaitējums videi	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	60	3.51	4.39		281	0	281
	Tūrisma buklets, kurā iekļauts pakalpojumu sniedzējs un kuru izveido ar tūrisma jomas popularizēšanu saistīta institūcija	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	60	3.51	4.39		281	0	281
	Izdruka no mājas lapas, kurā iekļauts kā tūrisma pakalpojuma	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	10	0.59	0.73		47	0	47
	Iepirkumu procedūru apliecinošie dokumenti	5	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	120	7.03	8.78		112	562	674
	Apraksts brīvā formā, kādā veidā konkrētai iegādei ir noteikta zemākā cena	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	80	80	60	3.51	4.39		56	281	337
	Plānošanas	1	Pavaddokumentu	1	17	17	60	3.51	4.39		60	0	60

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību dauzdu ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administr atīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	arhitektūras uzdevums vai apliecinājuma karte		sagādāšana										
	Akceptēts būvprojekts tehniskā stadijā	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	43	43	7 200	421.50	526.88		3 625	18 125	21 749
	Būvatļauja	1	Pavaddokumentu sagādāšana	1	43	43	60	3.51	4.39		151	0	151
Vienkāršotais darbības plāns***	Naudas plūsmas pārskats projekta iesniegšanas gadā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	35	2.05	2.56		33	164	197
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats pa gadiem projekta īstenošanas laikā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	35	2.05	2.56		33	164	197
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats gadā pēc projekta īstenošanas	68	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	35	2.05	2.56		33	164	197
		22	Veidlapu aizpildīšana		80	0	0	0.00	0.00		0	0	0
Standartizētais biznesa plāns***	Ražošanas apjomu tabula	40	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	30	1.76	2.20		6	30	36
		80	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0
	Izmaksu tabula	68	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	30	1.76	2.20		6	30	36
		35	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kredītsaistības	105	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	50	2.93	3.66		10	50	60
		66	Veidlapu	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību dauz ums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administ ratīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
			aizpildīšana										
	Pamatlīdzekļu vērtība	33	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	30	1.76	2.20		6	30	36
		62	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0
	Finanšu plāns- Peļņas vai zaudējuma aprēķins	48	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	55	3.22	4.02		11	55	66
		24	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0
	Bilance	72	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	75	4.39	5.49		15	75	90
		84	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0
Dzīvotspējas rādītāju aprēķins	12	Veidlapu aizpildīšana	1	17	17	0	0.00	0.00		0	0	0	
Atskaites pēc projekta realizācijas	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	1	80	80	60	3.51	4.39	1 244	56	281	1 581
	Pārskats par projekta īstenošanas rezultātiem	49	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	120	7.03	8.78		112	562	674
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	60	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	45	2.63	3.29		42	211	253
Maksājumu pieprasījums	Maksājumu pieprasījums	58	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	65	3.81	4.76		61	304	365
		28	Veidlapu aizpildīšana	1	80	80	0	0.00	0.00		0	0	0
Ikgadējās atskaites	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	5	80	400	20	1.17	1.46	6 219	94	468	6 781
	Pārskats par atbalsta	60	Veidlapu	5	80	400	45	2.63	3.29		211	1 054	1 265

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biež ums	Uzņēm umu, projektu skaits	Darbību dauz ums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpoj umu izmaksas kopā, Ls	Administ ratīvais slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem		aizpildīšana										
Ziņošana par izmaiņām	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		80	0		0.00	0.00		0	0	0
Sadarbība ar kontrolējošām iestādēm		1	Sadarbība ar kontroli	1	80	80	60	3.51	4.39		56	281	337
Projekta īstenošanas termiņa pagarinājums	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		80	0		0.00	0.00		0	0	0

**LAP pasākuma – Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicināšana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā
administratīvā sloga novērtējums, pretendējot uz atbalstu 2010.gada 7.aprīlī**

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežums	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakalpojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Administratīvais slogs, Ls
							Laiks (minūtēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Pieteikums	Iepazīšanās ar pieteikuma un pielikuma aizpildīšanu	1	Iepazīšanās ar veidlapām	1	296	296	120	7.03	8.78		416	2 079	2 495
	Pieteikums	1	Ierašanās LAD RLP	1	296	296	196	11.47	14.34	4 602	679	3 396	8 678
	Pieteikuma kopēšana	1	Kopēšana	11	296	296	0	0.00	0.00	65			65
	Vispārīgā daļa (Pretendenta rekvizīti)	26	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	30	1.76	2.20		104	520	624
	Darbības apraksts	1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	20	1.17	1.46		69	347	416
	Atbalsta pretendenta saņemtais finansējums	1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	10	0.59	0.73		35	173	208
	Pretendenta iesniegtie projekta pieteikumi ES fondu finansētajās programmās	15	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	10	0.59	0.73		35	173	208
	Informācija par projektu, t.sk. nosaukums, mērķis un projekta apraksts	3	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	30	1.76	2.20		104	520	624
	Projektā plānotās aktivitātes	2	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	60	3.51	4.39		208	1 040	1 248
	Īstenošanas laiks un vieta	11	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	20	1.17	1.46		69	347	416
	Projekta sagaidāmie rezultāti un ietekme	1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	20	1.17	1.46		69	347	416
Projekta īstenošanas shēma	1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	60	3.51	4.39		208	1 040	1 248	

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmū mu, projektu skaits	Darbību daudzū ms, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transport a, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalp ojumu izmaksas kopā, Ls	Admini stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Sasniedzamie indikatori	11	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	20	1.17	1.46		69	347	416
	Būvniecības vai rekonstrukcijas izmaksu aprēķins pēc kv.m.	3	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	10	0.59	0.73		35	173	208
		1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta kopējās un attiecināmās izmaksas	12	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	30	1.76	2.20		104	520	624
		7	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
	Projekta finansējuma sadalījums	5	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	10	0.59	0.73		35	173	208
		4	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
	Kopējo izmaksu priekš finansējuma avoti	3	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	10	0.59	0.73		35	173	208
	Avansa, maksājuma pieprasījuma un rēķina iesniegšanas laika grafiks	15	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	20	1.17	1.46		69	347	416
		3	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
Projekta ietekme uz vidi, tā apraksts	2	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	30	1.76	2.20		104	520	624	
Projekta informācijas un publicitātes pasākumi	1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	30	1.76	2.20		104	520	624	
Pavaddokumenti	Atbalsta pretendenta deklarācija	1	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	10	0.59	0.73		35	173	208
	Kredītiestādes izziņa par kredīta piešķiršanu	1	Pavaddokument u sagādāšana	1	265	265	60	3.51	4.39		931	0	931
	Iepirkumu procedūru apliecinošie dokumenti	5	Pavaddokument u sagādāšana	1	296	296	120	7.03	8.78		416	2 079	2 495
	Uzskaites veidlapa par	1	Jaunas	1	296	296	30	1.76	2.20		104	520	624

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Administratīvai slogs, Ls
							Laiks (minūtēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	saņemto de minimis atbalstu		informācijas sagatavošana										
	Akceptēts būvprojekts tehniskā stadijā	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	70	70	7200	421.50	526.88		5 901	29 505	35 406
	Būvatļauja	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	70	70	60	3.51	4.39		246	0	246
	Plānošanas arhitektūras uzdevums vai apliecinājuma karte	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	140	140	60	3.51	4.39		492	0	492
	Pašvaldībām domes lēmums par piedalīšanos projektā un īstenošanai nepieciešamo finansējuma apmērs, norādot finansējuma avotu	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	31	31	60	3.51	4.39		109	0	109
	Pārskats par dokumentu iesniegšanas mēneša pirmajā datumā esošajiem pašvaldības aizņēmumiem	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	31	31	60	3.51	4.39		109	0	109
	Biedrībām vai nodibinājumiem apstiprināts lēmums par projekta īstenošanu un visām no tā izrietošajām saistībām	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	251	251	60	3.51	4.39		882	0	882
	Biedrības vai nodibinājuma reģistrācijas apliecību	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	251	251	10	0.59	0.73		147	0	147
	Juridiskai vai fiziskai	1	Pavaddokumenta sagādāšana	1	14	14	10	0.59	0.73		8	0	8

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpalp pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpalp ojumu izmaksas kopā, Ls	Admini- stratīvai s slogs, Ls
							Laiks (minū- tēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	personai reģistrācijas apliecība		u sagādāšana										
	Ja projekta īstenošanai plānots ieguldīt privātos līdzekļus – pamatojošā dokumentācija, kas pierāda naudas līdzekļu pieejamību	1	Pavaddokument u sagādāšana	1	265	265	60	3.51	4.39		931	0	931
	Pēdējā noslēgtā gada pārskats vai ienākumu deklarācija	1	Pavaddokument u sagādāšana	1	14	14	10	0.59	0.73		8	0	8
Vienkāršotais biznesa plāns**	Naudas plūsmas pārskats projekta iesniegšanas gadā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	35	2.05	2.56		121	606	728
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats pa gadiem projekta īstenošanas laikā	68	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	35	2.05	2.56		121	606	728
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
	Naudas plūsmas pārskats gadā pēc projekta īstenošanas	68	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	35	2.05	2.56		121	606	728
		22	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
Atskaites pēc projekta realizācijas	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	1	296	296	60	3.51	4.39		208	1 040	1 248
	Pārskats par projekta īstenošanas rezultātiem	28	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	120	7.03	8.78		416	2 079	2 495
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	27	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	45	2.63	3.29		156	780	936
Maksājuma	Maksājumu pieprasījums	58	Veidlapu	1	296	296	65	3.81	4.76		225	1 126	1 352

Informācijas sniegšanas prasība	Datu prasība	Datu apakš- prasību skaits	Prasības izpildes darbība	Biežu ms	Uzņēmumu, projektu skaits	Darbību daudzums, skaits kopā	Iekšējās izmaksas		Ārpakal pojumu izmaksas, Ls	Transporta, kopēšanas izmaksas kopā, Ls	Iekšējās izmaksas kopā, Ls	Ārpakalpojumu izmaksas kopā, Ls	Administratīvai slogs, Ls
							Laiks (minūtēs)	Cena (par darbību) Ls					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
pieprasījums			aizpildīšana										
		28	Veidlapu aizpildīšana	1	296	296	0	0.00	0.00		0	0	0
Avansa pieprasījums	Ierašanās LAD RLP		Ierašanās LAD RLP	1	251	251	20	1.17	1.46		59	294	353
	Avansa pieprasījums	256	Veidlapu aizpildīšana	1	251	251	45	2.63	3.29		132	661	793
Ikgadējās atskaites	Ierašanās LAD RLP	1	Ierašanās LAD RLP	5	296	1480	20	1.17	1.46		347	1 733	2 079
	Pārskats par atbalsta saņēmēja saimnieciskās darbības rādītājiem	27	Veidlapu aizpildīšana	5	296	1480	60	3.51	4.39		1 040	5 199	6 238
Ziņošana par izmaiņām	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		296	0		0.00	0.00		0	0	0
Sadarbība ar kontrolējošām iestādēm		1	Sadarbība ar kontroli	1	296	296	60	3.51	4.39		208	1 040	1 248
Projekta īstenošanas termiņa pagarinājums	Pieteikums		Veidlapu aizpildīšana		296	0		0.00	0.00		0	0	0